

Budsjett-innst. S. nr. 12

(2005–2006)

Budsjettinnstilling til Stortinget
fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)

**Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om
bevilgninger på statsbudsjettet for 2006, kapitler under Kunnskaps-
departementet, Kultur- og kirkedepartementet samt forsknings-
kapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og
kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet
(rammeområde 17)**

Budsjett-innst. S. nr. 12

(2005–2006)

Budsjettinnstilling til Stortinget
fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)

**Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om
bevilgninger på statsbudsjettet for 2006, kapitler under Kunnskaps-
departementet, Kultur- og kirkedepartementet samt forsknings-
kapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og
kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet
(rammeområde 17)**

INNHold

1.	Oversikt over Regjeringens forslag	5
2.	Komiteens hovedprioriteringer - rammeområde 17	10
2.1	Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	10
2.2	Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre	11
2.3	Fremskrittspartiet	15
3.	Merknader til kapitler på utdanningsområdet	18
3.1	Kunnskapsdepartementet - Administrasjon	18
	Kap. 200 Kunnskapsdepartementet	18
	Kap. 204 Foreldreutvalget for grunnskolen	19
	Kap. 205 (Nytt) Skoleombud	19
	Kap. 206 Samisk utdanningsadministrasjon	20
3.2	Grunnopplæringen	20
	Kap. 220 Utdanningsdirektoratet	21
	Kap. 222 Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat	21
	Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen	21
	Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	25
	Kap. 227 Tilskudd til særskilte skoler	27
	Kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler mv.	27
	Kap. 229 Andre tiltak	28
	Kap. 230 Kompetansesenter for spesialundervisning	29
3.3	Tiltak for å fremme kompetanseutvikling	29
	Kap. 252 (Nytt) Kvalitetsutvikling i rådgivningstjenesten	29
	Kap. 253 Folkehøyskoler	29
	Kap. 254 Tilskudd til voksenopplæring	30
	Kap. 255 (Nytt) Prosjektmidler til kompetanseutvikling	31
	Kap. 256 VOX - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet	31
	Kap. 257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet	32
	Kap. 258 Analyse og utviklingsarbeid	32
3.4	Høyere utdanning og fagskoleutdanning	32
	Kap. 270 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	33
	Kap. 271 Universiteter	34
	Kap. 272 Vitenskapelige høyskoler	34
	Kap. 275 Høyskoler	35
	Kap. 276 Fagskoleutdanning	37
	Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler	38
3.5	Utdanningsfinansiering	39
	Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning	39
4.	Merknader til kapitler på kirkens område	41
4.1	Kultur- og kirkedepartementet - Administrasjon m.m.	41
	Kap. 310 Tilskudd til trossamfunn m.m. og private kirkebygg	41
4.2	Den norske kirke	42
	Kap. 340 Kirkelig administrasjon	42
	Kap. 341 Presteskapet	44
	Kap. 342 Nidaros domkirke m.m.	44

5.	Merknader til kapitler på forskningsområdet	44
5.1	Forskning og utvikling i statsbudsjettet	44
5.2	Kunnskapsdepartementet - Forskning	45
	Kap. 283 Meteorologiformål	45
	Kap. 285 Norges forskningsråd	45
	Kap. 286 Fondet for forskning og nyskaping	45
	Kap. 287 Forskningsinstitutter og andre tiltak	46
	Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak	47
5.3	Nærings- og handelsdepartementet - Forskning, nyskaping og internasjonalisering	47
	Kap. 920 Norges forskningsråd	47
	Kap. 928 FoU-prosjekter i næringslivets regi	47
5.4	Fiskeri- og kystdepartementet - Forskning og utvikling	48
	Kap. 1020 Havforskningsinstituttet	48
	Kap. 1021 Drift av forskningsfartøyene	48
	Kap. 1022 NIFES	48
	Kap. 1023 Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU	48
5.5	Landbruks- og matdepartementet - Forskning og utvikling	48
	Kap. 1137 Forskning og utvikling	48
6.	Oversikt over forslag til bevilgningsendringer	49
6.1	Oversikt over forslag til bevilgningsendringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet	49
6.2	Oversikt over forslag til bevilgningsendringer fra Fremskrittspartiet	50
7.	Forslag fra mindretall	54
8.	Komiteens tilråding	62

Budsjett-innst. S. nr. 12

(2005-2006)

Budsjettinnstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

St.prp. nr. 1 (2005-2006) og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2006, kapitler under Kunnskapsdepartementet, Kultur- og kirkedepartementet samt forskningskapitler under Nærings- og handelsdepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet (rammeområde 17)

Til Stortinget

1. OVERSIKT OVER REGJERINGENS FORSLAG

Nedenfor følger en samlet oversikt over Regjeringens forslag til statsbudsjett for 2006, slik det framgår av St.prp. nr. 1 (2005-2006) med de endringer som framgår av St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) (heretter omtalt som Tillegg nr. 1).

90-99-poster behandles av finanskomiteen utenfor rammesystemet.

Oversikt over budsjettkapitler og poster i rammeområde 17 (Kirke, utdanning og forskning)

Kap. Post Formål:			St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Kunnskapsdepartementet</i>			
200	Kunnskapsdepartementet (jf. kap. 3200)		193 699 000
	1 Driftsutgifter		186 577 000
	21 Spesielle driftsutgifter		4 696 000
	45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>		2 426 000
204	Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3204)		5 751 000
	1 Driftsutgifter		5 751 000
206	Samisk utdanningsadministrasjon		29 453 000
	50 Tilskudd til Sametinget		29 453 000
220	Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)		183 610 000
	1 Driftsutgifter		136 673 000
	21 Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>		8 099 000
	70 Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>		38 838 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 3222)	129 946 000
	1	Driftsutgifter	125 849 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	4 097 000
225		Tiltak i grunnsopplæringen (jf. kap. 3225)	1 771 046 000
	1	Driftsutgifter	120 686 000
	60	Tilskudd til landslinjer	144 841 000
	63	Tilskudd til samisk i grunnsopplæringen, <i>kan overføres</i>	46 705 000
	64	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen	836 035 000
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring	28 842 000
	66	Tilskudd til leirskoleopplæring	34 539 000
	67	Tilskudd til opplæring i finsk	10 479 000
	68	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen	139 199 000
	69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen	326 087 000
	70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov	7 696 000
	71	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskoler	8 070 000
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram	49 059 000
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet	8 091 000
	74	Tilskudd til organisasjoner	7 756 000
	75	Stiftelsen Arkivet	2 961 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen	946 419 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	943 209 000
	70	IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i>	3 210 000
227		Tilskudd til særskilte skoler	56 176 000
	60	Tilskudd til Moskvaskolen	1 142 000
	61	Tilskudd til Nordland kunst- og filmskole	2 359 000
	62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	4 345 000
	70	Tilskudd til den franske og den tyske skolen i Oslo	6 343 000
	71	Tilskudd til internatdrift ved Krokeide yrkesskole	18 568 000
	72	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	23 419 000
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	2 031 539 000
	70	Tilskudd til frittstående skoler, <i>overslagsbevilgning</i>	2 031 000 000
	71	Tilskudd til friskoleorganisasjoner	539 000
229		Andre tiltak	11 000 000
	70	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	11 000 000
230		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 3230)	639 657 000
	1	Driftsutgifter	582 389 000
	21	Spesielle driftsutgifter	50 420 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	6 848 000
253		Folkehøgskoler	552 627 000
	70	Tilskudd til folkehøgskoler	547 393 000
	71	Tilskudd til folkehøgskolerådet	4 615 000
	72	Tilskudd til nordiske folkehøgskoler	619 000
254		Tilskudd til voksenopplæring	131 188 000
	70	Tilskudd til studieforbund	101 771 000
	71	Tilskudd til fjernundervisning	11 063 000
	72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes	8 416 000
	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	9 938 000
256		Vox - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet (jf. kap. 3256)	55 136 000
	1	Driftsutgifter	42 675 000
	21	Spesielle driftsutgifter	12 461 000
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet	24 490 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24 490 000
258		Analyse og utviklingsarbeid	41 986 000
	1	Driftsutgifter	3 310 000
	21	Spesielle driftsutgifter	38 676 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	196 791 000
	71	Tilrettelegging av studier i utlandet	5 016 000
	74	Tilskudd til velferdsarbeid	57 684 000
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	134 091 000
271		Universiteter	10 229 793 000
	50	Basisfinansiering statlige universiteter	5 767 387 000
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige universiteter	2 111 575 000
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter	2 350 831 000
272		Vitenskapelige høyskoler	873 983 000
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	501 158 000
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	185 556 000
	52	Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	141 616 000
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler	17 396 000
	71	Resultatbasert undervisningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	17 418 000
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	10 839 000
275		Høyskoler	7 896 221 000
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler	5 009 384 000
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige høyskoler	2 039 667 000
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler	241 439 000
	70	Basisfinansiering private høyskoler	307 365 000
	71	Resultatbasert undervisningsfinansiering private høyskoler	266 099 000
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler	32 267 000
276		Fagskoleutdanning	274 705 000
	70	Teknisk fagskoleutdanning	274 705 000
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)	872 763 000
	1	Driftsutgifter	329 060 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	13 064 000
	51	Senter for internasjonalisering av høyere utdanning	21 800 000
	73	Tilskudd til internasjonale programmer	72 106 000
	74	Tilskudd til UNIS	94 885 000
	75	Tilskudd til Uninett AS	34 169 000
	76	Tilskudd til NORDUnet, <i>kan overføres</i>	16 279 000
	78	Tilskudd til Universitets- og høyskolerådet	11 728 000
	79	Ny universitetsklinikk i Trondheim, <i>kan overføres</i>	279 672 000
283		Meteorologiformål	251 967 000
	50	Meteorologisk institutt	203 826 000
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter	48 141 000
285		Norges forskningsråd	1 312 000 000
	52	Forskningsformål	1 094 521 000
	55	Administrasjon	217 479 000
286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286)	707 760 000
	50	Overføring til Norges forskningsråd	707 760 000
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak (jf. kap. 3287)	134 030 000
	21	Spesielle driftsutgifter	4 202 000
	53	NOVA og NUPI	41 094 000
	54	Forskningsstiftelser	48 075 000
	56	Ludvig Holbergs forskningspris	9 100 000
	71	Tilskudd til andre private institusjoner	19 159 000
	73	Niels Henrik Abels matematikkpris	12 400 000
288		Internasjonale samarbeidstiltak (jf. kap. 3288)	902 735 000
	21	Spesielle driftsutgifter	3 825 000
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	119 094 000
	73	EUs rammeprogram for forskning	764 320 000
	75	UNESCO	15 496 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1
<i>Kultur- og kirkedepartementet</i>			
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og private kirkebygg	121 477 000
	70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	117 877 000
	76	Tilskudd til råd for tro og livssyn	3 600 000
340		Kirkelig administrasjon	469 051 000
	1	Driftsutgifter	126 801 000
	21	Spesielle driftsutgifter	15 000 000
	71	Tilskudd til kirkelige formål	161 380 000
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	81 670 000
	73	Tilskudd til virksomheten ved Nidaros domkirke	3 000 000
	74	Tilskudd til Oslo domkirke	1 000 000
	75	Trosopplæring, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	76 200 000
	76	Tilskudd til forsøks- og utviklingstiltak i kirken, <i>kan overføres</i>	3 500 000
	79	Til disposisjon, <i>kan overføres</i>	500 000
341		Presteskapet	700 372 000
	1	Driftsutgifter	695 372 000
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000
342		Nidaros domkirke m.m.	42 960 000
	1	Driftsutgifter	38 374 000
	41	Erkebispegården, riksregaliene, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	4 586 000
<i>Nærings- og handelsdepartementet</i>			
920		Norges forskningsråd	1 066 000 000
	50	Tilskudd	1 066 000 000
<i>Fiskeri- og kystdepartementet</i>			
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020)	380 255 000
	1	Driftsutgifter	241 010 000
	21	Spesielle driftsutgifter	139 245 000
1021		Drift av forskningsfartøylene (jf. kap. 4021)	186 380 000
	1	Driftsutgifter	101 245 000
	21	Spesielle driftsutgifter	85 135 000
1022		NIFES (jf. kap. 4022)	77 185 000
	1	Driftsutgifter	42 183 000
	21	Spesielle driftsutgifter	35 002 000
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU (jf. kap. 4023)	373 450 000
	50	Tilskudd Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	253 000 000
	51	Tilskudd til Veterinærinstituttet	32 300 000
	70	Tilskudd Fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	57 300 000
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	30 850 000
<i>Landbruks- og matdepartementet</i>			
1137		Forskning og utvikling	340 675 000
	50	Forskningsaktivitet	151 266 000
	51	Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m.	183 409 000
	52	Omstillingsmidler Bioforsk	6 000 000
<i>Statsbankene</i>			
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)	9 718 110 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i>	277 626 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	108 785 000
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	4 413 280 000
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	2 640 285 000
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	523 161 000
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	994 220 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	311 000 000
	74	Tap på utlån	444 000 000
	75	Særskilte tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet	5 753 000
		Sum utgifter rammeområde 17	43 932 386 000
Inntekter i hele kroner			
<i>Inntekter under departementene</i>			
3200		Kunnskapsdepartementet (jf. kap. 200)	2 873 000
	5	Refusjon utdanningsbistand NORAD mv.	2 873 000
3204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 204)	244 000
	2	Salgsinntekter mv.	244 000
3220		Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 220)	17 417 000
	1	Inntekter ved oppdrag	7 743 000
	2	Salgsinntekter mv.	9 674 000
3222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 222)	5 294 000
	2	Salgsinntekter mv.	4 447 000
	61	Refusjon fra fylkeskommuner	847 000
3225		Tiltak i grunnsopplæringen (jf. kap. 225)	26 400 000
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	26 400 000
3230		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 230)	55 611 000
	1	Inntekter ved oppdrag	50 236 000
	2	Salgsinntekter mv.	3 275 000
	11	Kursavgifter ved voksenopplæring og etterutdanning	2 100 000
3256		Vox - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet (jf. kap. 256)	9 100 000
	1	Inntekter ved oppdrag	8 070 000
	2	Salgsinntekter mv.	1 030 000
3281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 281)	10 000
	2	Salgsinntekter mv.	10 000
3286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 286)	2 134 060 000
	80	Avkastning	2 134 060 000
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak (jf. kap. 287)	21 500 000
	80	Avkastning fra Niels Henrik Abels minnefond	12 400 000
	81	Avkastning fra Ludvig Holbergs minnefond	9 100 000
3288		Internasjonale samarbeidstiltak (jf. kap. 288)	5 073 000
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	5 073 000
3340		Kirkelig administrasjon	24 500 000
	1	Ymse inntekter	9 500 000
	2	Inntekter ved oppdrag	15 000 000
3341		Presteskapet	12 000 000
	1	Ymse inntekter	7 000 000
	2	Inntekter ved oppdrag	5 000 000
3342		Nidaros domkirke m.m.	10 431 000
	1	Ymse inntekter	8 403 000
	4	Leieinntekter m.m.	2 028 000
4020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 1020)	139 245 000
	3	Oppdragsinntekter	139 245 000
4021		Drift av forskningsfartøylene (jf. kap. 1021)	85 140 000
	1	Oppdragsinntekter	85 140 000
4022		NIFES (jf. kap. 1022)	35 680 000
	1	Oppdragsinntekter	35 000 000
	2	Laboratorieinntekter	680 000
5310		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)	138 594 000
	3	Diverse inntekter	94 000
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	9 500 000
	72	Gebyr	129 000 000

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1
<i>Renter og utbytte mv.</i>			
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)	3 146 220 000
	80	Renter	3 146 220 000
		Sum inntekter rammeområde 17	5 869 392 000
		Netto rammeområde 17	38 062 994 000

2. KOMITEENS HOVEDPRIORITERINGER - RAMMEOMRÅDE 17

2.1 Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til tiltredelseserklæringen fra flertallsregjeringen av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet og St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006), som representerer et nødvendig linjeskifte. Etter flere år med økonomisk sulteføring av kommunene og press i retning av konkurranseutsetting og privatisering av sentrale velferdstilbud som skole og omsorg, vil Regjeringen prioritere en sterkere satsing på fellesskapet og lokal velferd. Flertallet vil gi alle barn og unge de beste muligheter for videre utdanning og arbeidsliv gjennom en helhetlig 13-årig grunnopplæring.

Flertallet mener det er avgjørende å sette skoleeierne, kommuner og fylkeskommuner økonomisk i stand til å gi alle elever en god opplæring. Flertallet viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) som innebærer en styrking av kommunenes inntekter med 5,7 mrd. kroner i frie inntekter slik at kommunene gis økonomisk mulighet til å utvikle en god skole, både når det gjelder innhold og fysisk arbeidsmiljø. Etter flere år med nedlegging av skoler, reduksjon i lærerstillinger, delingstimer og bruk av vikarer gis nå kommunene en faktisk mulighet til å snu en negativ spiral og i stedet ansette flere lærere og innfri elevenes rett til tilpasset opplæring.

Flertallet vil videreføre og forsterke hovedlinjene i Kunnskapsløftet. Det skal satses på høy kvalitet gjennom hele opplæringen, økt tilrettelegging til hver elev, læreplaner med tydelige læringsmål, større metodefrihet i undervisningen og satsing på etterutdanning for lærere, skoleledere og instruktører.

Skolemiljøet er avgjørende for elevenes læringsutbytte, helse og trivsel. Flertallet er svært tilfreds med at Regjeringen øker investeringsrammen for ordningen med rentekompensasjon for opprustning av skolebygg med 1 mrd. kroner til 3 mrd. kroner for 2006, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006). Det vil gi flere kommuner muligheten til å iverksette nødvendige forbedringer av elevenes læringsmiljø.

Flertallet ser det som en viktig oppgave å styrke den offentlige fellesskolen og ønsker å skape en moderne og mangfoldig skole, der elever med ulike bakgrunn møtes. Å gi barn og unge mer kunnskap og til-

passet opplæring innenfor rammen av et fellesskap er et viktig mål for de tre partiene. Flertallet er bekymret for at en kraftig økning i antall private skoler vil forskyve ressurstildelingen mellom den offentlige og den private skolen i en negativ retning. Flertallet viser i den forbindelse til Soria Moria-erklæringen der regjeringspartiene varsler en endring av friskoleloven med sikte på å stramme inn utbredelsen av frittstående skoler som ikke representerer et innholdsmessig alternativ til den offentlige skolen.

Flertallet mener at alle skal ha lik rett til utdanning uavhengig av økonomisk og sosial situasjon, og at dette forutsetter blant annet god studiefinansiering, tilgang på studentboliger og andre velferdsordninger. Flertallet viser til kommende evaluering av Kvalitetsreformen og målet om tettere oppfølging av studentene underveis gjennom hele studieløpet.

Flertallet viser til denne regjeringens satsing på kompetanseutvikling i arbeidslivet. Flertallet mener mulighet til etter- og videreutdanning er viktig for den enkelte og av sentral betydning for et samfunn i stadig endring. Flertallet er derfor tilfreds med at Regjeringens budsjettforslag innebærer økt satsing på kompetanseutvikling for voksne, spesielt tilbud om opplæring i arbeidslivet. Flertallet viser til at det i dag er 400 000 voksne med manglende basiskompetanse innen lesing, skriving, regning, digital kompetanse osv. Flertallet vil derfor understreke betydningen av forslaget om å øke bevilgningen til Program for basiskompetanse i arbeidslivet slik at flere voksne kan få styrket sin basiskompetanse, og dermed mulighet til å mestre krav og omstilling i arbeids- og samfunnslivet. Dette vil være et viktig virkemiddel for å utvikle Norge til en ledende kunnskapsnasjon.

Flertallet viser til proposisjonen der Regjeringen øker avsetningen til Fondet for forskning og nyskaping i tråd med Stortingets vedtak i forbindelse med behandlingen av forskningsmeldingen våren 2005. Flertallet understreker at målsettingen om en vekst i forskningsinnsatsen opp til 3 pst. av BNP ligger fast. Økt rekruttering, flere forskere og mer satsing på forskning fra næringslivets side er viktige tiltak. Flertallet er bekymret over mangelen på likestilling i akademien, blant annet på professornivå, og mener at Regjeringen og utdanningsinstitusjoner i samarbeid må øke innsatsen.

Flertallet viser til Soria Moria-erklæringen der flertallsregjeringen vil sikre at Den norske kirke fortsatt kan være en åpen og inkluderende folkekirke. Flertallet imøteser debatten om forholdet mellom

stat og kirke på bakgrunn av den kommende innstillingen fra Stat-kirke-utvalget. Flertallet er oppmerksom på de utfordringer som Kirken står overfor både når det gjelder økonomiske rammebetingelser, vedlikehold av kirkebygg, behov for styrket kirkelig demokrati og bedre koordinert forvaltning. Flertallet vil komme tilbake til dette ved behandlingen av St.meld. nr. 41 (2004-2005).

2.2 Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at skolen er en av våre viktigste samfunnsinstitusjoner, som skal formidle kulturarv, allmenndannelse, verdier og kunnskap. Skolen skal også hjelpe barn til mestring, utfoldelse og sosial utvikling. Disse medlemmer viser til at Samarbeidsregjeringens budsjettforslag i St.prp. nr. 1 (2005-2006) la opp til en forsterket satsing på utdanning og forskning, og derved fulgte opp klare satsingen som er gjennomgående for hele fireårsperioden. Samarbeidsregjeringens utdanningspolitikk har vært preget av tiltak for å styrke kvaliteten i opplæringen for alle elever - gjennom klarere vektlegging av kunnskap og ferdigheter og gjennom tiltak for å sikre at tilrettelagt opplæring blir en realitet for alle elever. Målet er - og har vært - å sikre elevene mer likeverdige tilbud. Ressursinnsatsen i den offentlige skole er opprettholdt på et høyt nivå, samtidig som den enkelte skole og lærer har fått betydelig økt handlefrihet når det gjelder utforming og organisering av undervisningsopplegg.

Disse medlemmer viser til at Samarbeidsregjeringen bl.a. legger opp til en bevilgning på ca. 1,6 mrd. kroner for å gjennomføre Kunnskapsløftet i 2006. Sentrale elementer i denne bevilgningen er kvalitetsutvikling, kompetanseutvikling for lærere og skoleledere,

kompensasjon til kommunene i forbindelse med utskifting av læremidler og helårsvirkningen av utvidet time-tall fra høsten 2005.

Disse medlemmer viser også til at bevilgningene til fullfinansiering av Kvalitetsreformen i høyere utdanning ble videreført i 2006, samtidig som den resultatbaserte undervisningsfinansieringen ga en budsjettøkning for universiteter og høyskoler på 156 mill. kroner i forhold til inneværende år. Disse medlemmer er fornøyd med at Samarbeidsregjeringen gjorde forskning til et prioritert hovedområde i budsjettforslaget for 2006, jf. mer utfyllende merknader under punkt 5.1.

Disse medlemmer er tilfreds med at Samarbeidsregjeringen har prioritert en opptrapping av bevilgningene til trosopplæring i Den norske kirke, og at rammen til rentekompensasjonsordning for vedlikehold av kirkebygg er økt.

Disse medlemmer viser til at disse tre partiers medlemmer i finanskomiteen i finansinnstillingen (Budsjett-innst. S. I (2005-2006)) la frem forslag om å styrke satsingen på enkelte prioriterte områder. Innenfor rammeområde 17 gjelder dette bl.a. forslag om økte midler til grunnopplæringen, til etterutdanning for lærere, til basisfinansiering og vitenskapelig utstyr til universiteter og høyskoler, til private høyskoler, til næringsrettet forskning og til kirkelige formål. Forslaget fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre om ramme for statsbudsjettet 2006 ble nedstemt under finansdebatten 24. november 2005. Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre foreslo at rammeområde 17 settes til kr 38 134 817 000, som innebærer en økning på kr 71 823 000 i forhold til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer vil vise til Høyres, Kristelig Folkepartis og Venstres forslag til bevilgninger under rammeområde 17.

Oversikt over Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstres forslag i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) fra finanskomiteen (utenfor senere vedtatt utgiftsramme). Avvik fra Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål:	Regjeringspartiene i finans- innstillingen	H, KrF, V i finans- innstillingen
Utgifter rammeområde 17 (i hele tusen kroner)				
200		Kunnskapsdepartementet (jf. kap. 3200)	193 699	190 184
				(-3 515)
	1	Driftsutgifter	186 577	183 604
				(-2 973)
	21	Spesielle driftsutgifter	4 696	4 590
				(-106)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	2 426	1 990
				(-436)
204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3204)	5 751	5 290
				(-461)
	1	Driftsutgifter	5 751	5 290
				(-461)
220		Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)	183 610	174 278
				(-9 332)
	1	Driftsutgifter	136 673	127 524
				(-9 149)
	21	Spesielle driftsutgifter	8 099	7 916
				(-183)

Kap.	Post	Formål:	Regjeringspartiene i finans- innstillingen	H, KrF, V i finans- innstillingen
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 3222)	129 946	126 104
	1	Driftsutgifter	125 849	(-3 842) 122 834
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	4 097	(-3 015) 3 270
225		Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 3225)	1 771 046	1 770 454
	1	Driftsutgifter	120 686	(-592) 117 394
	68	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen	139 199	(-3 292) 137 899
	75	Stiftelsen Arkivet	2 961	(-1 300) 1 961
	76 (Ny)	Leksehjelp	0	(-1 000) 5 000
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	946 419	948 756
	21	Spesielle driftsutgifter	943 209	(+2 337) 945 546
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	2 031 539	2 084 171
	72	Tilskudd til kapitalkostnader	0	(+52 632) 52 632
229		Andre tiltak	11 000	10 300
	70	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	11 000	(-700) 10 300
230		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 3230)	639 657	625 917
	1	Driftsutgifter	582 389	(-13 740) 570 664
	21	Spesielle driftsutgifter	50 420	(-11 725) 49 669
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	6 848	(-751) 5 584
256		VOX - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet (jf. kap. 3256)	55 136	52 946
	1	Driftsutgifter	42 675	(-2 190) 41 087
	21	Spesielle driftsutgifter	12 461	(-1 588) 11 859
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet	24 490	34 579
	21	Spesielle driftsutgifter	24 490	(+10 089) 34 579
258		Analyse og utviklingsarbeid	41 986	34 578
	1	Driftsutgifter	3 310	(-7 408) 3 238
	21	Spesielle driftsutgifter	38 676	(-72) 31 340
271		Universiteter	10 229 793	10 226 962
	50	Basisfinansiering statlige universiteter	5 767 387	(-2 831) 5 777 387
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter	2 350 831	(+10 000) 2 338 000
				(-12 831)

Kap.	Post	Formål:	Regjeringspartiene i finans- innstillingen	H, KrF, V i finans- innstillingen
272		Vitenskapelige høyskoler	873 983	886 970
				(+12 987)
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	501 158	511 158
				(+10 000)
	52	Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	141 616	144 076
				(+2 460)
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	10 839	11 366
				(+527)
275		Høyskoler	7 896 221	7 916 833
				(+20 612)
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler	5 009 384	5 005 152
				(-4 232)
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler	241 439	241 014
				(-425)
	70	Basisfinansiering private høyskoler	307 365	331 965
				(+24 600)
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler	32 267	32 936
				(+669)
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)	872 763	839 190
				(-33 573)
	1	Driftsutgifter	329 060	294 292
				(-34 768)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	13 064	12 759
				(-305)
	77 (Ny)	MIT FabLab, Lyngen	0	1 500
				(+1 500)
285		Norges forskningsråd	1 312 000	1 341 600
				(+29 600)
	52	Forskningsformål	1 094 521	1 124 121
				(+29 600)
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak (jf. kap. 3287)	134 030	137 051
				(+3 021)
	21	Spesielle driftsutgifter	4 202	3 923
				(-279)
	56	Ludvig Holbergs forskningspris	9 100	12 400
				(+3 300)
288		Internasjonale samarbeidstiltak (jf. kap. 3288)	902 735	902 715
				(-20)
	21	Spesielle driftsutgifter	3 825	3 805
				(-20)
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og private kirkebygg	121 477	130 947
				(+9 470)
	75	Tilskudd til private kirkebygg	0	9 370
				(+9 370)
	76	Tilskudd til råd for tro og livssyn	3 600	3 700
				(+100)
340		Kirkelig administrasjon	469 051	474 522
				(+5 471)
	1	Driftsutgifter	126 801	121 788
				(-5 013)
	21	Spesielle driftsutgifter	15 000	14 654
				(-346)
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	81 670	92 500
				(+10 830)

Kap.	Post	Formål:	Regjeringspartiene i finans- innstillingen	H, KrF, V i finans- innstillingen
341		Presteskapet	700 372	708 525
	1	Driftsutgifter	695 372	(+8 153) 703 574
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000	(+8 202) 4 951
342		Nidaros domkirke m.m.	42 960	(-49) 38 186
	1	Driftsutgifter	38 374	(-4 774) 34 355
	41	Erkebispegården, riksregaliene	4 586	(-4 019) 3 831
920		Norges forskningsråd	1 066 000	(-755) 1 108 000
	50	Tilskudd	1 066 000	(+42 000) 1 108 000
928		FoU-prosjekter i næringslivets regi		(+42 000) 30 000
	71	Tilskudd til ulønnet forskningsinnsats	0	30 000
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020)	380 255	(+30 000) 369 310
	1	Driftsutgifter	241 010	(-10 945) 234 260
	21	Spesielle driftsutgifter	139 245	(-6 750) 135 050
1021		Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 4021)	186 380	(-4 195) 185 300
	1	Driftsutgifter	101 245	(-1 080) 100 500
	21	Spesielle driftsutgifter	85 135	(-745) 84 800
1022		NIFES (jf. kap. 4022)	77 185	(-335) 79 850
	1	Driftsutgifter	42 183	(+2 665) 44 850
	21	Spesielle driftsutgifter	35 002	(+2 667) 35 000
1137		Forskning og utvikling	340 675	(-2) 326 147
	50	Forskningsaktivitet	151 266	(-14 528) 150 422
	51	Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m.	183 409	(-844) 175 725
	52	Omstillingsmidler Bioforsk	6 000	(-7 684) 0
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)	9 718 110	(-6 000) 9 670 227
	1	Driftsutgifter	277 626	(-47 883) 259 724
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	108 785	(-17 902) 87 004
	50	Avsetning til utdanningsstipend	4 413 280	(-21 781) 4 405 280
	72	Rentestønad	994 220	(-8 000) 994 020
		Sum utgifter rammeområde 17	43 932 386	(-200) 44 004 009
				(+71 623)

Kap.	Post	Formål:	Regjeringspartiene i finans- innstillingen	H, KrF, V i finans- innstillingen
Inntekter rammeområde 17 (i hele tusen kroner)				
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)	3 146 220	3 146 020 (-200)
	80	Renter	3 146 220	3 146 020 (-200)
Sum inntekter rammeområde 17			5 869 392	5 869 192 (-200)
Sum netto rammeområde 17			38 062 994	38 134 817 (+71 823)

2.3 Fremskrittspartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener Norge bør ha som mål at landets utdanningssystem skal ligge i verdenstoppen når det gjelder kvalitet og læringsresultater, et mål som gjenspeiler at fremtidige arbeidsplasser i stor grad vil være kunnskapsintensive. Disse medlemmer peker på at Norge er blant de land i verden som bruker mest penger til utdanningssektoren, men at resultatet ikke like tydelig plasserer oss blant verdens ledende nasjoner. Disse medlemmer viser også til at kunnskaps- og kapitalintensive næringer vil være nøkkelen til å videreføre Norges velstand etter oljealderen. Disse medlemmer mener det er nødvendig med både struktur- og systemendringer for å heve nivået på læringsresultatene innenfor utdanningssystemet, samt øke innsatsen innenfor forskningen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag i tilknytning til Fremskrittspartiets merknader til de enkelte kapitler i denne innstillingen:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget med oppjustering til 100 pst. tilskudd til friskolenes drift og med opptrappingsplan for dette knyttet til den årlige budsjettbehandlingen."

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om etablering av et politisk og administrativt uavhengig skoleombud."

"Stortinget ber Regjeringen vurdere å fremme nødvendige forslag for å sikre like studiestøtteordninger for bachelor- og mastergradsstudier for norske studenter i utlandet."

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag for Stortinget om gjeninnføring av hele reisestipendet i Norden."

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at Freshman Year-studenter skal få tilgang til samme låne- og stipendordninger som for annen høyere utdanning tatt i utlandet."

Grunnskolen

Disse medlemmer viser til det stadige fokus på elevenes læringsmiljø, herunder de fysiske rammer

undervisningen drives under. Disse medlemmer mener forbedringstakten er for lav i forhold til behovet og mener primært at staten i større grad bør bidra i den direkte finansieringen av opprusting av kommunale skolebygg. Imidlertid ser disse medlemmer at det ikke er flertall for noen slik løsning, men vil peke på viktigheten av at investeringsprogrammet videreføres og styrkes. Derfor har disse medlemmer foreslått utvidet totalramme for rentekompensasjonsordningen med 100 mill. kroner på Kultur- og kirkedepartementets budsjett, som vil gi en rom for merinvesteringer på over 1 mrd. kroner.

Disse medlemmer legger til grunn et utdanningssystem der den enkelte elev har frihet til selv å velge skole, og der private og offentlige utdanningsinstitusjoner er lovmessig og økonomisk likestilt. Dette innebærer at den enkelte bruker får mer makt, og at det blir en konkurransesituasjon mellom ulike tilbydere av utdanningstjenester. Denne konkurransen vil, slik disse medlemmer ser det, medføre et økt fokus på kvalitet i utdanningssystemet, slik at målet om å ha et av verdens beste utdanningssystemer kan bli realisert.

Disse medlemmer vil understreke betydningen av å få på plass et kvalitetssikringsorgan for grunnskolen gjennom NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen). Disse medlemmer ønsker nåværende godkjennings- og tilsynsordning avviklet og oppgavene overført til NOKUT. Disse medlemmer ønsker videre å opprette et eget skoleombud som kan ivareta brukernes rettigheter på en god måte.

Disse medlemmer mener det er avgjørende for utviklingen av en bedre norsk grunnskole at den enkelte skole får økt frihet til å kunne organisere undervisningen på ulike måter og legge forskjellige pedagogiske prinsipper til grunn. Dette gir et mangfold av skoler som gjør at elevene har flere skolealternativer å velge mellom. Internasjonale undersøkelser viser at Norge har et stort potensial for å bli bedre i grunnopplæringen, og frihet til ulik organisering kan være en nødvendig stimulans for i enda større grad å kunne tilpasse undervisningen til den enkelte elev. Disse medlemmer vil påpeke at grunnskolens lengde bør kortes ned fra ti til ni år, slik at midler frigjøres for å styrke kvaliteten fra første dag.

Disse medlemmer stiller seg positive til å utvide skoledagen hvis dette innebærer å styrke fagene norsk, matematikk, naturfag/teknologi og engelsk. I tillegg

kan tiden brukes til å gi leksehjelp og styrke den tilpassede opplæringen for den enkelte elev. Disse medlemmers modell for en utvidet skoledag skal ikke være et ledd i å innføre gratis skolefritidsordning.

Disse medlemmer mener brukerne og deres foresatte må trekkes inn i drift og organisering av skolene i betydelig større grad. Disse medlemmer ønsker etablert driftsstyrer på de enkelte skolene hvor de foresatte bør ha flertall. Disse medlemmer formoder at Regjeringen i tilfelle det opprettes slike driftsstyrer, vil komme tilbake til Stortinget med forslag til mandat og ansvarsforholdet mellom driftsstyret, rektor og kommunen.

Disse medlemmer viser til den siste tids debatt om store ordensproblemer i deler av norsk skole. Disse medlemmer viser videre til at den siste TIMMS-undersøkelsen påviser at norske klasserom er de mest urolige i OECD-området. Dette bidrar antagelig sterkt til at norske elever har dårligere resultatoppnåelse enn sammenlignbare land innen OECD. Disse medlemmer vil derfor sterkt understreke at det må settes økt fokus på lærernes ansvar som klasseledere. Det bør gis generell lederutdanning til lærere som en del av opplæringen på lærerhøgskolene og en bør kunne gi lederutdanning som etterutdanningstilbud til lærere. Disse medlemmer vil understreke det lederansvaret rektor har for at skolens lærere er gode ledere i klasserommet. Det må derfor stilles strengere krav til oppfølging av lærerens lederrolle for å bidra til forbedret kompetanse blant lærerne. Disse medlemmer mener et slikt fokus vil gi betydelig bedre læringsmiljø og derigjennom læringsutbytte for elevene. Disse medlemmer mener et økt fokus på læreren som leder også vil gi nyttige resultater i forholdet mellom elevene, slik at mobbing mellom elever, samt mellom lærer og elev begge veier, reduseres.

Videregående opplæring

Disse medlemmer legger til grunn de samme prinsippene i den videregående opplæring som i grunnskolen: valgfrihet, økonomisk og lovmessig likebehandling mellom private og offentlige skoler, pedagogisk og administrativ frihet for den enkelte skole, og kvalitetssikring av utdanningen gjennom NOKUT. Disse medlemmer vil understreke betydningen av at de yrkesfaglige utdanningene blir gjenstand for mer praktisk rettet undervisning og mindre teoretisk innrettet. Dette vil etter disse medlemmers oppfatning bidra til å motivere langt flere som er praktisk orientert til å fullføre utdanningsløpet. Disse medlemmer vil videre understreke betydningen av å ha flere lærlingplasser tilgjengelig slik at flere får muligheten til å ta hele utdanningen i bedrift.

Disse medlemmer viser til den enorme betydning kunnskap om IKT har for en overveldende del av arbeidsplassene i Norge og Europa. Det er grunn til å tro at betydningen av IKT i fremtiden vil bli enda større. Det er derfor svært viktig å sikre norske elevers tilgang til slik teknologi og gi alle elevene en god opplæring i naturlig bruk av IKT. Enkelte fylkeskommuner, blant annet Vestfold fylkeskommune, er i ferd med

å gjennomføre full implementering av IKT i videregående skole. Etter vedtatt plan skal alle aktuelle elever på videregående i Vestfold ha bærbar PC i løpet av 2008. Så langt viser erfaringene fra forsøksskolene svært positive resultater.

Disse medlemmer viser til at skolemateriell i videregående skole er en stor økonomisk belastning for mange elever og foreldre. I enkelte tilfeller vil dårlig økonomi hindre den enkelte elevs frie valgmuligheter på videregående skole. I valgkampen 2005 ønsket et klart flertall på Stortinget å innføre en ordning med gratis skolemateriell til elever på videregående skole. Dersom dette skal oppnås i overskuelig fremtid, må arbeidet startes straks. For at elevers valgfrihet knyttet til valg av skolemateriell, herunder valg av ulike skolebøker i samme fag, skal ivaretas på en god måte, må finansieringen av gratis skolemateriell være en stipendordning.

Disse medlemmer viser videre til at elevtallsveksten i videregående skole nå er stor uten at fylkeskommunene som eier de fleste videregående skoler, kan fremvise tilsvarende ressursvekst. Dette forholdet understreker også etter disse medlemmers syn at det er nødvendig å endre finansieringssystem; slik at statlige penger følger eleven direkte.

Høyere utdanning

Disse medlemmer vil understreke betydningen av at den høyere utdanningssektoren er av høy internasjonal kvalitet. Disse medlemmer konstaterer at innføringen og oppstarten av Kvalitetsreformen så langt i hovedsak synes å ha gitt positive resultater. Disse medlemmer konstaterer at det er blitt større fokus på kvalitet og bedre oppfølging av studentene ved de ulike lærestedene. Disse medlemmer har også merket seg et økt fokus på internasjonalisering innenfor den høyere utdanningen gjennom samarbeid og utveksling av både vitenskapelig ansatte og studenter for kortere og lengre perioder. Disse medlemmer er opptatt av at slikt samarbeid og utveksling fremmer kvalitetsutviklingen ved norske institusjoner, og peker på at kvalitetssikringsorganet NOKUT også bør følge denne utviklingen. Disse medlemmer understreker at Kvalitetsreformen må sikres en finansiering som også gir kvalitet. Disse medlemmer peker på at reformen bygger på tre viktige pilarer; institusjonenes budsjettammer til løpende undervisning og forskning, bygningsmessige forhold i sektoren og studentenes rammebetingelser.

Disse medlemmer peker på at det er nødvendig å få på plass avklarende retningslinjer for hvordan husleie knyttet til nye byggeprosjekter behandles i forhold til årlige budsjetter.

Også innenfor den høyere utdanningssektoren ønsker disse medlemmer en lovmessig og økonomisk likebehandling mellom de private og offentlige utdanningsinstitusjonene. Dette er slik disse medlemmer ser det nødvendig for å legge til rette for at alle, uavhengig av økonomisk bakgrunn, fritt kan velge utdanningssted. Dette er etter disse medlemmers syn også nødvendig for å skape kvalitet i utdanningen.

Når det gjelder tildelingen av forskningsmidler innenfor den høyere utdanningssektoren, ønsker disse medlemmer at midlene skal kanaliseres til de institusjonene som kan vise til høy internasjonal kvalitet. Disse medlemmer peker på betydningen av å styrke grunnskolen og den videregående opplæringen slik at de studentene som de høyere utdanningsinstitusjonene får inn, holder et høyt kvalitativt nivå.

Forskning

Disse medlemmer viser til den utstrakte politiske enighet om å øke forskningsinnsatsen i Norge til 3 pst. av BNP. Fordelingen mellom offentlige og private forskningsmidler er bestemt å være at staten bidrar med 1 pst., mens private bidrar med 2 pst. Disse medlemmer mener forventningen til den private forskningsandelen er så høy at den ikke kan anses for å være realistisk. Disse medlemmer vil derfor øke det offentlige andel av forskningsinnsatsen til 1,4 pst. av BNP og redusere den private andelen ned til 1,6 pst. Disse medlemmer ber derfor Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan dette kan løses i praksis.

Disse medlemmer vil understreke den betydningen forskningen vil ha når det gjelder å videreføre det velferdssamfunnet som har vokst frem. Disse medlemmer vil ha en satsing innenfor forskningssektoren som i mindre grad tar distriktspolitiske hensyn, og i større grad tar hensyn til kvalitetsmessige kriterier for tildeling av forskningsmidler. Disse medlemmer vil understreke at det viktigste først og fremst er at vi får mer igjen for de pengene vi bruker i forskningssektoren, gjennom god forskning av høy internasjonal kvalitet. Samtidig er det viktig å bringe mer midler til veie for de aktørene som bedriver forskning av høy internasjonal kvalitet.

Disse medlemmer vil understreke det ansvaret som påligger næringslivet når det gjelder å ta ansvar for at det satses på forskning i Norge, for på den måten å sikre en utvikling av bedriftene som legger grunnlag for fortsatt eksistens og arbeidsplasser i Norge. Disse medlemmer er positive til den skattefunnsordningen som er innført og ønsker en utvidelse av denne ordningen. Disse medlemmer vil videre understreke betydningen av at de forskningsresultatene som blir frembrakt, blir videreformidlet til aktører som kan dra nytte av disse. Dette forutsetter, slik disse medlemmer ser det, et tettere samarbeid mellom forskningsinstitusjonene og næringslivet. Disse medlemmer vil understreke det ansvaret som påligger det offentlige når det gjelder å ivareta satsingen på grunnforskning.

Kirke

Disse medlemmer viser til sitt standpunkt om at stat og kirke bør skille lag. Disse medlemmer ønsker en fristilt kirke som skal få anledning til selv å kunne ta beslutninger og bestemme over sin egen fremtid på fritt grunnlag. Særlig aktuelt er dette spørsmålet blitt etter at stadig flere politiske signaler går ut på at en vil instruere kirken i teologiske spørsmål. Disse

medlemmer mener dette er helt uholdbart og mener kirken selv skal stå helt fritt i sine teologiske standpunkter. Disse medlemmer vil bidra til en dialog med kirken om hvordan et skille kan skje på en best mulig måte for alle. Disse medlemmer understreker likevel at en vil opprettholde et nært samarbeid med kirken og bidra til at kirkens rolle i samfunnet styrkes. Det er imidlertid disse medlemmers oppfatning at dette best kan skje uten at politikere blander seg inn i kirkens gjøremål og teologiske fortolkninger. Det vil videre innebære at kirken må stå i en særstilling hva gjelder økonomiske overføringer i forhold til andre trossamfunn, blant annet på grunn av kristendommens betydning for nasjonens identitet og tilhørighet, samt den kulturelle arv som ligger i for eksempel kirkebyggene.

Disse medlemmer vil uttrykke bekymring over det omfattende forfallet som er innenfor kirkesektoren, når det gjelder vedlikeholdet av kirkebygninger. Disse medlemmer vil spesielt understreke det ansvaret staten bør ha i forhold til å ivareta de verneverdige kirkebyggene som mange steder forfaller. Disse medlemmer er derfor glad for at det er opprettet en ordning for opprustning av kirkebygg etter modell for det som er gjennomført for skolebygg i kommunesektoren, der lån til opprustning betjenes av staten gjennom årlig rentekompensasjon over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett. Disse medlemmer mener ordningen må videreføres og styrkes, og viser i den forbindelse til sitt forslag om å styrke investeringsprogrammet for skole- og kirkebygg med til sammen 100 mill. kroner. Ordningen avlaster også kommuneøkonomien og sikrer en rekke kirkebygg som også har stor betydning i nasjonal og kulturell sammenheng.

Utgifter som er ført på et utenlandsbudsjett

Disse medlemmer mener det er svært viktig for kvaliteten i høyere utdanning at det finnes tilgjengelig og topp moderne IKT-utstyr. Disse medlemmer mener en slik ekstrasatsning er nødvendig utover de ordinære overføringene i universiteter og høyskoler. For at dette investeringsløftet ikke skal ha noen negativ innvirkning på norsk økonomi i form av økt fare for press og inflasjon, vil disse medlemmer legge opp til at IKT-løftet finansieres over utenlandsbudsjettet ved at innkjøpene gjøres i andre land. Fremskrittspartiet har derfor foreslått å legge inn 280 mill. kroner fordelt på universiteter og høyskoler basert på antall studenter.

Disse medlemmer registrerer at regjeringen Bondevik II har lagt opp til en økning i forskningsbidraget. Disse medlemmer mener det er svært positivt. Likevel mener disse medlemmer at det er rom for ytterligere satsning på den forskningsvirksomheten som foregår ved universitetene og høyskolene. En viktig forutsetning for forskningsaktivitet i verdensklasse er utstyr i verdensklasse. Slikt utstyr kan i stor grad kjøpes inn fra utlandet. Derfor har Fremskrittspartiet fremmet forslag om at det gis en egen bevilgning

over utenlandsbudsjettet på 160 mill. kroner som skal gå til innkjøp av forskningsutstyr fra utlandet. Bevilgningen fordeles på universiteter og høyskoler basert på forskningsandel ved den enkelte institusjon.

Forslag fremmet i finansinnstillingen

Disse medlemmer viser til Fremskrittspartiets helhetlige budsjettalternativ. For å få frem sammenhengen i utdanningspolitikken viser disse medlemmer til følgende forslag fremmet i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) fra finanskomiteen:

"Stortinget ber Regjeringen om å innføre et finansieringssystem i grunnskole, videregående opplæring og fagskoler basert på at staten betaler skolepenger direkte til den skolen som eleven selv velger. Det legges til grunn en økonomisk likebehandling av offentlige og private skoler. Stykkprisen skal innrettes etter størrelse på skolen og differensieres etter elevenes individuelle behov for tilpasset opplæring."

"Stortinget ber Regjeringen fremme sak for Stortinget om å foreta en bred gjennomgang av spesialundervisnings plass i norsk skole."

"Stortinget ber Regjeringen legge til rette for at kommuner som gir elever med særskilte behov en tilrettelagt undervisning i tilknytning til eller utenfor den ordinære skolen, får et ekstra økonomisk tilskudd per elev."

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om endret studiefinansiering, slik at staten garanterer for studielån i ordinære banker. Statens lånekasse for utdanning omstruktureres til kun å håndtere stipendordninger for elever og studenter, samt administrering av garantiordningen. Dimensjoneringen av Statens lånekasse for utdanning reduseres i samsvar med overstående."

"Stortinget ber Regjeringen utvide mandatet til NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen) slik at organet får ansvar for akkreditering og kvalitets-sikring av hele utdanningssystemet. Stortinget ber Regjeringen opprette en avdeling for fagutdanningene og den yrkesfaglige videregående opplæringen, og en avdeling for grunnskolen og den teoretiske videregående opplæringen. Stortinget ber Regjeringen også sørge for at organet plasseres på eget kapittel under programområde 07.60 Høyere utdanning og fagskoleutdanning."

"Stortinget ber Regjeringen gjennomføre nødvendige tiltak slik at det innføres driftsstyrer på alle offentlig eide skoler med representanter for de foresatte i flertall."

"Stortinget ber Regjeringen legge frem egen sak om byggvedlikehold innenfor universitets- og høyskoleområdet med vurdering og forslag mht. museale bygg spesielt samt rehabilitering, normalvedlikehold og behov for nybygg. Stortinget ber om at en tilsvarende ordning med rentekompensasjon som brukes for skolebygg også vurderes for denne sektoren. Stortinget forutsetter også at spørsmål knyttet til husleie for nye byggprosjekter behandles og avklares i saken."

"Stortinget ber Regjeringen utarbeide forslag til ny finansieringsmodell for forskning ved undervisningsinstitusjoner innenfor høyere utdanning."

"Stortinget ber Regjeringen opprette en ordning med kjøp av vitenskapelig utstyr til forskningsinnsats ved universitet og høyskoler for å gjennomføre en nødvendig oppgradering i løpet av en periode på 5 år og med finansiering over et eget utenlandsbudsjett."

"Stortinget ber Regjeringen gå i dialog med kirken om hvordan en kan gjennomføre et fremtidig skille mellom kirke og stat."

3. MERKNADER TIL KAPITLER PÅ UTDANNINGSOMRÅDET

Når det gjelder budsjettkapitler og poster som ikke er omtalt nedenfor, har komiteen ingen merknader og slutter seg til Regjeringens forslag.

3.1 Kunnskapsdepartementet - Administrasjon

Utdannings- og forskningsdepartementet vil fra 1. januar 2006 hete Kunnskapsdepartementet. Overføringen av ansvar for barnehageforvaltningen til det nye departementet vil ikke berøre rammeområdet for denne innstillingen utover en økning av driftsutgiftene under kap. 200 og kap. 220.

Departementets arbeid med å fremme likestilling mellom kjønnene er gitt særlig omtale i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Del V Særskilte tiltak.

Programkategori 07.10 Administrasjon omfatter Kunnskapsdepartementet, Foreldreutvalget for grunnskolen og tilskudd til Sametinget for samisk utdanningsadministrasjon.

Kap. 200 Kunnskapsdepartementet

Departementet foreslår en bevilgning på 193 699 000 kroner under dette kapitlet, hvorav en økning på 10,3 mill. kroner gjelder 18,3 årsverk overført fra Barne- og likestillingsdepartementet, jf. Tillegg nr. 1.

Komiteen har merket seg at økningen i hovedsak skyldes at ansvaret for barnehageforvaltningen er overført til Kunnskapsdepartementet fra 1. januar 2006.

Komiteen har merket seg at departementet har som hovedmål å sikre at Regjeringen har et godt grunnlag for å utforme en best mulig politikk for utdannings- og forskningssektoren. Departementet skal også sikre at den nasjonale kunnskaps- og forskningspolitikken blir formidlet til aktører og brukere. Komiteen er fornøyd med at departementet ville legge vekt på å utarbeide lettere tilgjengelig informasjon og arbeide for bedre samordning av de forskjellige informasjonskanalene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at barnehageområdet nå blir flyttet til Kunnskapsdepartementet. Flertallet vil understreke barnehagenes pedagogiske betydning, og at barnehagen er en viktig arena for lek og læring. Flertallet er tilfreds med Regjeringens sterke satsing på barnehagesektoren, som innebærer en ny reduksjon i maksimalprisen og en storstilt utbygging av nye barnehageplasser.

Flertallet foreslår å redusere bevilgningen på kap. 200 post 1 med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine merknader under kap. 275 vedr. Rogaland Høgskole og kap. 340 vedr. Stiftelsen Kirkens ressursenter mot vold og seksuelle overgrep. Innenfor rammen av St.prp. nr. 1

(2005-2006) ville disse medlemmer sett det som naturlig at de foreslåtte økninger til disse to formålene ble dekket inn ved å overføre 1,5 mill. kroner fra dette kapitlet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at det heller ikke i budsjettet for 2006 er foretatt nødvendige kutt i driftsutgiftene til departementet. Disse medlemmer er av den oppfatning at arbeidet i departementet kan effektiviseres, og derfor vil disse medlemmer redusere bevilgningen til departementet, gjennom å redusere driftsutgifter. Disse medlemmer foreslår post 1 redusert med kr 18 304 000 og post 21 med kr 2 090 000.

Kap. 204 Foreldreutvalget for grunnskolen

Departementet foreslår en bevilgning på 5 751 000 kroner under dette kapitlet, jf. Tillegg nr. 1.

Komiteen viser til at Foreldreutvalget for grunnskolen (FUG) er et rådgivende organ for departementet. Formålet er å styrke foreldrenes innflytelse og engasjement gjennom informasjon, skoloring og rettledning. Komiteen viser til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2004-2005) hvor komiteen enstemmig mener at "FUG skal videreutvikles til en fast arena på nasjonalt nivå for å ivareta behovet for innflytelse og medvirkning for foreldre".

Komiteen mener det er positivt at informasjonsvirksomheten og opplæringsvirksomheten fra FUG overfor de lokale foreldreutvalgene og for foreldre direkte har økt siste år. Komiteen mener det viser viktigheten av at FUG fortsetter å utvikle seg som informasjonsformidler overfor foreldre.

Komiteen har merket seg at FUG vil fortsette arbeidet med å involvere foreldrene til barn med minoritetsbakgrunn i barnas skolehverdag gjennom informasjonsmateriell på flere språk. Komiteen mener dette arbeidet er viktig for å bidra til en forbedret integrering og muliggjøre et større engasjement fra foreldre med minoritetsbakgrunn.

Komiteen viser til at det er viktig for skolens utvikling at foreldre engasjerer seg og bidrar til å forbedre den offentlige skolen. Komiteen mener FUG er et viktig instrument for å få dette til på en god måte.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, ser positivt på FUGs mulighet til å fortsette sitt virke som rådgivningsorgan for departementet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Innst. S. nr. 268 (2003-2004):

"Komiteen mener det er et viktig anliggende å sikre at et fremtidig nasjonalt foreldreutvalg får en sterkere demokratisk og representativ forankring i måten FUG oppnevnes på. Komiteen ber departementet utrede ulike alternativer og fremme forslag som kan sikre FUG en mer representativ forankring."

Disse medlemmer viser videre til St.prp. nr. 1 (2004-2005) der det vises til at FUG har foreslått fire ulike modeller for å sikre FUG en mer representativ forankring. Disse medlemmer ber departementet komme tilbake med en vurdering av kostnadene og demokratiseringseffekten for de ulike modellene.

Disse medlemmer har merket seg at Norge kommer dårligere ut enn forventet av internasjonale undersøkelser som måler elevprestasjoner. For eksempel gjelder dette PISA- og TIMSS-undersøkelsene. Norske elever presterer jevnt over dårligere enn elever i andre land, blant annet sett i forhold til den store ressursinnsatsen i norsk skole.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil understreke betydningen av brukernes innflytelse i skolen. Evalueringer av FUG som departementet har foretatt, viser gode resultater når det gjelder å styrke foreldresamarbeidet i grunnskolen. Disse medlemmer viser til merknader fra Innst. S. nr. 268 (2003-2004) vedrørende St.meld. nr. 30 (2003-2004) Kultur for læring:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og representanten Simonsen, viser til at FUG fungerer i dag både som et rådgivende organ for departementet og en interesseorganisasjon for de foresatte i skolesammenheng. Flertallet vil understreke at på tross av denne dobbeltrollen, så har FUG ivaretatt sine oppgaver på en god måte. Med bakgrunn i dette mener flertallet at FUGs rolle, ansvarsområder og organisatoriske tilknytning og plassering opprettholdes."

Disse medlemmer vil styrke foreldrenes medbestemmelsesrett i skolen og arbeidet som FUG i denne sammenheng representerer er viktig. På denne bakgrunn vil disse medlemmer styrke utvalgets økonomiske situasjon ved å styrke post 1 med ytterligere 2 mill. kroner.

Komiteen viser til at det er startet en interesseorganisasjon for foreldre med barn i barnehage og skole. Komiteen ser at Aktive Foreldre kan spille en viktig rolle for foreldre som trenger hjelp og veiledning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil derfor be departementet vurdere om organisasjonen bør få statlig økonomisk støtte for å videreutvikle driften av organisasjonen og styrke det informative arbeidet overfor foreldrene. Disse medlemmer ber departementet vurdere dette frem mot Revidert nasjonalbudsjett for 2006.

Kap. 205 (Nytt) Skoleombud

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det bør opprettes et frittstående og uavhengig skoleombud for å ivareta elevens og foresattes rettigheter i forhold til gjeldende opplæringslov og forvaltningslov. Disse medlemmer mener det vil være et viktig grunnlag for å øke brukerinnflytelsen i skolen. Disse medlemmer mener at skoleombudet bør samlokaliseres med FUG for at det kan oppnås et

nært samarbeid og gi rom for ressursmessige synergieffekter for begge institusjoner. Mandatet til skoleombudet må etter disse medlemmers mening være tydelig og uavhengig. Disse medlemmer foreslår en bevilgning på 2,5 mill. kroner over et nytt kap. 205 Skoleombud post 1 Driftsutgifter.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om etablering av et politisk og administrativt uavhengig skoleombud."

Kap. 206 Samisk utdanningsadministrasjon

Departementet foreslår en bevilgning på 29 453 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Sametinget ivaretar viktige oppgaver når det gjelder opplæring til samiske elever i barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Flertallet er fornøyd med at departementet legger vekt på god kommunikasjon med Sametinget i saker som gjelder opplæring generelt og i saker som gjelder det samiske folket spesielt. Flertallet er også fornøyd med at det legges opp til betydelig aktivitet i forbindelse med gjennomføringen av Kunnskapsløftet, herunder tiltak for kompetanseheving som fremmer samisk kultur og språk blant lærere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker en likebehandling av alle mennesker i Norge uansett kjønn, alder og etnisk tilhørighet. Samenes spesielle rettigheter, og ikke minst at de har et eget politisk organ, betrakter disse medlemmer som en uønsket særbehandling. De oppgaver som Sametinget har i forhold til utdanning skal, slik disse medlemmer ser det, utføres av de instanser som har ansvaret for resten av skolesektoren. Disse medlemmer viser til sitt standpunkt om å legge ned Sametinget. Disse medlemmer anser derfor at bevilgninger som vedrører grunnskoleopplæring og videregående opplæring, og som kanaliseres via Sametinget, opphører gjennom en avviklingstid over tre måneder. Disse medlemmer foreslår tilskuddet til Sametinget over post 50 redusert med kr 22 453 000.

3.2 Grunnopplæringen

Programkategori 07.20 Grunnopplæringen omfatter Utdanningsdirektoratet, tiltak og kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, tilskudd til frittstående skoler, virksomhet knyttet til det statlige spesialpedagogiske støttesystemet (Statped) og enkelte andre formål. Grunnopplæringen blir ellers i hovedsak finansiert gjennom rammetilskudd og skatteinntekter til kommunene og fylkeskommunene.

Departementet redegjør for ressursbruken i grunnopplæringen i en egen del IV i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) foreslås en økning i bevilgningen til Kunnskapsløftet på i overkant av 700

mill. kroner fra 2005 til 2006. Totalt foreslås ca. 1,6 mrd. kroner til denne reformen i 2006. Dette omfatter hele bevilgningen til kvalitetsutvikling i grunnopplæringen, kompensasjon til kommunene for merutgifter i forbindelse med utskifting av læremidler og helårseffekten av å utvide timetallet i grunnskolen med fire uketimer fra høsten 2005.

I Tillegg nr. 1 foreslås å videreføre de satsingsforslagene som skal sikre gjennomføringen av Kunnskapsløftet fra skoleåret 2006/2007. Forslaget om en økning av kommunenes frie inntekter med 5,7 mrd. kroner er videre forutsatt bl.a. å legge til rette for at kommunene kan øke antallet lærere i grunnskolen og redusere prisen i skolefritidsordningen (SFO). Rammen for dekning av rentekostnader til investeringer i skolebygg foreslås økt med ytterligere 1 mrd. kroner til 13 mrd. kroner i 2006.

Små og verneverdige fag

Komiteen viser til Dokument nr. 8:21 (2003-2004) om små og verneverdige fag. I Innst. S. nr. 164 (2003-2004) uttalte komiteen blant annet:

"Komiteen mener at en organisering av fagopplæringen bør ha som mål å styrke miljøene rundt de små og verneverdige håndverks- og industrifagene. Komiteen vil understreke at det viktigste ikke er hvordan organiseringen av større miljøer rundt de små fagene etableres, men at det etableres egnede miljøer. Komiteen ber derfor Regjeringen vurdere ulike modeller for samarbeid og/eller samhandling for å styrke rekrutteringen i små og verneverdige fag, og fremlegge dette for Stortinget på en egnet måte."

Komiteen viser til omtalen i St.prp. nr. 1 (2005-2006) og ber departementet arbeide videre med å utvikle en modell som kan sikre rekrutteringen til disse fagene.

Reisetid for barn

Komiteen ønsker å uttrykke bekymring over signaler som tyder på at barn tilbringer mer og mer tid i buss på vei til og fra skolen. Komiteen har fått rapporter om at transport til skolen for enkelte barn i enkelte kommuner kan utgjøre opp til 2,5 til 3 timer hver dag.

Komiteen ber Regjeringen om å vurdere hva som er forsvarlig transporttid for barn med utgangspunkt i barnets beste og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SFO

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, ber Regjeringen komme tilbake på egnet måte med forslag for å utvikle kvaliteten i skolefritidsordningen. Flertallet mener det er viktig at forslagene inneholder forslag til tiltak for å legge til rette for tettere samarbeid mellom skole og skolefritidsordning, og hvordan det kan legges til rette for at elever med særskilte behov eller funksjonshemminger kan sikres et tilrettelagt tilbud i skolefritidsordningen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at SFO i dag er et kommunalt ansvarsområde, og at det foregår mye godt arbeid i mange kommuner. Disse medlemmer mener det er viktig å sikre SFO som et kvalitetsmessig godt og trygt frivillig og fleksibelt tilbud. Disse medlemmer forutsetter at kommunene følger opp sin forpliktelse for tilrettelegging for elever med funksjonshemminger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at SFO i dag er et kommunalt ansvarsområde, og at det foregår mye godt arbeid i mange kommuner. Disse medlemmer viser til at en fra politisk hold vurderer utvidelse av skoledagen for elevene i grunnskolen og mener derfor en utstrakt endring med mulige nasjonale pålegg, ikke er nødvendig. Disse medlemmer forutsetter at kommunene følger opp sin forpliktelse for tilrettelegging for elever med funksjonshemminger, selv uten noen ny nasjonal plan.

Skolebibliotek

Komiteen mener at skolebibliotekene er av avgjørende betydning for kvaliteten i grunnopplæringen. Skolebibliotekene skal være ressursentre for læring på alle skoler, og skal tilby elevene et rikt utvalg av bøker, tidsskrifter og nettbaserte ressurser. De er et viktig verktøy for å styrke elevenes leseferdighet og leselyst, deres evne til å innhente, vurdere og sortere informasjon, og deres kulturforståelse og kulturinteresse. Videre kan skolebibliotekene bidra til utjevning og til å motvirke sosiale forskjeller i læring i skolen. De kompensere for ulik tilgang på bøker, tidsskrifter og IKT-utstyr hjemme.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, har registrert at mange skolebibliotek har vært rammet av kommunale budsjettkutt, noe som har gått på bekostning av åpningstider, utvalg og tilbud ellers.

Flertallet viser til at Regjeringen har økt de frie midlene til kommunene, og håper dette vil bidra til at kommunene har råd til å ruste opp skolebibliotekene og det tilbudet de gir elevene.

Kap. 220 Utdanningsdirektoratet

Departementet foreslår en bevilgning på 183 610 000 kroner under dette kapitlet, jf. Tillegg nr. 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, foreslår å redusere dette kapitlets post 21 med 200 000 kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sine forslag om å etablere Foreldreutvalget i grunnskolen som en egen avdeling, uavhengig av Utdanningsdirektoratet, og å øremerke midler til dette formålet. Disse medlemmer er av den oppfatning at det er et potensial også for Utdanningsdirektoratet når det gjelder effektivisering. Disse medlemmer viser også til at budsjettet på dette kapitlet er bygd på videreføring av utgifter til en rekke eksisterende tiltak fra andre kapitler, men uten at det er foretatt en evaluering. Disse medlemmer foreslår post 1 redusert med kr 12 524 000.

Kap. 222 Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat

Departementet foreslår en bevilgning på 129 946 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at det ligger et potensial for effektivisering av driften også under dette kapitlet, og derfor bør dette gjenspeiles gjennom et generelt kutt i driftsutgifter. Disse medlemmer vil at statens samiske videregående skoler skal nedlegges. Ansvaret for å gi opplæringen som disse utdanningsinstitusjonene tilbyr, må tillegges de ordinære videregående skolene. Disse medlemmer vil videre understreke at Sametinget ikke skal ha noe mandat til å inneha ansvaret for drift og innhold i den videregående skolen, da dette organet skal nedlegges. På bakgrunn av dette reduseres bevilgningen på post 1 til statlige skoler med opplæring på videregående nivå med kr 62 834 000.

Kap. 225 Tiltak i grunnopplæringen

Departementet foreslår en bevilgning på 1 771 046 000 kroner under dette kapitlet, herav en bevilgningsøkning i Tillegg nr. 1 på 20 mill. kroner til opplæring innenfor kriminalomsorgen (post 68) og 1 mill. kroner til Stiftelsen Arkivet (post 75).

Komiteen vil understreke betydningen det fysiske skolemiljøet har for elevenes læringsutbytte, helse og trivsel. Elevene fikk sin egen arbeidsmiljølovgivning gjennom § 9a i opplæringsloven, som trådte i kraft 1. april 2003. Det var et viktig virkemiddel for å sikre elevene rett til et godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er svært tilfreds med at flertallsregjeringen i St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) øker investeringsrammen for ordningen med rentekompensasjon for opprustning av skolebygg med 1 mrd. kroner til 3 mrd. kroner for 2006. Det har vært stor interesse for ordningen, og den har bidratt til at flere kommuner har satt i gang nybygging og opprustning av skolebygninger.

Flertallet viser til at flertallsregjeringen har økt kommunenes frie inntekter med 5,7 mrd. kroner, noe som gir kommunene større handlingsrom til å foreta nødvendig opprustning av skolebygg. Sammen med økningen i investeringsrammen i rentekompensasjonsordningen er dette et viktig bidrag til å bedre elevenes skolemiljø.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Samarbeidsregjeringen i august i år varslet at den ville innføre en ordning med leksehjelp for elever i grunnskolen. I første omgang tok man sikte på å prøve ut ulike modeller og forsøk. Disse medlemmer viser også til at disse partier i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) fremmet forslag om å bevilge 5 mill. kroner til leksehjelp i grunnsopplæringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet erkjenner at kvaliteten i norske skolebygg er for dårlig. I enkelte tilfeller viser det seg at skolebyggene er helsefarlige for elevene. Dette er en uakseptabel situasjon som viser at kommunene ikke klarer å forvalte sin bygningsmasse på tilstrekkelig god måte. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet foreslår en vesentlig økning av rentekompensasjonsordningen for kirker og skolebygg. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiets forslag om å øke kompensasjonsordningen med 100 mill. kroner over statsbudsjettet vil føre til mulighet for investeringer i skoler og kirker på ca. 3 mrd. kroner. Disse medlemmer viser til Budsjett-innst. S. nr. 5 (2005-2006) fra kommunal- og forvaltningskomiteen.

LANDSLINJER (POST 60)

Komiteen vil understreke betydningen av at landslinjene skal sikres en stabil og langsiktig statlig finansiering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at landslinjene gjennom flere perioder har hatt en uavklart situasjon. Disse medlemmer viser til at komiteen ved behandlingen av statsbudsjettet for 2005 ba om å bli forelagt en vurdering av organisering og finansiering av landslinjeordningen før behandlingen av Revidert nasjonalbudsjett våren 2005. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av finansieringen og organiseringen av landslinjene senest våren 2006."

Disse medlemmer viser til at målet med tilskuddsordningen er å medvirke til å sikre elever fra hele landet et nasjonalt tilbud i små og/eller kostbare kurs i videregående opplæring. Disse medlemmer viser til St.prp. nr. 1 (2005-2006) der bevilgningen blir foreslått videreført på samme nivå som 2004.

ULIKE TILSKUDD (POST 63, 64, 65 OG 67)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at tilskuddet til samisk i grunnopplæringen går til å styrke den økonomiske evnen i kommunene til å gi opplæring i og på samisk, samt styrke kompetansen til lærerne i samisk språk og kultur. Disse medlemmer viser til sitt standpunkt om at alle innbyggerne i Norge skal behandles likt, uavhengig av rase, religion og etnisk opprinnelse. Disse medlemmer oppfatter denne bevilgningen som en spesialbehandling av en enkelt befolkningsgruppe. Disse medlemmer vil understreke at satsing på samisk i utdanningssystemet må være etter initiativ og finansiering fra den enkelte kommune, innenfor de økonomiske rammene de har til disposisjon. På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer å fjerne denne tilskuddsordningen på post 63.

Disse medlemmer har merket seg at tilskuddet over post 64 skal fordeles mellom tre tiltak: særskilt norskopplæring, morsmålsopplæring og opplæring for barn i statlige mottak. Disse medlemmer er av den oppfatning at morsmålsopplæring for språklige minoriteter ikke er et statlig ansvar. Dersom barnas foresatte finner denne type opplæring nødvendig, skal det være deres ansvar å sørge for dette. Disse medlemmer mener videre at Fremskrittspartiets politikk som innebærer strengere kriterier for opphold i Norge, og et mer effektivt mottakssystem for asylsøkere, gjør en opplæring i de statlige asylmottakene overflødig for de som åpenbart ikke har en kvalifisert grunn for opphold i Norge. Disse medlemmer vil understreke at de midlene som finansieres over denne posten skal benyttes til særskilt norskopplæring, men vil samtidig understreke det ansvaret de foresatte har for at deres barn kan norsk når de starter på skolen. På denne bakgrunn reduseres denne posten.

Når det gjelder post 65 Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring, ønsker disse medlemmer å redusere posten og viser til merknadene ovenfor.

Disse medlemmer viser til at tilskuddet til opplæring i finsk skal medvirke til at kommuner i Troms og Finnmark skal gi grunnskoleelevene med kvensk-finsk bakgrunn opplæring i finsk som andrespråk. Etter disse medlemmers syn er ikke opplæring i finsk som andrespråk en statlig oppgave. Dette må eventuelt være et tilbud som kommunene selv tar initiativ til å gi innenfor de økonomiske rammene de har til disposisjon. På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer å fjerne denne tilskuddsordningen over post 67.

LEIRSKOLER (POST 66)

Komiteen mener leirskoleopplæring har en viktig funksjon i skolen, både for at elevene skal tilegne seg kunnskap på ulike felt, og for å styrke det sosiale samholdet blant elevene. Leirskoleopphold omfatter omtrent 60 000 barn hvert år.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til kommunenes anstrengte økonomiske situasjon som kan medføre at midler tiltenkt leirskole-

opplæring brukes til andre formål. På bakgrunn av dette ønsker disse medlemmer å øremerke hele bevilgningen til leirskoleopplæring. Disse medlemmer har registrert at en rekke kommuner og skoler har gitt tilbakemelding om at de satsene som utbetales per elev, er for lave til å dekke de reelle kostnadene. På bakgrunn av dette ønsker disse medlemmer å øke den samlede bevilgningen med 35 mill. kroner over post 66. Tilskuddet skal dekke både driftsutgifter, reiseutgifter og oppholdsutgifter.

OPPLÆRING INNENFOR KRIMINALOMSORGEN (POST 68)

Komiteen viser til at 49 pst. av de innsatte i norske fengsler mangler videregående opplæring, samt at det i aldersgruppen 18-24 år er hele 65 pst. uten videregående opplæring. Komiteen mener det er viktig at det følger midler med til opplæring innen kriminalomsorgen når det blir opprettet nye soningsplasser, og ber Regjeringen sikre at dette skjer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Regjeringen ønsker å styrke fengselsopplæringen med en økning i bevilgningen til opplæringen i kriminalomsorgen med 21,3 mill. kroner. Flertallet slutter seg til denne økningen og mener at dette er en nødvendig bevilgning. I perioden 2002-2005 har det blitt opprettet 390 nye soningsplasser uten at det har blitt bevilget tilsvarende midler til opplæring. Flertallet mener at det er viktig å styrke fengselsopplæringen for å oppnå tilfredsstillende opplæring innenfor kriminalomsorgen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2 og påpeker at disse partier i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) gikk inn for å øke bevilgningen til opplæring innenfor kriminalomsorgen med 20 mill. kroner utover forslaget fra Samarbeidsregjeringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil understreke at skolen er viktig for det enkelte individs muligheter i livet. En dårlig skolegang er en dårlig start som for en del får konsekvenser resten av livet. På denne bakgrunn har disse medlemmer foreslått at det skal være en egen bevilgning som går til elever med særskilte behov, spesielt knyttet til elever med atferdsproblemer, jf. kap. 225 post 76. Disse medlemmer mener at en bedre grunnutdanning for denne gruppen elever vil virke forebyggende og spare rettssystemet og fengselsvesenet for utgifter på sikt. Disse medlemmer foreslår å redusere post 68 og vil understreke at de ressursene som er bevilget på denne posten, i første rekke bør gå til å gi unge lovbjørte et tilbud og til satsing på formelt kompetansegivende kurs og opplæringstilbud.

LÆRLINGER MED SÆRSKILTE BEHOV (POST 70)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og

Venstre viser til at dette er en ordning som skal fange opp elever med særskilte behov fordi de har ulike fysiske og psykiske hemninger. Disse medlemmer vil understreke at svært mange elever i den yrkesrettede videregående opplæringen synes at den opplæring som finner sted i skolen, er for mye preget av en teoretisk kunnskapsformidling. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at det finnes tilrettelagte muligheter for utdanning for denne kategorien elever, som er motivert for en yrkesrettet praksisorientert opplæring. På bakgrunn av dette ønsker disse medlemmer å legge mulighetene til rette for at elever i større grad skal kunne velge en rent yrkesrettet utdanning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker derfor at denne tilskuddsordningen skal favne om de kategorier elever som har behov for, eller et sterkt ønske om, å ta hele sin yrkesutdanning i bedrift. Med bakgrunn i dette foreslår disse medlemmer å øke bevilgningen med 4,5 mill. kroner over post 70 til dette formålet.

MUSIKK- OG KULTURSKOLER (POST 71)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at de kommunale musikk- og kulturskolene utgjør et viktig tilbud for barn og unge over hele landet.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, ser derfor med bekymring på at prisene i musikk- og kulturskolene har økt en del steder og at mange barn står på venteliste for å få plass.

På denne bakgrunn ber dette flertallet Regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte når det gjelder videreutvikling og satsing på de kommunale musikk- og kulturskolene.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til Soria Moria-erklæringens satsing på kultur, og spesielt målet om at alle barn skal ha et tilbud om plass i kulturskolen til en rimelig pris.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at de kommunale musikk- og kulturskolene er viktige aktører for å gi elevene mulighet til kulturell utøvelse og opplevelse i sitt nærmiljø. Disse medlemmer mener at kulturskolene kan være ressursentre i det lokale skole- og kulturlivet, både med tanke på utvikling og samarbeid mellom skolen, amatører og profesjonelle kunstnere.

Disse medlemmer viser videre til at kommunene er lovpålagt enten alene eller sammen med andre å gi grunnskoleelever et kulturskoletilbud.

Disse medlemmer viser til at Stortinget våren 2004 behandlet meldingen om kunst og kultur i og i tilknytning til grunnskolen (St.meld. nr. 39 (2002-2003)).

I innstillingen (Innst. S. nr. 131 (2003-2004)) gav representantene fra Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre uttrykk for "at kommunene er best i stand til å disponere egne ressurser, og etter disse medlemmers syn er det naturlig at kommunene selv fastsetter betalingen for ulike tilbud i kulturskolen".

Disse medlemmer vil vise til viktigheten av å bruke lokale kunstnere og andre lokale kulturkrefter og at det ikke er et mål at skolene skal være like over hele landet.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre ser kulturskolene som en viktig del av den offentlige utdanningen og ber departementet utarbeide retningslinjer for kulturskolevirksomheten som sikrer den faglige og sosiale profil på tilbudet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, vil understreke at Kulturskolerådet bidrar med viktig kompetanse rundt omkring i norske kommuner og mener denne må benyttes aktivt blant annet i forbindelse med Den kulturelle skolesekken.

Flertallet viser til at Norsk Kulturskoleråd i behandlingen av St.meld. nr. 39 (2002-2003) ble tillagt oppgaven som nasjonalt kompetansesenter for kommunene, med et særlig ansvar for å bidra i utviklingen av de kommunale musikk- og kulturskolene til kulturpedagogiske ressursentra.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at tilskuddet til Kulturskolerådet har som mål å medvirke til å utvikle det kommunale musikk- og kulturskoletilbudet. Dette gjøres blant annet ved å stimulere til aktiviteter og modeller for organisering, innhold og samarbeid. Dette flertallet mener at dette er viktig for å hjelpe kommunene, og for å utvikle et best mulig musikk- og kulturskoletilbud.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at den enkelte eier av musikk- og kulturskolene skal være ansvarlig for utviklingen av innhold, organisering og et eventuelt samarbeid med grunnskolen og det lokale kulturlivet. Disse medlemmer viser til at midlene til musikk- og kulturskolene nå er lagt inn i rammetilskuddet til kommunene. Da må kommunene, slik disse medlemmer ser det, ha det hele og fulle ansvar for disse skolene. Disse medlemmer ønsker ikke den modellen som er i dag der Norsk kulturskoleråd skal ivareta denne funksjonen. Disse medlemmer gjør videre oppmerksom på at de ønsker å fjerne den lovpålagte kulturskolen, og heller stimulere kommunene til å satse mer helhetlig på ungdom og forebyggende arbeid. På bakgrunn av dette foreslår disse medlemmer å fjerne tilskuddet over post 71 til utvikling av musikk- og kulturskolene.

TILSKUDD TIL ORGANISASJONER (POST 74)

Komiteen viser til at Landslaget for norskundervisning (LNU) er en nasjonal idealistisk organisasjon som utvikler kompetansen til norsklærere for å heve kvaliteten på opplæringen. Komiteen viser videre til at LNU er en viktig faglig aktør med høy kompetanse i forhold til norskfaget, som gir ut tidsskrift og fagbøker, og arrangerer kurs og konferanser. Komiteen har merket seg at LNU drives på frivillig basis uten statlig støtte. Komiteen har videre merket seg at LNU har søkt Utdanningsdirektoratet om tilskudd til driften.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, styrker post 74 med 200 000 kroner til LNU.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ber departementet gi LNUs søknad om offentlig støtte en rask behandling, med sikte på å sikre denne viktige organisasjonen nødvendig støtte.

Komiteen viser til at tilskuddet til institusjoner som tidligere lå under kap. 221 post 61, ble innlemmet i rammetilskuddet til kommunene i 2004. Dette er institusjoner som blant annet gir et skoletilbud for elever med rusproblemer. Komiteen viser til at det er nå opp til hjemkommunene til elevene å bevilge midler til skoler/institusjoner som underviser elever. Komiteen har merket seg at undervisningstilbudet noen steder står i fare, fordi betalingsviljen til hjemkommunene er av variert karakter. Komiteen viser til at dette blant annet gjelder Fossumkollektivet. Komiteen er kjent med at det foregår et arbeid med å sikre finansieringen av Fossumkollektivet, Tyrilkollektivet og andre liknende tilbud for ungdom med rusproblemer som får tilbud om videregående opplæring. Komiteen avventer denne gjennomgangen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, foreslår å bevilge 1 mill. kroner over post 74 for å sikre videre drift av Fossumkollektivet fram til ny finansieringsordning er på plass.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, er bekymret for at det eneste nynorske nettstedet til bruk i skolen står i fare for å bli lagt ned. Det elektroniske tidsskriftet www.magasinett.no og kulturavisen Pirion, som henvender seg til ansatte i barnehager, er organisert som stiftelser og har mottatt prosjektstøtte fra departementet tidligere. Flertallet ber om en vurdering av hvorvidt disse to prosjektene kan sikres en permanent finansiering under post 74 Tilskudd til organisasjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker å uttrykke støtte til Nordmanns-Forbundets tiltak Norgesskolen, som har som formål å opprettholde

den språklige og kulturelle kontakten med Norge for barn av norsk opprinnelse bosatt i utlandet. Disse medlemmer viser til den positive utviklingen dette prosjektet har hatt og til den lignende ordningen Danmark har på dette området. Norgesskolen hadde i 2005 57 deltagere fra 22 nasjoner. Skolen er i stor grad brukerfinansiert, men drives likevel med et årlig underskudd på ca. 400 000 kroner som hittil har blitt dekket av forbundets eget begrensede fond. Disse medlemmer ber departementet vurdere å gi Nordmanns-Forbundet et fast tilskudd for å sikre dette tiltakets framtid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til merknader fra Innst. S. nr. 268 (2003-2004) vedrørende St.meld. nr. 30 (2003-2004) Kultur for læring:

"Flertallet peker på at LUFS - Landslaget for nærmiljøskolen gjør et viktig arbeid for foreldre og elever på små skoler og at statlig støtte må sikres".

Disse medlemmer ønsker å øke tilskuddet til LUFS (Landslaget for nærmiljøskolen) med 500 000 kroner, og post 74 økes derfor med dette beløpet som øremerkes styrking av LUFS.

STIFTELSEN ARKIVET (POST 75)

Komiteen viser til at Regjeringen har økt bevilgningen til Stiftelsen Arkivet med 1 mill. kroner. Stiftelsen Arkivet driver viktig informasjons- og dokumentasjonsarbeid knyttet til fredsbygging, konflikthåndtering, antirasisme og menneskerettigheter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, er tilfreds med denne økningen og slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Regjeringens forslag om å styrke Stiftelsen Arkivet med 1 mill. kroner. Disse medlemmer ser betydningen av det arbeidet stiftelsen gjør, men mener tilskuddet bør ligge på 2005-nivå.

TILSKUDD (NY POST 76, 77 OG 78)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at norsk skole har et betydelig antall elever med særskilte behov. Etter disse medlemmers oppfatning kan det i en del tilfeller være hensiktsmessig å gi en del av disse elevene et tilpasset opplæringstilbud utenfor den ordinære skolen. Elever med atferdsproblemer i skolen er overrepresentert når det gjelder å komme inn på en kriminell løpebane senere i livet. Disse medlemmer er av den oppfatning at en styrket opplæring for denne gruppen kan spare samfunnet for betydelige utgifter på sikt. Disse medlemmer ser denne posten i sammenheng med kap. 225 post 68. Disse medlemmer ønsker en styrking av ressurstilgangen for denne type opplæring. På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer å opprette et eget tilskudd til slike alternative opplæringstilbud, som

utbetales via en stykkprisordning over post 76 (NY) Tilskudd til skoler med elever med særskilte behov.

Disse medlemmer ser det som viktig at elever som er blinde eller svaksynte, får et tilfredsstillende opplæringstilbud. På bakgrunn av dette ønsker disse medlemmer å øke ressurstilgangen til skoler som gir tilbud til denne gruppen elever. Tilskuddet, skal slik disse medlemmer ser det, utbetales via en stykkprisordning over post 77 (NY) Tilskudd til skoler med blinde og svaksynte.

Disse medlemmer viser til at en del elever i den norske grunnskolen har dysleksi og/eller dyskalkuli. Dette er elever som i en rekke tilfeller ikke får et tilfredsstillende opplæringstilbud på grunn av dårlig kommunal økonomi. Disse medlemmer er av den oppfatning at et bedre opplæringstilbud hvor den enkelte elev får følelsen av å mestre i sin skolehverdag, vil føre til at færre individer med disse diagnosene blir satt på sidelinjen lenger opp i utdanningssystemet. På bakgrunn av dette ønsker disse medlemmer å styrke opplæringen for denne kategorien elever. Disse medlemmer mener disse pengene skal utbetales via en stykkprisordning over post 78 (NY) Tilskudd til elever med dysleksi og lignende.

Disse medlemmer foreslår en økning på 50 mill. kroner på disse tre nye postene til sammen.

Kap. 226 Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen

Departementet foreslår en bevilgning på 946 419 000 kroner under dette kapitlet, jf. Tillegg nr. 1.

I Soria Moria-erklæringen ble det varslet å ikke innføre obligatorisk 2. fremmedspråk i ungdomsskolen. Regjeringen vil følge opp dette.

Kunnskapsdepartementet vil utrede mulige modeller for og økonomiske konsekvenser av å innføre gratis læremidler i videregående opplæring. Departementet kommer tilbake til Stortinget med saken i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2006.

Departementet ser de nasjonale prøvene som en del av et helhetlig vurderingssystem. Utdanningsdirektoratet vil med bakgrunn i evalueringen av de nasjonale prøvene i 2004 og 2005 vurdere den videre utviklingen av prøvene. Departementet går inn for at det ikke avholdes nasjonale prøver våren 2006, og reduserer derfor post 21 med 24 mill. kroner.

Komiteen forutsetter at de ulike nasjonale sentrene og de ulike fagmiljøene tilføres tilstrekkelige ressurser slik at de kan fortsette arbeidet med kvalitetsutvikling.

NASJONALE PRØVER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at departementet har innført en pause i gjennomføringen av de nasjonale prøvene i tråd med det som anbefales i evalueringen av de nasjonale prøvene. Flertallet mener at de nasjonale prøvene ikke ble gjennomført i tråd med Stortingets forutsetninger.

Flertallet mener at dagens system for nasjonal kvalitetsforbedring vil bli foreslått endret i dialog med skoleeiere, lærere og organisasjonene, etter omfattende evaluering. Flertallet mener at prøvene må forbedres, men vil samtidig begrense omfang og kostnader. Målsettingen er å sikre en mer presis tilbakemelding til skolen, foreldrene og elevene for å teste om grunnleggende ferdigheter er samsvar med kravene i lærerplanen.

Flertallet mener videre at prøveresultatene skal være offentlige, men det skal ikke legges til rette for rangering av skolene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er positive til det pågående arbeid med å justere prøvenes utforming og gjennomføring, slik at nasjonale prøver kan bli et enda bedre instrument for å bidra til best mulig læring og undervisning og for å klarlegge om grunnleggende ferdigheter er i samsvar med målene i læreplanen. Disse medlemmer viser til at de nasjonale prøvene er gjennomført i tråd med Stortingets forutsetninger. Disse medlemmer viser for øvrig til at Stortinget våren 2005 behandlet et privat forslag fra Sosialistisk Venstreparti om å endre modell for nasjonale prøver (jf. Innst. S. nr. 161 (2004-2005)). Forslaget ble avvist, og flertallet, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slo fast at nasjonale prøver vil være et godt verktøy for kvalitets-sikring av læringsarbeidet ved den enkelte skole og i den enkelte elevgruppe. Prøvene skal være en kartlegging av grunnleggende ferdigheter på utvalgte områder, og er ikke ment for reproduksjon av et bestemt fagstoff som eleven må kjenne på forhånd.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre minner om at komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti, Venstre og representanten Evje, "konstaterer at dataene er offentliggjort på en måte som ikke rangerer skoler", jf. Innst. S. nr. 161 (2004-2005). Disse medlemmer forutsetter at offentliggjøring av resultatene fra fremtidige nasjonale prøver fortsatt bygger på disse kjensgjerninger.

Disse medlemmer viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og til at disse partiene i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) foreslo bevilgningen til etterutdanning for lærere økt med 10 mill. kroner utover forslaget fra Samarbeidsregjeringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til målene i Program for digital kompetanse 2004-2008, som er et instrument for å møte utfordringer i et moderne utdanningssystem. Disse medlemmer er av den oppfatning at det bør legges til rette for fullskalaforøk i ulike skoler på dette viktige området, og viser i denne sammenheng til pilotprosjektet ved Lunde ungdomsskole i Skien kommune. Disse medlemmer vil utvide posten med 2,5 mill.

kroner og øremerke dette beløpet til fullføring av dette fullskalaprojektet i IKT, som en del av et nasjonalt utviklingsprosjekt. Disse medlemmer viser til at Regjeringen foreslår at det ikke avholdes nasjonale prøver våren 2006, og at posten derfor reduseres med 24 mill. kroner. Disse medlemmer mener at Skoleporten.no og de nasjonale prøvene er viktige instrumenter for å få til en kvalitetsheving i norsk skole, til beste for elevene og for samfunnet for øvrig. Disse medlemmer er grunnleggende positiv til verdien av de nasjonale prøvene og at resultatene fra prøvene offentliggjøres, og at man rangerer skolene i forhold til hverandre. Disse medlemmer viser til at de nasjonale prøvene har til hensikt å heve kvaliteten i grunnutdanningen, og det vil derfor være nyttig å kunne dra lærdom av de skolene som gjør det bra, samtidig som man kan sette inn tiltak for de skolene som scorer dårlig. Disse medlemmer mener at offentlighetshensyn tilsier at befolkningen bør ha mulighet til å få informasjon knyttet til resultatene fra de enkelte skolene. Disse medlemmer viser i tillegg til sine tidligere forslag om fritt skolevalg og konkurranse mellom offentlige skoler og friskoler. Offentliggjøring med rangering av de enkelte skolene gir elever og foreldre bedre grunnlag for å kunne velge skole. Disse medlemmer vil derfor foreslå at det fortsatt legges inn midler til avholdelse av de nasjonale prøvene våren 2006, og forhøyer post 21 med 24 mill. kroner til dette.

KUNNSKAP OM VOLD OG OVERGREP

Komiteen peker på behovet for kunnskap om vold og overgrep i skolen. Komiteen er opptatt av at personell i barnehager og skoler må ha høy bevissthet og kompetanse på dette problemet, som mange barn og unge berøres av.

Komiteen ber departementet arbeide for at kunnskap om vold og overgrep må bli en del av pensum for relevante yrkesgrupper.

MOBBING

Komiteen mener at et trygt og godt skolemiljø gjør at barn og unge lærer bedre. Barn og unge må få utvikle et godt selvbilde og bli trygge på seg selv. Komiteen er bekymret over at en del barn i Norge opplever skolehverdagen som vanskelig blant annet på grunn av mobbing.

Komiteen har merket seg at Samarbeidsregjeringen satte fokus på mobbing i skolen gjennom kampanjer og manifest. Dette ga gode resultater - 30 pst. færre barn mobbes nå enn for tre år siden.

Komiteen mener det bør være nulltoleranse mot mobbing, og at man må arbeide videre ut fra ambisjonen om nulltoleranse mot mobbing. Foreldre, lærere og elever må samarbeide om å få slutt på all mobbing i skolene. Komiteen mener videre at arbeid mot mobbing, voldsbruk og diskriminering må innarbeides i skolens undervisning på alle trinn.

Komiteen viser til at mobbing i skolen ikke skal forekomme, og at man skal bekjempe det med de virkemidler man kan.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, ber Regjeringen ta initiativ til at forskning om kjønnsrelatert mobbing og forklaringsmodeller sammenfattes. Det må legges til rette for erfaringsspredning om dette, og det må ses i sammenheng med annet arbeid mot mobbing.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at undersøkelser fra Sverige viser at kjønnsrelatert mobbing i skolen er et økende problem. Det er grunn til å tro at situasjonen ikke er annerledes i norsk skole. Den kjønnsrelaterte mobbingen skal møtes med den samme nulltoleranse som all annen form for mobbing.

VERDIPROSJEKT

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at verdiprosjektet "Skal - skal ikke" ble startet opp i 2002 etter initiativ fra Kristent Pedagogisk Forbund, og har vært drevet i 3 år med basis i ca. 25 lokale prosjekter i barnehager, skoler og lokalsamfunn. Prosjektet har fått gode tilbakemeldinger, blant annet i evalueringen fra Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA) i 2004.

Flertallet foreslår å bevilge 3 mill. kroner til prosjektet over post 21.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ønsker en målrettet satsing på verdiformidling i skoler og lokalsamfunn. Disse medlemmer viser til at verdiprosjektet "Skal - skal ikke" er et godt eksempel på hvordan lokale initiativ kan skape et bredt og ofte tverrsektorielt verdiengasjement med utgangspunkt i aktuelle hverdagsutfordringer. Disse medlemmer viser til at verdiprosjektet ble startet opp i 2002 etter initiativ fra Kristent Pedagogisk Forbund, og har vært drevet i 3 år med basis i ca. 25 lokale prosjekter i barnehager, skoler og lokalsamfunn. Prosjektet har fått gode tilbakemeldinger, blant annet i evalueringen fra Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring i 2004. Disse medlemmer reagerer på at Regjeringen i utgangspunktet foreslo å avvike støtten til "Skal - skal ikke".

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til St.prp. nr. 1 (2005-2006) der Samarbeidsregjeringen foreslo et tilskudd til prosjektet på 5 mill. kroner.

Kap. 227 Tilskudd til særskilte skoler

Departementet foreslår en bevilgning på 56 176 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteen er av den oppfatning at utdanningsinstitusjonen United World College gir et godt og viktig tilbud til elever fra hele verden, en oppfatning som har blitt styrket av evalueringer av skolen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslår på denne bakgrunn å øke støtten til United World College i 2006, for å holde tritt med pris- og lønnsutviklingen de siste årene (0,5 mill. kroner over post 72).

Disse medlemmer viser videre til at Nordland Kunst- og Filmskole er den eneste i Nord-Norge som gir tilbud om kunst og filmutdanning. Disse medlemmer er imidlertid av den oppfatning at dette tilbudet eventuelt må gis innenfor de rammer som allerede er gitt de ansvarlige for det videregående skoletilbudet, fylkeskommunene. Disse medlemmer ønsker ikke denne forskjellsbehandlingen mellom de ulike landsdelene. På bakgrunn av dette foreslår disse medlemmer å fjerne støtten over post 61 til Nordland Kunst- og Filmskole.

Disse medlemmer viser til det viktige arbeidet som Krokeide yrkesskole gjør ved å gi tilbud om atferd og yrkesutdanning til elever som på grunn av funksjonshemming har behov for tilrettelagt opplæring. Disse medlemmer mener det er samfunnsøkonomisk fornuftig å styrke dette tilbudet som bidrar til å aktivisere mennesker i arbeidslivet, istedenfor et liv som passiv trygdemottaker. På bakgrunn av dette foreslår disse medlemmer å øke tilskuddet til internatdriften ved Krokeide yrkesskole, for å holde tritt med pris- og lønnsutviklingen de siste årene (1 mill. kroner over post 71).

Kap. 228 Tilskudd til frittstående skoler mv.

Departementet foreslår en bevilgning på 2 031 539 000 kroner under dette kapitlet, jf. Tillegg nr. 1.

Departementet foreslår å avvike tilskuddet til kapitalkostnader ved de frittstående skolene, 52,6 mill. kroner under post 72.

På bakgrunn av oppdaterte elevtall for frittstående skoler i 2005 og nye anslag over aktiviteten i 2006, foreslås overslagsbevilgningen på post 70 redusert med 335 mill. kroner.

Departementet vil foreta en gjennomgang av friskoleloven, herunder tilskuddsordningen, for å stramme inn utbredelsen av frittstående skoler som ikke utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen. Departementet vil i løpet av første halvår 2006 legge fram forslag til endringer i friskoleloven med sikte på ikrafttredelse innen sommeren 2006.

Komiteen merker seg at Regjeringen vil legge vekt på en sterk offentlig skole, og er enig i at retten til utdanning skal sikres uavhengig av den enkelte families økonomi, sosial bakgrunn, kjønn eller etnisk opprinnelse.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) og støtter bevilgningsforslaget.

Flertallet understreker at reduksjonen i overslagsbevilgningen ikke medfører noen regelendring.

Komiteen medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til FN's konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, hvor det fremgår at foreldre skal kunne sikre sine barn undervisning i egen tro eller livssyn, hvilket blant annet kan skje gjennom opprettelse av frittstående skoler. Statlige myndigheter kan imidlertid stille visse minstekrav til opplæringen gitt også i slike skoler. Disse medlemmer legger til grunn at den norske friskoleloven ivaretar FN-konvensjonen godt.

Disse medlemmer viser til at tilskuddsordningen for friskoler skal sikre finansieringen av friskoletilbudet som er og blir etablert i tråd med friskoleloven. Det statlige tilskuddet til skolene bidrar til å holde foreldrebetalingen på et nivå som gjør friskolene til et reelt alternativ for alle uavhengig av økonomi. Disse medlemmer merker seg at Regjeringen har redusert anslaget på elevgrunnlaget for friskolene vesentlig i forhold til Samarbeidsregjeringen. Disse medlemmer legger til grunn at dette kun er et uttrykk for at det foreligger nytt datagrunnlag i forhold til forventet elevtall ved friskolene, og at dette ikke forutsetter en endring av friskoleloven. Disse medlemmer merker seg imidlertid at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag om slik endring.

Disse medlemmer er glad for at Regjeringen har funnet en bedre modell for uttrekk fra den kommunale og fylkeskommunale ramme for elever som velger en friskole, slik som varslet i St.prp. nr. 60 (2004-2005). På denne måten fremstår uttrekket som mer i tråd med intensjonene i friskoleloven.

Disse medlemmer mener det er svært uheldig at Regjeringen foreslår å endre prinsippet om dekning av kapitalutgifter for friskoler, slik at det ikke skal gis slikt tilskudd til friskolene.

Disse medlemmer viser til betydningen av at sjøfartsnasjonen Norge ivaretar behovet for å sikre og bygge kompetanse på det maritime området både på kort og lang sikt. Disse medlemmer er kjent med at stiftelsen Rogaland videregående sjøspirantskole, som har drevet maritim utdanning i over 50 år i Norge, har søkt om statlig medvirkning til nødvendig fornyelse av sitt skoleskip. Disse medlemmer ber departementet undergi søknaden om offentlig medvirkning en rask behandling, med sikte på at dette viktige maritime utdanningstilbudet kan opprettholdes.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2. Dette innebærer bl.a. at disse partier har stemt for å opprettholde tilskuddet til dekning av kapitalutgifter for friskoler i samsvar med forslaget fra Samarbeidsregjeringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener friskoler er et viktig supplement til den offentlige skolen. Disse medlemmer mener det er viktig at alle skal få anledning til å velge en friskole, uavhengig av privat økonomi. Disse medlemmer mener derfor det er beklagelig at Regjeringen foreslår

å redusere støtten til friskoler basert på en forventet redusert søkning til disse skolene. Disse medlemmer mener det er viktig å tilrettelegge for informasjon og veiledning til alle elever om det etablerte friskoletilbudet. Det vil medføre en større søkning til disse skolene enn departementet forventer. Disse medlemmer mener det er underlig at Regjeringen har varslet en lovendring som i fremtiden vil føre til et friskoletilbud kun for de få som har foreldre med tykkere lommebøker enn folk flest. For å demme opp mot denne segregeringstenkningen fra Regjeringens side fremmer disse medlemmer forslag om å øke tilskuddet til friskoler med 335 mill. kroner på post 70.

Disse medlemmer ønsker videre en opptrapping av den offentlige finansieringsandelen av friskolene. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget med oppjustering til 100 pst. tilskudd til friskolenes drift og med opptrappingsplan for dette knyttet til den årlige budsjettbehandlingen."

Disse medlemmer vil videre peke på at de private fagskolene er lagt under dette kapittel, og at det fra flere politiske hold har vært varslet ønske om økt satsning på fagskoletilbudet, også finansielt. Disse medlemmer viser til sin merknad under kap. 276.

Disse medlemmer mener det er svært uheldig at Regjeringen vil frata friskolene tilskudd til kapitalkostnader. Disse medlemmer vil derfor øke post 72 med 52,6 mill. kroner.

Kap. 229 Andre tiltak

Departementet foreslår tilskudd på 11 000 000 kroner til sikkerhetsopplæring for fiskere, idet bevilgningen er økt med 0,7 mill. kroner i Tillegg nr. 1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at sikkerhetsopplæring for fiskere har fått en økning i bevilgningen med 0,7 mill. kroner. Flertallet er fornøyd med denne økningen og viser til at god sikkerhetsopplæring er en viktig årsak til at ulykkesstatistikken blant fiskere har vært nedadgående.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at sikkerhetsopplæring for fiskere er et viktig tiltak for å forebygge og redusere ulykker. Disse medlemmer viser til St.prp. nr. 1 (2005-2006) der tilskuddet blir foreslått hevet med om lag 3 mill. kroner i forhold til Revidert nasjonalbudsjett for 2005. Disse medlemmer viser videre til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2004-2005):

"Flertallet har merket seg at departementet arbeider med å vurdere hvordan dette opplæringstilbudet kan organiseres slik at en både oppnår en best mulig forvaltning av statlige midler og en enda bedre sikkerhetsopplæring. I dette arbeidet inngår også avklaring av hvilke aktører som skal gi denne type opplæring, og en

avklaring av hvilket departement som skal ha fremtidig ansvar for denne sikkerhetsopplæringen."

Kap. 230 Kompetansesenter for spesialundervisning

Departementet foreslår en bevilgning på 639 657 000 kroner under dette kapitlet, jf. Tillegg nr. 1.

Justert for tekniske endringer med bl.a. flytting av midler til annet departement, er bevilgningene fra 2005 videreført i 2006. Departementet gjennomgår i St.prp. nr. 1 (2005-2006) kapittel 3 spesialundervisningens plass i norsk skole innenfor rammen av tilpasset opplæring, det statlige spesialpedagogiske systemet med kompetansesentrene og den lokale PP-tjenesten. En samlet gjennomgang av feltet vil bli en viktig del av evalueringen av Kunnskapsløftet. Departementet finner derfor ikke grunn til å vurdere endret organisering av støttesystemet nå.

Komiteen ber Regjeringen gjøre rede for hvordan forskningsinnsats og praktisk arbeid, tverrfaglig og på tvers av forvaltningsnivåer, kan styrkes for å hjelpe barn og unge som lider av ADHD og lignende atferdsvansker og komme tilbake til saken på egnet måte.

Komiteen viser til at Autismenettverket er foreslått samlet og overført til Helse- og omsorgsdepartementet. Komiteen viser til at det gjennom nettverket er bygd opp viktig kompetanse på læring hos autister. Komiteen er bekymret for at denne kompetansen kan gå tapt ved en omorganisering.

Komiteen ber Regjeringen sørge for at kompetansen i nettverket ivaretas i den nye ordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at ansvaret for å gi tilpasset opplæring ligger hos kommuner og fylkeskommuner, og at det statlige spesialpedagogiske støttesystemet har som mål å gi rettleiding og støtte til de opplæringsansvarlige instansene lokalt, slik at kvaliteten på tilbudet for barn, unge og voksne med særskilte opplæringsbehov blir best mulig. Samtidig mener disse medlemmer at kompetansebygging og kompetansedeling er en viktig faktor for å avhjelpe elever med særskilt store utfordringer. Dette engasjementet må også sees i sammenheng med den satsning disse medlemmer mener er nødvendig på tilbud til enkelte elever utenfor den ordinære skole. Disse medlemmer vil også peke på det viktige arbeidet som må gjøres for tilrettelegging for døve og synshemmede elever.

Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn post 1 forhøyet med 30 mill. kroner.

3.3 Tiltak for å fremme kompetanseutvikling

Programkategori 07.40 Andre tiltak i utdanningen vil utgå. Kap. 248 IKT-tiltak i utdanningen er flyttet til kap. 226. Arbeidet med IKT i utdanningen i 2004 og 2005 er imidlertid omtalt her. Bevilgningene på kap. 249 Andre tiltak gjenfinnes under kap. 200 og kap. 258.

Programkategori 07.50 Tiltak for å fremme kompetanseutvikling omfatter tilskuddsordninger som er et supplement til det formelle utdanningssystemet, dvs. folkehøgskoler og voksenopplæring, samt drift av Vox - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet og utviklingsmidler for kompetansepoltikken. Kap. 251 gjenfinnes som kap. 276 under endret kategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoleutdanning. For kap. 259, se kap. 257 og Tillegg nr. 1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at PROFRÅD er et prosjekt som tar sikte på et kvalitetsløft innen rådgivningstjenesten. Programmet har vist seg tjenlig til å utvikle brukernes beslutningskompetanse. Gjennom masseanvendelse kan programmet bidra til å realisere sentrale politiske mål som inkluderende arbeidsliv, nedgang i sykefravær, mindre avbrudd og forsinkelse i videregående skole og høyere utdanning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til forslag om nytt kapittel og bevilgning nedenfor.

Kap. 252 (Nytt) Kvalitetsutvikling i rådgivningstjenesten

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at mange elever velger feil retning i sitt utdanningsløp. Slike feilvalg er en stor utfordring og bidrar sannsynligvis sterkt til at frafallet i undervisningsløpet er for stort. Kommuner og fylkeskommuner satser ulikt på råd og veiledning til sine elever, og det er liten samordning av rådgivningskompetanse i norsk skole. Det er heller ingen god statlig samordning av rådgivningstjenesten.

Disse medlemmer mener gode råd og tilstrekkelig veiledning av elever og studenter er en forutsetning for et effektivt utdanningssystem tilpasset den enkelte. Dersom mangel på kunnskap om muligheter eller personlig innsikt medfører feilvalg i utdanningsløpet, vil det kunne ha konsekvenser for resten av livet.

PROFRÅD er utarbeidet av førsteamanuensis emeritus Oskar Solberg ved NTNU, Pedagogisk institutt. Programmet er utarbeidet sammen med et bredt spekter av samarbeidspartnere. Solberg har søkt om offentlig støtte fra Utdannings- og forskningsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet fordi det er et ønske å prøve ut systemet i større skala for å avdekke eventuelle forbedringspunkter før systemet kan settes fullt ut i livet. Søknadene er blitt avslått.

Disse medlemmer mener det er grunn til å tro at PROFRÅD kan gi et betydelig løft for innsatsen og kvalitetshevingen i rådgivningstjenesten og vil gi prosjektstøtte på 950 000 kroner over nytt kap. 252 Kvalitetsutvikling i rådgivningstjenesten ny post 1.

Kap. 253 Folkehøgskoler

Departementet foreslår en bevilgning på 552 627 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteen mener folkehøyskolene er en verdifull del av skolesystemet som fremmer allmennutdanning, folkeopplysning og egenutvikling. Komiteen mener folkehøyskolene representerer et viktig tilbud for mange unge. Gjennom et år på folkehøyskole får elevene sjansen til å prøve seg på nye fag, fordype seg i noen emner og få en mulighet til å reflektere over hvilken utdanning de skal ta i fremtiden.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at det er avdekket en del problematiske sider ved kortkursvirksomheten som tilbys ved folkehøyskolene. Skolene har dårlig oversikt over ressursbruken til kortkursvirksomheten, og det tilbys kurs som skiller seg lite fra det turoperatører, idretts- og friluftsansjoner tilbyr. Disse medlemmer har også merket seg at reisekurs for utenlandske turistgrupper innrapporteres som kortkurs. Disse medlemmer mener at ressursene som staten bevilger hovedsakelig skal gå til å dekke kostnadene forbundet med elever som benytter seg av langkurstilbudet. Dette innebærer derfor at de elever som benytter seg av kortkurs, vil måtte påregne en større egenandel for å gjennomføre disse. Disse medlemmer viser til ny lov og nye tilskuddsregler for folkehøyskoler fra 1. januar 2003, der driftstilskudd består av basistilskudd, tilskudd per elev og tilskudd til husleie. Alle folkehøyskoler skal ha tilskudd fra alle tre elementer i ordningen. Disse medlemmer peker på at modellen gjelder uavhengig av det samlede tilskuddsnivået fra offentlig myndighet og er i hovedsak knyttet til elevantall og dermed til etterspørsel. Disse medlemmer har merket seg at ca. 60 pst. av elevene ved folkehøyskolene følger kortkurs med varighet fra 3 dager til 16 uker, og legger til grunn at det dermed er mulig for skolene å foreta nødvendig tilpasning av egenandeler/egenbetaling fra elever med rimelig grad av forhåndsvarsling. Disse medlemmer viser også til Fremskrittspartiets samlede prioritering innenfor utdanningsområdet. På bakgrunn av dette foreslår disse medlemmer å redusere tilskuddet til folkehøyskoler over post 70 med kr 54 619 000.

Disse medlemmer mener det er viktig at samordningen av folkehøyskolenes interesser og de rollene Folkehøgskolerådet i dag har, reduseres noe i omfang. Mange av disse oppgavene kan løses ved den enkelte folkehøyskole selv eller i samarbeid mellom folkehøyskolene. Disse medlemmer viser også til sitt forslag ovenfor om å redusere tilskuddet til folkehøyskolene. En reduksjon på tilskuddet til kortkursene vil etter disse medlemmers oppfatning også bety at behovet dermed reduseres for disse kursenes tjenester knyttet til Folkehøgskolerådet. Derfor foreslår disse medlemmer å redusere post 71 Tilskudd til Folkehøgskolerådet med 2 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at enkelte skoler melder om så stor søkning at de kun har mulighet til å ta inn en del av søkerne. Disse medlemmer viser

videre til at det er konkrete planer om å starte opp tre nye folkehøyskoler.

Disse medlemmer viser til at det er problematisk å starte en ny folkehøyskole både på grunn av at nyetableringer uten øremerkede midler vil redusere tilskuddet til de eksisterende skolene, og at det kreves stor grunnkapital før ordinære tilskudd utløses etter skuddsvis.

Kap. 254 Tilskudd til voksenopplæring

Departementet foreslår en bevilgning på 131 188 000 kroner under dette kapitlet. Tilskuddet til studieforbund (post 70) er redusert med 54 mill. kroner for å skaffe rom til andre tiltak. Dette er ikke endret i Tillegg nr. 1.

STUDIEFORBUNDENE (POST 70)

Komiteen mener at studieforbundene representerer et viktig tillegg til det offentlige utdanningssystemet og er viktige både for voksenopplæring og folkeopplysning. Komiteen er kjent med at studieforbundene gir et viktig tilbud til store deler av befolkningen i hele landet. Komiteen vil videre legge vekt på at studieforbundene er viktige for å nå målet om livslang læring.

Komiteen viser også til omtale av studieforbundene under kap. 257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet.

Komiteen er kjent med at de senere års bevilgninger har gjort at mange av studieforbundene er i en anstrengt økonomisk situasjon.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener videre at studieforbundenes virksomhet er av stor betydning for bl.a. grupper med særskilte behov, barne- og ungdomsarbeid, demokrati- og organisasjonsopplæring, kompetanseheving/voksenopplæring og for det frivillige kulturlivet.

Flertallet ber departementet følge utviklingen når det gjelder tilbud av kurs og egenandeler på kurs i regi av studieforbundene. Videre ber flertallet departementet i Revidert nasjonalbudsjett for 2006 gi en vurdering av eventuelle konsekvenser og foreslå tiltak som kan motvirke en eventuell uønsket utvikling.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Soria Moria-erklæringas formuleringer mht. å øke den offentlige støtten til voksenopplæring og understreker betydningen av dette både for arbeidslivet og frivillige organisasjoner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ber departementet foreta en helhetlig gjennomgang av lov- og regelverket for voksenopplæring. Gjennomgangen bør ha det formål at studieforbundenes rolle i utdanningen defineres, at forventningen til studieforbund klargjøres sammen med arbeidsoppgaver og hvordan dette arbeidet skal foregå.

Disse medlemmer ber også departementet komme tilbake med en vurdering av hvordan virksomheten i studieforbundene kan sikres best mulig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at det er en reduksjon i kurstilbud over tid, og i tillegg vil disse medlemmer prioritere kompetansegivende utdanningstilbud. Derfor vil disse medlemmer redusere post 70 Tilskudd til studieforbund med 24 243 000 kroner under den forutsetning at voksenopplæring knyttet til å mestre det å få en funksjonshemming eller kronisk sykdom skjermes.

Disse medlemmer er av den oppfatning at fjernundervisningsinstitusjonene tilbyr viktige undervisningstilbud innenfor grunnutdanning, etter- og videreutdanning. Dette er tilbud som er tilrettelagt slik at mennesker kan ta utdanning ved siden av jobb. Disse medlemmer anser det for å være et gode at elevene ved disse institusjonene kan jobbe og bidra til samfunnets beste, samtidig som de øker sin kompetanse gjennom fjernundervisningen. Disse medlemmer mener det er hensiktsmessig å stimulere til at flere benytter seg av dette tilbudet, spesielt innenfor etter- og videreutdanning. På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer å øke tilskuddet over post 71 til fjernundervisning med 5 106 000 kroner.

NETTVERKET MIDT I NORDEN

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til det viktige kompetansearbeidet som drives i regi av Nettverket Midt i Norden. For å sikre videre drift av nettverket uten krav om egenbetaling, ber flertallet departementet om å vurdere framtidig modell.

FREDSSENTRE MV. (POST 72 OG 73)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Nord-Norsk Fredssenter i Narvik i samarbeid med Krigsminnemuseet har arbeidet aktivt med dokumentasjon av historiske hendelser kombinert med pedagogiske oppgaver mot det regionale skoleverk omkring fredsbygging, demokratiutvikling, konflikthåndtering, antirasisme og menneskerettigheter. Flertallet vil bevilge 0,5 mill. kroner til Nord-Norsk Fredssenter i Narvik over post 72.

Flertallet mener det er viktig at en i større grad koordinerer arbeidet mellom Nord-Norsk Fredssenter i Narvik, Stiftelsen Arkivet, Faldstadsenteret og Holocaust Senteret, og ber departementet ta initiativ til et slikt arbeid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at likestillingen i Norge er fullendt ved at kvinner og menn i dag har like muligheter. Disse medlemmer mener derfor det er galt av staten å bidra til stigmatisering av halve landets befolkning ved å gi støtte til universitets- og høyskolestudium som tar utgangspunkt i å gi tilbud til ett kjønn. Disse med-

lemmer registrerer videre at tilbudene gitt av kvinneuniversitetene også gis av andre aktører, men da kjønnsnøytralt. Derfor mener disse medlemmer at overføringene til kvinneuniversitetene over post 72 må reduseres, i denne omgang med 2 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at tilskuddene til voksenopplæringsorganisasjoner over post 73 skal gå til å dekke driften av fellesorganene for studieforbundene og fjernundervisningsinstitusjonene. Disse medlemmer er av den oppfatning at ressursbruken til byråkratiske oppgaver skal reduseres, og midlene skal i størst mulig grad kanaliseres til utadrettet virksomhet. Disse medlemmer foreslår derfor å redusere tilskuddet over post 73 til voksenopplæringsinstitusjoner.

Kap. 255 (Nytt) Prosjektmidler til kompetanseutvikling

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å bidra til å beholde og styrke den maritime utdanningen i Norge. Fylkeskommunene Vestfold, Buskerud og Telemark samarbeider om utviklingen av et nytt tyngdepunkt for maritim utdanning på Østlandet; Vestfold Maritime Utdanningscenter. Prosjektet er et samarbeid mellom de tre fylkeskommunene, Høyskolen i Vestfold og Befalskolen for sjøforsvaret.

Disse medlemmer viser til at Høyskolen i Vestfold, Færder vgs., Borre Havariverskole FKF og Befalsskolen Sjøforsvaret til sammen har en fagkrets som utgjør et komplett utdanningstilbud for maritim drift og operasjon. Tilbudet vil omfatte all maritim utdanning fra fagarbeidernivå til mastergrad og yrkesrettet FoU, i tillegg til et omfattende etter- og videreutdanningstilbud.

Disse medlemmer viser til at prosjektet tidligere har søkt departementet om støtte i størrelsesorden 800 000 kroner, men fått avslag. Disse medlemmer mener potensialet i det omsøkte utdanningssamarbeidet er så spennende at det bør gis delfinansiering for videreutvikling av prosjektet. Disse medlemmer foreslår derfor at det bevilges 800 000 kroner i prosjektmidler til Vestfold Maritime Utdanningscenter under nytt kapittel for prosjektmidler til kompetanseutvikling, kap. 255 post 1.

Kap. 256 VOX - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet

Departementet foreslår en bevilgning på 55 136 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, slutter seg til proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at oppgavene som er tillagt Vox, og arbeidet som organet utfører, må evalueres grundig og i større grad samordnes med tiltakene som ligger under kap. 258 Forskning, utviklingsarbeid og fellestilltak i voksenopplæringen, og Regjeringens forslag til nytt program under kap. 257. Disse medlemmer

ønsker en effektivisering og modernisering av tiltak som retter seg mot kompetanseutvikling hos voksne, og post 1 Driftsutgifter til Vox foreslås derfor redusert med kr 4 315 000.

Kap. 257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet

Departementet foreslår en bevilgning på 24 490 000 under dette kapitlet, jf. Tillegg nr. 1.

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) var det foreslått en bevilgning på 14 579 000 kroner til et nytt program - "Ny sjansel!" - for å heve grunnleggende ferdigheter blant voksne. I Tillegg nr. 1 foreslås navnet endret og bevilgningen økt med 9,78 mill. kroner for at flere skal få mulighet til å tilegne seg grunnleggende ferdigheter. Programmets formål er å sørge for at flere voksne kan skaffe seg den basiskompetansen som er nødvendig for å mestre krav og omstilling i arbeids- og samfunnsliv. Programmet skal gi støtte til bedrifter og offentlige virksomheter som gir opplæring i grunnleggende ferdigheter for ansatte eller arbeidssøkere. Opplæringen skal så langt det er mulig gis i kombinasjon med arbeid. Programmet skal delfinansiere opplæringstiltakene. Opplegg og framdrift for evaluering av programmet beslutes i forbindelse med videre programutvikling.

Komiteen har merket seg at det nye programmet erstatter det tidligere Kompetanseutviklingsprogrammet, og er enig i at det nå skal satses mer målbevisst på å gi voksne anledning til å tilegne seg grunnleggende ferdigheter. Tall fra leseundersøkelsen ALL (Adult literacy and Life skills) - en kartlegging av voksnes lese- og mestringskompetanse - viser at over 400 000 voksne har så dårlige ferdigheter at de scorer lavere enn det som er nødvendig for å fungere godt i et moderne arbeidsliv. Situasjonen er spesielt alvorlig blant trygdede. Forskerne er bekymret for at lese- og skrivevanskeligheter kan være en medvirkende årsak til at folk faller ut av arbeidslivet. Komiteen mener at det nye programmet vil kunne være et viktig bidrag til at flere voksne kan tilegne seg de basisferdighetene som er nødvendig for å mestre krav og utfordringer i arbeids- og samfunnsliv, og vil understreke viktigheten av at næringslivet inkluderes aktivt inn i denne type opplegg.

Komiteen har merket seg at Regjeringen styrker programmet for basiskompetanse i arbeidslivet og mener dette er et viktig tiltak. Komiteen har merket seg at partene i arbeidslivet og andre relevante aktører vil bli invitert til å bidra inn i dette arbeidet. Komiteen vil i den forbindelse be departementet særlig vurdere hvordan studieforbundene kan inkluderes.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og til at disse partiene i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) foreslo dette kapitlet økt med 20 mill. kroner utover forslaget fra Samarbeidsregjeringen.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre har fremmet forslag om en ordning med spe-

sifiserte rettigheter til grunnskoleopplæring for voksne, inkludert et "kompetansekort" (jf. Dokument nr. 8:10 (2005-2006)). En slik ordning vil kunne møte de voksne som har størst behov for voksenopplæring, på en måte som fungerer godt og ikke virker stigmatiserende.

Kap. 258 Analyse og utviklingsarbeid

Departementet foreslår en bevilgning på 41 986 000 kroner under dette kapitlet, jf. Tillegg nr. 1, der bl.a. post 21 økes med 5 mill. kroner. Midlene skal brukes til analyser og utviklingsarbeid som kan styrke retten til realkompetansevurdering, understøtte målet om å få flere i arbeid og færre på trygd, samt gi kunnskap om hvordan ulike rammebetingelser virker inn på virksomhetenes investeringer og bruk av kompetanse.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at bevilgningene til disse tiltakene og oppgavene under post 21 må evalueres grundig og i større grad samordnes med tiltakene som ligger under kap. 256 Vox - Voksenopplæringsinstituttet, og kap. 257 Program for basiskompetanse i arbeidslivet. Disse medlemmer ønsker en effektivisering og modernisering av tiltak som retter seg mot kompetanseutvikling hos voksne, og post 21 Spesielle driftsutgifter til analyse og utviklingsarbeid innenfor kompetansepolitikken foreslås derfor redusert med kr 16 340 000.

3.4 Høyere utdanning og fagskoleutdanning

Programkategori 07.60 Høyere utdanning og fagskoleutdanning omfatter universiteter og høyskoler under Kunnskapsdepartementet, ulike fellestiltak innenfor sektoren, tekniske fagskoler (overført fra programkategori 07.50), studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter. Byggeprosjekter ved universiteter og høyskoler behandles av kommunal- og forvaltningskomiteen, jf. budsjettforslag for Fornyings- og administrasjonsdepartementet kap. 1580 og kap. 2445.

I Tillegg nr. 1 foreslås at alle de 350 doktorgradsstillingene som er foreslått i St.prp. nr. 1, går til universitets- og høyskolesektoren. Forutsetningen om at 100 av dem skulle være frie stipendiater utlyst gjennom Norges forskningsråd på faglig fritt grunnlag, bortfaller dermed.

Kvalitetsreformen

Komiteen viser til at det pågår en evaluering av Kvalitetsreformen i høyere utdanning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er blant annet opptatt av å se hvordan Kvalitetsreformen har innvirket på forskeres og studenter akademiske frihet og hvordan Kvalitetsreformen har påvirket studiekvaliteten ved institusjonene.

Komiteen legger til grunn at Regjeringen vil legge fram evalueringen for Stortinget i egen sak.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram resultatene av evalueringen av Kvalitetsreformen i høyere utdanning som egen sak."

Doktorgradsstillinger

Komiteen merker seg at Regjeringen har flyttet 100 frie doktorgradsstipender fra Forskningsrådet til universitets- og høyskolesektoren, og konstaterer at dette skaper en klarere arbeidsdeling mellom Forskningsrådet og forskningsinstitusjonene, der Forskningsrådet videreutvikler sin rolle med ansvar for fri prosjektstøtte med vekt på større prosjekter og med ansvar for nasjonale satsinger. Forskningsrådet skal ivareta behovet for en nasjonal fordelingsarena, som sikrer kvalitet i forskningen, gjennomføring av nasjonale prioriteringer og en nasjonal koordinering av store utstyrsinvesteringer. I tillegg har Forskningsrådet en viktig rolle i å mobilisere FoU-potensialet i næringslivet.

Komiteen forutsetter at institusjonene fordeler stipendmidlene slik at de beste søkerne uavhengig av tema kan vinne fram.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at NOKUT har varslet at flere studietilbud ved statlige høyskoler ikke tilfredsstiller kravene til revidering av akkreditering. Flertallet er bekymret over dette, og mener framtidig tildeling av doktorgradsstillinger også bør reflektere behovet for å styrke den forskningsbaserte undervisningen ved de statlige høyskolene.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre merker seg at Regjeringen ønsker å kanalisere alle de 350 foreslåtte nye doktorgradsstillingene til universitets- og høyskolesektoren. Disse medlemmer støtter dette forslaget, men mener det er viktig at de private høyskolene også drar nytte av denne økningen.

Bygg

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at det er vurdert en endring av den statlige bygge- og eiendomsforvaltningen. Et av tiltakene som blir foreslått, er å utvide husleieordningen til også å omfatte universitetene og de vitenskapelige høyskolene. Det vil bli opprettet et eget forvaltningsselskap som skal ha ansvaret for driften av bygningsmassen. Flertallet viser til at bygningsmassen som universitetene og de vitenskapelige høyskolene disponerer, er spesialbygg. Flertallet mener det vil være uheldig om byggene ikke lenger skal forvaltes av brukerne. Flertallet mener derfor at prosessen med opprettelse av egne forvaltningsselskaper stoppes og vurderes på nytt. Problemene med vedlikeholdetterslepet må håndteres. Flertallet ber

om at ny vurdering legges fram i forbindelse med statsbudsjettet for 2007.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at Regjeringen vil vurdere eventuelle endringer i statens bygge- og eiendomsvirk-somhet under kap. 2445 Statsbygg nærmere. Disse medlemmer viser til at Samarbeidsregjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2005, og i budsjettforslaget for 2006, foreslo inngangsetting av flere byggeprosjekter i universitets- og høyskolesektoren.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en gjennomgang av tiltak for å håndtere det bygningsmessige vedlikeholdsetterslepet i universitets- og høyskolesektoren."

Disse medlemmer har merket seg at forslaget om utbedring av Sørhellinga-bygget på Ås vil gi et funksjonelt bygg og bedret arbeidsmiljø til studenter og ansatte. Slike resultater kan også oppnås ved andre universiteter der gamle bygg pusses opp.

Kap. 270 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter

Departementet foreslår en bevilgning på 196 791 000 kroner under dette kapitlet. I Tillegg nr. 1 er bevilgninger til bygging av studentboliger økt med 10 mill. kroner. Totalt vil det da kunne gis ca. 580 nye tilsagn til studentboliger i 2006.

STUDENTBARNEHAGER (POST 74)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil understreke betydningen av studentbarnehager. Studentbarnehager har vært og er et viktig virkemiddel for å gi alle lik rett til høyere utdanning fordi ordningen gir studenter med barn mulighet til å være heltidsstudenter. Studentbarnehagene har lavere priser og et tilbud som er skreddersydd for studentenes behov.

Flertallet viser til St.prp. nr. 1 (2005-2006) der det foreslås en reduksjon i tilskuddet til studentbarnehager på 20 mill. kroner. Proposisjonen viser til kommunenes finansieringsplikt overfor studentbarnehagene, og at kommunene er forpliktet til å etablere ordninger som sikrer lavere betaling for foreldre med dårlig betalingsevne. Flertallet viser videre til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) som øker satsene for det statlige driftstilskuddet slik at maksimalprisen i barnehagene reduseres til 2 250 kroner per måned fra 1. januar 2006.

For å unngå prisøkning eller redusert tilbud i studentbarnehagene foreslår flertallet å øke bevilgningen til studentbarnehagene over post 74 med 10 mill. kroner.

Flertallet viser til at tilskuddet til studentbarnehager må sees i sammenheng med Regjeringens satsing på barnehager, jf. merknad under kap. 231 Barnehager i Budsjett-innst. S. nr. 2 (2005-2006) fra familie- og

kulturkomiteen. Flertallet vil understreke kommunenes ansvar med å følge opp dette også i privat- og studentbarnehager.

Tilbudet om studentbarnehage er viktig for barnas utviklingsmuligheter og for at småbarnsforeldre skal ha muligheten til å kombinere omsorg for barn med utdanning. Studentsamskipnadene gir tilpassede tilbud til studentene, bl.a. kvelds- og lørdagsbarnehage, eksamenstilpasning, mer fleksible åpningstider og sommer-åpent.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har registrert tilbagemeldingene om at forslag til endringer i tilskuddet til studentbarnehager over Kunnskapsdepartementet vil medføre økning i foreldrebetaling for studenter. Disse medlemmer er bekymret for hvilke konsekvenser dette kan ha for ulike grupper av studenter, og prinsippet om lik mulighet til utdanning.

Etter disse medlemmers oppfatning er det betenkelig at samtidig som foreldrebetaling i barnehagene generelt sterkt reduseres, så økes den tilsvarende for studenter med barn i barnehager drevet av studentsamskipnader.

Disse medlemmer ønsker derfor å be Regjeringen om å vurdere å overføre 15 mill. kroner fra post 75 Tilskudd til bygging av studentboliger, til post 74 Tilskudd til velferdsarbeid og studentbarnehager. Under post 75 tas 15 mill. kroner fra bevilgningen til studentboliger, til bruk på studentbarnehager under post 74. Rammen for nye tilsagn for studentboliger i 2006 forblir den samme.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at partiets studiefinansieringspolitikk generelt ville bedret studentenes økonomiske tilværelse. Disse medlemmer mener studentbarnehager er et godt tilbud til studenter med barn, men mener prissettelsen må skje på bakgrunn av kostnadsnivået, sammenholdt med nasjonale retningslinjer for maksimalsatser for barnehageplass.

STUDENTBOLIGER (POST 75)

Komiteen mener at fordeling på den enkelte samskipnad må sees i sammenheng med ulikheter i sammensetningen av studentmassen, samt det private utleiemarkedet på det enkelte studiested.

Komiteen vil understreke behovet for å ha et godt tilbud om studentboliger for funksjonshemmede studenter. Det er avgjørende at alle studiesteder har studentboliger med universell utforming, slik at de er tilgjengelige for studenter med funksjonshemming. Komiteen ber departementet følge utbyggingen og prisingen av studentboliger for funksjonshemmede, og vurdere eventuelle tiltak for å sikre funksjonshemmede studentboliger til samme pris som andre studenter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, foreslår å redusere post 75 med 10 mill. kroner.

Kap. 271 Universiteter

Departementet foreslår en bevilgning på 10 229 793 000 kroner under dette kapitlet.

Kapitlet inneholder mål og budsjettforslag for universitetene i Oslo, Bergen, Stavanger og Tromsø, samt Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet og Universitetet for miljø- og biovitenskap. I 2005 var bevilgningene til institusjonene gitt på kap. 260, 261, 262, 263, 274 og 278.

Departementet ønsker i Tillegg nr. 1 en gradvis innføring av de endringer i resultatbasert omfordeling av forskningsmidler som er presentert i St.prp. nr. 1 (2005-2006), og øker post 52 med 1,6 mill. kroner som følge av dette.

Komiteen mener universitetene forvalter Norges kulturarv og har spisskompetanse på fagområder som er avgjørende for samfunnsutviklingen i landet. Gjennom faglig overføring og kunnskapsformidling har universitetene et ansvar for å videreutvikle Norge som en demokratisk og moderne kultur- og kunnskapsnasjon. Komiteen viser til at det pågår en evaluering av Kvalitetsreformen i høyere utdanning.

Komiteen stiller seg bak de hovedmål departementet har satt for universitetene. Komiteen har merket seg at overgangen til resultatbasert undervisningsfinansiering for universitetene har ført til en finansieringsøkning på 43,5 mill. kroner fra 2005 til 2006. Dette er et positivt resultat av at avlagte studiepoeng per student øker.

Komiteen viser til punkt 3.4 foran hva angår doktorgradsstillinger.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og til at disse partiene i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) foreslo å øke bevilgningen til basisfinansiering (post 50) med 10 mill. kroner utover forslaget fra Samarbeidsregjeringen. Økningen var foreslått øremerket realfagsstudier. Samtidig ble bevilgningen til vitenskapelig utstyr (post 51) foreslått økt med 16 mill. kroner utover forslaget fra Samarbeidsregjeringen.

Kap. 272 Vitenskapelige høyskoler

Departementet foreslår en bevilgning på 873 983 000 kroner under dette kapitlet.

Kapitlet inneholder bevilgninger til de vitenskaplige høyskolene Norges handelshøyskole, Arkitektur- og designhøgskolen, Norges idrettshøgskole, Norges musikkhøgskole, Norges veterinærhøgskole og Det teologiske Menighetsfakultet. I 2005 var bevilgningene til disse institusjonene gitt på kapital 264, 265, 268, 269, 279 og 282.

Departementet justerer i Tillegg nr. 1 bevilgningene til forskningsfinansiering ved statlige og private vitenskapelige høyskoler (post 52 og 72) som følge av forslaget om mer gradvis å innføre resultatbasert omfordeling av forskningsmidler, jf. kap. 271.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og til at disse partier i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) foreslo å øke bevilgningen til basisfinansiering (post 50) med 10 mill. kroner utover forslaget fra Samarbeidsregjeringen. Samtidig ble bevilgningen til vitenskapelig utstyr foreslått økt med 4 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker en likebehandling av offentlige og private utdanningsinstitusjoner. For å komme et steg nærmere dette målet vil disse medlemmer øke bevilgningene ytterligere til dette formålet. Disse medlemmer foreslår å forhøye basisfinansieringen av private vitenskapelige høyskoler med 2 mill. kroner (post 70), den resultatbaserte undervisningsfinansieringen av disse institusjoner med 2 mill. kroner (post 71) og forskningsfinansieringen av de private vitenskapelige høyskolene også med 2 mill. kroner (post 72).

Kap. 275 Høyskoler

Departementet foreslår et statstilskudd på 7 896 221 000 kroner under dette kapitlet som, i tillegg til to kunsthøyskoler, omfatter 25 statlige og 25 private høyskoler (i 2005 kap. 273, 274 og 282).

I Tillegg nr. 1 foreslås visuell kunstutdanning i Nord-Norge etablert ved Høgskolen i Tromsø. I forbindelse med forslag i St.prp. nr. 1 (2005-2006) til enkelte strukturtiltak som innebærer nedleggelse og færre studieplasser innenfor universitetets parallelle fag og helse- og sosialarbeiderutdanninger, foreslås videre 3,1 mill. kroner i styrkingstiltak ved Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Sogn og Fjordane (post 50). Bevilgningen til forskningsfinansiering justeres som følge av mer gradvis innføring av ny modell, jf. kap. 271.

I Tillegg nr. 1 foreslås også å redusere basisbevilgningen til private høyskoler med 14,6 mill. kroner i forhold til forslaget i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til omtalen av Kvalitetsreformen og understreker at dette er like relevant for høyskolene. Flertallet viser til tilleggsposisjonen der flertallsregjeringen har foreslått å legge inn budsjettøkning når det gjelder noen av de høyskoletilbud som i St.prp. nr. 1 (2005-2006) er foreslått redusert eller nedlagt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at høyskolene med til sammen over 107 000 registrerte studenter representerer en viktig del av norsk høyere utdanning. Høyskolene står for et bredt tilbud av utdanninger - i hovedsak

på bachelornivå, men også flere på masternivå. Disse medlemmer vil spesielt understreke høyskolenes ansvar for å medvirke til regional utvikling og innovasjon. Det er høyskolestyrene som har ansvar for å ta nødvendige strukturelle grep for å fylle denne rollen på en tilfredsstillende måte.

Disse medlemmer har videre merket seg at bevilgningen til resultatbasert undervisningsfinansiering for statlige høyskoler øker med 101,3 mill. kroner fra 2005 og 2006.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser for øvrig til sine generelle merknader under punkt 2.2, hvor disse partier i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) opprettholdt forslaget fra regjeringen Bondevik II til bevilgning over dette kapitlet.

STATLIGE HØYSKOLER

Komiteen er kjent med at søkningen til ingeniørutdanningen gjennom flere år har vært svak i hele landet. Komiteen viser til proposisjonen der det varsles en evaluering av ingeniørfaget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil avvente eventuelle endringer i tilbudsstrukturen til evalueringen foreligger.

Flertallet har merket seg at styret ved blant annet Høgskolen i Nord-Trøndelag har valgt å legge ned ingeniørstudiet på grunn av lav tilsøkning.

Flertallet viser til at det til tross for en reduksjon i søkningen til tradisjonelle ingeniørfag ved Høgskolen i Gjøvik de senere år er etablert studieplasser innen tekniske fag som i sum gir en nettoøkning i antall studieplasser. Med en større andel ansatte i industrien enn landet for øvrig, har innlandet et spesielt behov for kompetanse innen disse fagområdene. Flertallet viser for øvrig til det nære samarbeidet som er utviklet mellom Høgskolen i Gjøvik og den mekaniske industrien, blant annet når det gjelder utviklingen av ingeniørutdanningen for å tilpasse studiet til næringslivets behov for kompetanse.

Flertallet går på denne bakgrunn imot forslaget om å overføre 20 studieplasser på ingeniørfagstudiet ved Høgskolen i Gjøvik over til Høgskolen i Telemark.

Flertallet bevilger 0,7 mill. kroner over post 50 til Høgskolen i Nord-Trøndelag for å igangsette nødvendige omstillings- og styrkingstiltak.

Flertallet viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) der Regjeringen foreslår en budsjettøkning til Høgskolen i Sogn og Fjordane. Flertallet foreslår en ytterligere økning av budsjettrammen til Høgskolen i Sogn og Fjordane med 0,7 mill. kroner over post 50 slik at både ingeniørstudiet og tilbudet ved studiestedet Sandane kan videreføres.

Flertallet foreslår å øke bevilgningen til Høgskolen i Harstad med 1 mill. kroner over post 50 slik at studietilbudet i vernepleie kan videreføres.

Flertallet går imot forslaget om å legge ned nautikkutdanningen ved Høgskolen i Tromsø og foreslår å øke rammen til Høgskolen i Tromsø med 0,6 mill. kroner, slik at tilbudet kan videreføres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at Regjeringen foreslår å legge ned landets eneste studie i nautikk. Disse medlemmer mener det fortsatt er grunn til å satse på maritim utdanning, til tross for at søkningen til studiet har blitt noe dårligere. Disse medlemmer mener at det er viktig å ta vare på den kompetanse som Høgskolen i Tromsø har bygget opp på dette fagfeltet, og ser det som en forutsetning at slik kompetanse bevares for at en i fremtiden skal ha mulighet til å øke søkningen til maritime utdanninger.

Disse medlemmer viser videre til at Fremskrittspartiet også vil satse på maritimt utdanningssenter i Vestfold. Disse medlemmer ser at tenkningen rundt etableringen av et maritimt senter i Tromsø, i samarbeid med en rekke ulike partnere, kan bidra til at det blir noen utvalgte maritime sentre med høy kompetanse innenfor maritim sektor, lokalisert på ulike steder i landet. Det vil være negativt for en slik tenkning dersom en fratar Høgskolen i Tromsø muligheten til å bevare nautikkstudiene.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, foreslår til sammen å øke bevilgningen over post 50 med 3 mill. kroner utover proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at Regjeringen vil legge visuell kunstutdanning til Høgskolen i Tromsø. Disse medlemmer mener det er viktig å prioritere bruken av høyskolemidlene annerledes, og vil forutsette at det ikke brukes 1,1 mill. kroner på en slik etablering.

Disse medlemmer har merket seg den fordeling som har funnet sted til landets kunstutdanninger. Disse medlemmer vil særlig påpeke at Akademi for scenekunst ved Høgskolen i Østfold ikke har blitt tilført midler på linje med andre kunstutdanninger. Disse medlemmer vil påpeke at dette ikke er i tråd med forutsetningene som ble skissert ved etableringen av utdanningen. Disse medlemmer vil be om at Akademi for scenekunst likebehandles med øvrig skuespillerutdanning på høyskolenivå.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at Høgskolen i Akershus nå er etablert på Kjeller i Skedsmo kommune og at høyskolen har flere av landets fremste forskningsinstitusjoner som sine nærmeste naboer. Flertallet er av den oppfatning at det vil være ønskelig at Høgskolen i Akershus kan tilby studier som er knyttet til de fagområder som ligger under forskningsinstitusjonene, hvilket ikke tilbys i dag. Ved å tilby slike fag vil betydelige fordeler oppnås

ved at høyskolen kan utnytte faglige og andre ressurser som forskningsinstitusjonene besitter. Flertallet viser til at dette er et ønske både fra Høgskolen i Akershus, forskningsinstitusjonene og lokale myndigheter.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at Høgskolen i Buskerud blir tildelt økte midler til husleie i forbindelse med at høyskolen skal ta i bruk større og mer funksjonelle lokaler i "Papirbredden Drammen Kunnskapspark". Disse medlemmer ber departementet vurdere mulighetene for en ytterligere økning av husleiemidlene i budsjettet for 2007, slik at høyskolen kan ta i bruk de arealer som er nødvendig for å gi plass for alle høyskolens aktiviteter i Drammen.

FALSTADSENTERET

Komiteen viser til den viktige funksjon Falstadsenteret - Høgskolen i Nord-Trøndelag - har som dokumentasjonssenter og formidler av krigshistorie.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at senterets rolle som nasjonalt opplærings- og dokumentasjonssenter for krigens fangehistorie og menneskeretter skal styrkes. Disse medlemmer viser til at Moderniseringsdepartementet har tatt ansvaret for investeringskostnadene samt inventar, mens Kunnskapsdepartementet har ansvaret for driftskostnadene.

PRIVATE HØYSKOLER

Komiteen vil be departementet om en samlet gjennomgang av statlige tilskudd til private høyskoler. Departementet bes komme tilbake med en vurdering av hva som vil være rimelig nivå på statlige tilskudd for at disse ikke-kommersielle høyskolene skal kunne utføre sitt viktige samfunnsoppdrag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at gjennomgangen må sees på bakgrunn av disse høyskolenes ulike historie og praksis. Disse medlemmer er bekymret over Regjeringens foreslåtte kutt til private høyskoler, som vil føre til et redusert aktivitetsnivå i forhold til 2005.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at førskolelærerutdanningen og sykepleierutdanningen er to utdanningsområder som i tiden fremover kommer til å ha en betydelig underdekning. Disse medlemmer viser videre til at tall fra Econ Analyse viser at det i forbindelse med barnehagesatsningen trengs 3 000 flere førskolelærere. På denne bakgrunn reagerer disse medlemmer og ser det som sterkt uheldig at flertallsregjeringen blant annet kutter i tilskuddet til flere private høyskoler som driver denne type utdanning. Disse medlemmer viser til at blant annet en av de eldste og viktigste utdanningsinstitusjonene for førsko-

lelærere i Norge, nemlig Dronning Mauds Minne i Trondheim, blir gjenstand for et betydelig kutt i basistilskuddet. Det samme gjelder også Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen. Disse kuttene vil få store konsekvenser for det tilbudet skolene gir. Disse medlemmer mener at alle skoler, inkludert de private høyskolene, har behov for å tenke langsiktig i sin satsing. Disse medlemmer viser til St.prp. nr. 1 (2005-2006) der støtten til alle de private høyskolene blir opprettholdt.

Disse medlemmer viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og til at disse partiene i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) foreslo å øke bevilgningen til private høyskoler med 10 mill. kroner utover forslaget fra Samarbeidsregjeringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker en likebehandling av offentlige og private utdanningsinstitusjoner. For å komme et steg nærmere dette målet vil disse medlemmer reversere kuttene Regjeringen har foreslått for de private høyskolene, og i tillegg vil disse medlemmer tilføre 44,6 mill. kroner i friske midler til basisfinansiering over post 70.

Disse medlemmer foreslår videre å forhøye post 71 Resultatbasert undervisningsfinansiering av private høyskoler med 30 mill. kroner og å forhøye post 72 Forskningsfinansiering av private høyskoler med 10 mill. kroner.

Komiteen viser til at studietilbudet ved Rogaland Høgskole tilfører regionen viktig kompetanse innen ergoterapi og vernepleie. Gjennom kombinasjonen campus- og fjernundervisning utdanner høgskolen fagressurser som etterspørres i mange kommuner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, foreslår å øke tilskuddet til Rogaland Høgskole med 1,3 mill. kroner over post 70.

Flertallet foreslår å redusere bevilgningen til Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen med 2 mill. kroner, Norsk Reiselivshøgskole med 1 mill. kroner og Oslo Markedshøgskole med 1 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) der Regjeringen uten konsekvensanalyse foreslo et kutt på 1,3 mill. kroner til Rogaland Høgskole. Disse medlemmer viser videre til at forslaget ville medført en nedleggelse av studietilbud ved høyskolen. Disse medlemmer ser det som svært uheldig at regjeringspartiene nå for å rette opp i dette, foretar nye kutt på kapitlet uten å foreta konsekvensanalyse av hva dette vil bety for det enkelte studiested som nå blir rammet. Disse medlemmer viser til at flertallet foreslår å redusere bevilgningen til Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen med ytterligere 2 mill. kroner, Norsk Reiselivshøg-

skole med ytterligere 1 mill. kroner og Oslo Markedshøgskole med 1 mill. kroner. Norsk Lærerakademi Lærerhøgskolen vil nå få et samlet kutt på 3,5 mill. kroner av det samlede basistilskuddet på ca. 26 mill. kroner. Disse medlemmer reagerer sterkt på at Regjeringen og komiteflertallet foretar slike tilfeldige kutt som gjør det vanskelig for disse skolene å ha en langsiktig planlegging i sin satsning.

Disse medlemmer viser til St.prp. nr. 1 (2005-2006). Innenfor denne rammen ville disse medlemmer ha sett det som naturlig om 1,3 mill. kroner hadde vært omdisponert fra kap. 200 (post 1) til Rogaland Høgskole (over post 70).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Nettverk for private høyskoler er et nettverk bestående av de private høyskolene som får statstilskudd. Det er nå over 20 høyskoler med i dette nettverket. Gjennom dette fremmer disse høyskolene sine saker overfor sentrale politiske myndigheter og andre felles anliggender. Disse medlemmer viser til at statlige høyskoler har sitt fellesorgan gjennom Universitets- og høgskolerådet, som får statstilskudd til sin virksomhet, og disse medlemmer finner det derfor riktig at også de private høyskolenes fellesorgan skal få tilskudd til sitt arbeid. Disse medlemmer foreslår derfor at det bevilges 500 000 kroner over ny post 74 til Nettverk for private høyskoler.

Kap. 276 Fagskoleutdanning

Departementet foreslår et statstilskudd på 274 705 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteen har merket seg at dette er en videreføring av bevilgningen for 2005.

Komiteen ser det som viktig at de tekniske fagskolene gis økonomisk mulighet til å videreføre en god dialog og samarbeid med bransjeorganisasjoner og bedrifter for i fellesskap å kunne imøtekomme næringslivets behov for kompetanse.

Komiteen viser til Innst. O. nr. 1 (2004-2005):

"Komiteen ber departementet legge frem egen sak for Stortinget i løpet av 2005 med en avklaring av finansieringsordningen for alle godkjente fagskoler og med avklaring av forholdet mellom videregående skoler og fagskoler i tråd med komiteens merknader om disse to forhold."

Komiteen viser til at departementet her blant annet skal vurdere finansieringen for godkjente fagskoler, herunder muligheten for å tildele tilskudd til nye godkjente fagskoletilbud, og forholdet mellom friskoleloven og fagskoleloven.

Komiteen har merket seg at departementet tar sikte på å legge frem en sak om dette spørsmålet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at antall søkere til tekniske fagskoler har økt jevnt de siste årene. Disse medlemmer mener dette må tas hensyn til i budsjettet, og med bak-

grunn i dette foreslår disse medlemmer at post 70 økes med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer mener at det må være like vilkår for offentlige og private godkjente fagskoler, og derfor bør de godkjente private fagskolene ha tilgang på offentlig finansiering på samme måte som de offentlige fagskolene. Disse medlemmer foreslår derfor at det etableres en startbevilgning på ca. 21,7 mill. kroner for offentlig finansiering av studieplasser ved de øvrige godkjente fagskolene (ny post 71 Øvrige godkjente fagskoler).

Disse medlemmer viser også til behovet for å få på plass en avklaring mellom friskoler og fagskoler. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å få en finansieringsordning som kan gi større forutsigbarhet for fagskolene samtidig som det fører til at fagskolene blir tilgjengelig for alle. Disse medlemmer viser til at alle de godkjente fagskoletilbud i helse- og sosialfag får sin bevilgning over kap. 228, og viser til sine forslag til økninger på det kapitlet. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av å få samlet alle bevilgninger til fagskoler under ett kapittel, og sikre fagskolene lik finansiering.

Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler

Departementet foreslår en bevilgning på 872 763 000 kroner under dette kapitlet.

I Tillegg nr. 1 foreslås det særskilte tilskuddet til desentralisert utdanning gjeninnført. Post 1 er økt med 20 mill. kroner til dette.

For å bedre rekrutteringen til læreryrket foreslås videre å øke kapasiteten ved blant annet allmennlærer, førskolelærer- og praktisk-pedagogisk utdanning. 12,5 mill. kroner foreslås bevilget til 500 nye studieplasser innenfor disse studieretningene fra og med høsten 2006 (post 1). I tildelingen av nye studieplasser vil det blant annet bli lagt vekt på forventet søkertilgang ved den enkelte institusjon.

Komiteen er kjent med at det pågår en utredning vedrørende trafikkflygerutdanning. Komiteen er opptatt av at utredningen skjer i tett dialog med Universitetet i Tromsø, Høgskolen i Agder, flyselskapene og ledende trafikkfaglige miljøer. Komiteen ber om at utredningen er ferdig før Revidert nasjonalbudsjett for 2006.

Komiteen er kjent med planene til Høgskolen i Agder, som omfatter også øvrig luftfartsutdanning. Departementet bes vurdere også dette og se på aktuelle samarbeidsløsninger mellom de ulike utdanningsmiljøene som Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Agder for å oppnå en komplett og best mulig nasjonal luftfartsutdanning.

Komiteen viser til at Regjeringen har bevilget 4,5 mill. kroner til trafikkflygerutdanning ved Universitetet i Tromsø.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til tidligere merkna-

der bl.a. i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2004-2005) og er fornøyd med bevilgningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at Regjeringen har videreført tildelingen på 4,5 mill. kroner til trafikkflygerutdanningen ved Universitetet i Tromsø. Disse medlemmer vil presisere at dette ikke er tilstrekkelig for å sikre driften av et helt studieår. Disse medlemmer vil derfor foreslå å tilføre ytterligere 13,5 mill. kroner til trafikkflygerutdanningen ved Universitetet i Tromsø, for å sikre driften hele studieåret.

Disse medlemmer har også merket seg det unike arbeidet Høgskolen i Agder har gjort for å bygge opp en bred utdanning for luftfartsfag. Det legges opp til en grunnleggende fellesfaglig utdanning innen luftfartsfag og lederskap med opptak til fire forskjellige bachelorgrader: Flylogistikkutdanning, Flygelederutdanning, Trafikkflygerutdanning og Flyingeniørutdanning.

Disse medlemmer har merket seg det positive samarbeidet det legges opp til både med nasjonale aktører, og ikke minst det skandinaviske trekantsamarbeid mellom HiA, Universitetet i Lund, Sverige og Danmarks Tekniske Universitet. Disse medlemmer vil understreke behovet for å bygge opp en god nasjonal høyere utdanning for luftfartsfag, som kan sikre rekrutteringen av luftfartspersonell på nasjonal basis, og samtidig betjene et europeisk utdanningsmarked. Disse medlemmer vil samtidig understreke betydningen av behovet for utstrakt samarbeid mellom Høgskolen i Agder (HiA), Universitetet i Tromsø og Norwegian Aviation College (NAC) for å kunne tilby en best mulig nasjonal luftfartsutdanning.

Disse medlemmer vil tilføre HiA 5 mill. kroner for å videreføre arbeidet med etableringen av luftfartsfagstilbudet. Samlet foreslås post 1 forhøyet med 30 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) med forslag om å øke bevilgningen til desentraliserte høyskoletilbud med 20 mill. kroner. Flertallet foreslår å redusere denne økningen på kap. 281 post 1 med 3,3 mill. kroner i forhold til proposisjonen, jf. kap. 275.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til flertallsmerknaen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Senterpartiet i Budsjett-innst. S. nr. 11 (2004-2005) der det fremgår at Norsk Kiropraktorforbund utredet behovet for kiropraktorutdanning i 2001 og at både Universitetet i Oslo og Høgskolen i Stavanger utredet saken. Disse medlemmer viser til at begge institusjoner, ifølge flertallsmerknaen, ville fortsette arbeidet med etablering av kiropraktorutdanning. Disse medlemmer mener det nå er på høy tid å etablere et kiropraktorstudium i Norge og ber om at Regjeringen kommer tilbake

til Stortinget med forslag og planer for opprettelsen av et slikt studium snarest.

Disse medlemmer legger til grunn full husleiekompensasjon for byggeprosjektene ved Universitetet i Stavanger og Høgskolen i Østfold. Disse medlemmer vil derfor øke post 1 med 44 mill. kroner som øremerkes husleiekompensasjon for byggeprosjektene ved Universitetet i Stavanger og Høgskolen i Østfold, og kostnader knyttet til drift av nybygget ved Universitetet i Stavanger.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen foreslår å øke desentraliserte tilskudd med 20 mill. kroner og øke bevilgningene med 12,5 mill. kroner til flere studieplasser for lærerstudenter. Disse medlemmer mener dette er feilaktig prioritering av midler og vil forutsette at dette ikke gjennomføres. Det betyr at disse medlemmers forslag til styrking i dette kapittel og denne post omhandler overstående tiltak.

Disse medlemmer har merket seg at det er en økende interesse for å etablere prosjekter som skal bidra til å øke interessen for og rekrutteringen til fagene matematikk, naturvitenskap og teknologi (MNT-fagene).

Disse medlemmer ser positivt på en slik utvikling, og vil styrke formidlingsprogrammets budsjett med ytterligere 2 mill. kroner over ny post 21 Spesielle driftsutgifter.

Disse medlemmer viser til de mange byggeprosjekter tilknyttet universitets- og høyskolesektoren som er under planlegging. Disse medlemmer mener det er viktig å få fortgang i noen prioriterte byggeprosjekter, og disse medlemmer foreslår derfor å øke bevilgningen til post 30 Fellesmidler med 20 mill. kroner, som skal være øremerket igangsetting av planlagte og prioriterte byggeprosjekter. Disse medlemmer mener følgende prosjekter bør prioriteres i nevnte rekkefølge: Nytt bygg for odontologi ved Universitetet i Bergen 10 mill. kroner, bygg for sykepleierutdanningen ved Høgskolen i Oslo i Pilestredet Park 10 mill. kroner.

Disse medlemmer mener i tillegg at samlokalisering av Kunsthøgskolen i Bergen bør kunne samlokaliseres med Høgskolen i Bergen i forbindelse med byggeprosjektet. Disse medlemmer sier seg fornøyd med at det gis startbevilgning til Bygg for informatikk ved Universitetet i Oslo (IFI II) og byggeprosjekter ved Høgskolen i Stavanger/Universitetet i Stavanger.

Disse medlemmer er også fornøyd med at det er bevilget 55 mill. kroner til samlokalisering av Høgskolen i Vestfold, og understreker viktigheten av at disse byggeprosjektene sikres de nødvendige midler til å holde skissert fremdriftsplan.

Disse medlemmer viser til at Høgskolen i Bergen er lokalisert på seks studiesteder og til den lange prosessen fra 1994 omkring samlokalisering av HiB. Disse medlemmer er tilfreds med at forprosjekt nå er avsluttet innenfor både planlagt tidsramme og kostnad. Disse medlemmer ser det som viktig at det ikke blir stopp i prosjektet og ber derfor om at det blir lagt til rette for en startbevilgning på 25 mill. kroner i

Revidert nasjonalbudsjett for 2006. Samlet foreslås post 30 Fellesmidler forhøyet med 20 mill. kroner.

Disse medlemmer vil øremerke midler til vedlikehold for universiteter og høyskoler med 30 mill. kroner over ny post 46 Tilskudd til øremerket vedlikehold.

Disse medlemmer viser til at formålet med tilskuddet til ny universitetsklinikk i Trondheim er å finansiere universitets- og høyskole delen av den nye universitetsklinikken i Trondheim. Disse medlemmer vil av hensyn til det samlede budsjettopplegget forskyve deler av bevilgningen og reduserer post 79 med 20 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at MIT - FabLab Norway er etablert i Lyngen som et senter for forskning. Det er lagt til rette for at senteret vil bli en møteplass for forskere fra store deler av verden. For å sikre en basisbevilgning gis senteret en driftsbevilgning på 1,5 mill. kroner.

Flertallet foreslår å styrke post 1 med 1,5 mill. kroner. Styrkingen øremerkes driftsmidler til FabLab.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og til at disse partier i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) foreslo å bevilge 1,5 mill. kroner til MIT FabLab i Troms.

3.5 Utdanningsfinansiering

Programkategori 07.80 utdanningsfinansiering omfatter drift av Statens lånekasse for utdanning, overslagsbevilgninger til utdanningsstipend og andre stipend, rentestøtte og avskrivninger, samt tap på utlån og tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet.

Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Departementet foreslår en bevilgning på 9 718 110 000 kroner under dette kapitlet, inkl. Lånekassens innlån fra staten over post 95 som behandles av finanskomiteen.

Regjeringen foreslår i Tillegg nr. 1 å øke antall studieplasser innenfor allmennlærer-, førskolelærer- og praktisk pedagogisk utdanning, jf. kap. 281. Forslaget medfører økt bevilgningsbehov knyttet til utdanningsstøtte. Det foreslås derfor å øke overslagsbevilgningen til utdanningsstipend på post 50 med 8 mill. kroner og rentestøtten på post 72 med 0,2 mill. kroner. Renteinntektene over kap. 5617 post 80 øker med 0,2 mill. kroner.

Komiteen viser til at departementet foreslår å øke basisstøtten til studenter i høyere utdanning fra studieåret 2006-2007. Basisstøtten foreslås økt fra 8 000 kroner til 8 140 kroner pr. måned. Departementet foreslår også å øke lån til dekning av skolepenger for elever og studenter ved private læresteder fra 20 860 kroner til 50 000 kroner pr. undervisningsår.

Komiteen mener at studiefinansiering er en viktig forutsetning for lik rett til utdanning. Komiteen viser til innføringen av Kvalitetsreformen og overgangsordninger i forbindelse med nye grader. Komiteen ber Regjeringen komme tilbake med en vurdering av situasjonen for de studenter som er i en overgangsfase mellom gammel og ny ordning, dette i forhold til ettergivelse av studielån, og lån og stipend.

Komiteen merker seg at Lånekassen skal fortsette moderniseringsprosessen for å sikre effektiv forvaltning av utdanningsstøtten og øke servicenivået overfor kundene, bl.a. gjennom utskiftning av sitt IKT-system. For å legge til rette for effektivisering av søknadsbehandlingen og sikre et godt servicenivå i moderniseringsperioden, er det foreslått å øke Lånekassens driftsbudsjett med ca. 11 mill. kroner i 2006. Det blir samtidig foreslått å fjerne gebyret for førstegangsvarsel for kunder som velger e-faktura.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til det samlede budsjettopplegget og foreslår å redusere kap. 2410 post 1 med 2 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (2005-2006).

Flertallet viser til at Statens lånekasse for utdanning er et av de viktigste utdanningspolitiske virkemidler. Flertallet viser til moderniseringen av Lånekassen, som skal avsluttes i 2008. Flertallet vil understreke fortsatt støtte og behov for modernisering av Lånekassen. Dette for å yte bedre service til studentene med blant annet bedre og mer web-baserte løsninger for brukerne. Flertallet viser til utsetting av tjenester som virkemiddel i moderniseringen, og til Stortingets krav til bruk av dette, jf. Innst. S. nr. 152 (2003-2004). Flertallet er opptatt av at disse kravene skal følges, at det skal dokumenteres at moderniseringen gir bedre kvalitet og effektivitet totalt sett for virksomheten og bedre tjenester for brukerne. Flertallet er også opptatt av de ansatte i Lånekassen, og viser til Innst. S. nr. 152 (2003-2004):

"Komiteen merker seg at årsverksreduksjonen knyttet til IKT-fornyelsen er anslått til om lag 50 årsverk og vil bli gjennomført ved naturlig avgang."

Flertallet mener det er viktig at de ansatte får jevnlig og god informasjon når det gjelder moderniseringen av Lånekassen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er fornøyd med satsingen på moderniserings- og effektiviseringsarbeidet i Lånekassen, samt at basisstøtten oppjusteres.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sin merknad under kap. 281 post 1, hvor disse medlemmer ikke ønsker å øke antall studenter innenfor lærerutdanningen. På den bakgrunn vil disse medlemmer redusere post 50 Avsetning til utdanningsstipend med 8 mill. kroner, post 72 Ren-

testøtte med 200 000 kroner og renteinntektene over kap. 5617 post 80 med 200 000 kroner.

Godkjenning av utenlandsstudier

Komiteen viser til at forskriftene for Lånekassen åpner for støtte til utdanning i land utenfor Norden når utdanningen ifølge NOKUT tilsvarer enten hele eller deler av en norsk bachelor- eller mastergrad. Fra og med 2005-2006 gis det ikke støtte til det første året av utdanning på bachelornivå i enkelte land i Asia, Sør-Amerika og Afrika, med den begrunnelse at førsteårs-utdanning i disse landene ikke er på nivå med første år i høyere utdanning i Norge. Komiteen har merket seg at denne endrede praksisen gjør det vanskeligere for norske studenter å ta en bachelorgrad i f.eks. Kina, Russland og Japan.

Komiteen mener at det avgjørende kriterium for støtte - både for gradsstudier og delgradsstudier - må være at studiene er godkjent av NOKUT, og ber derfor departementet vurdere om ovennevnte endringer av praksis kan reverseres. En opphevelse vil også gjøre det lettere for studentene, som bare behøver å forholde seg til om hele graden - eller deler av graden - er godkjent av NOKUT eller ikke.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det er en forskjellsbehandling i studiestøtteordninger for utenlandsstudier, avhengig av om det er bachelor- eller mastergradsstudier. Disse medlemmer vil sette fokus på utenlandsstudier som en tilnærming til globaliseringsprosessen. Disse medlemmer mener utenlandsstudier i de fleste tilfeller vil være en verdi i seg selv, og at flere bør gis mulighet til å gjennomføre ett eller flere studiesemestre utenfor Norges grenser. Dagens finansieringstilbud for høyere utdanning i utlandet gir ytelser til studenter der stipend settes til 50 pst. av den totale summen ved bachelorgrad og 70 pst. ved mastergrad. Disse medlemmer vil be Regjeringen se nøye på årsakene til denne forskjellsbehandlingen og komme tilbake til Stortinget med forslag til endringer som i større grad vil behandle bachelor- og masterstudiene i utlandet likt.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere å fremme nødvendige forslag for å sikre like studiestøtteordninger for bachelor- og mastergradsstudier for norske studenter i utlandet."

Disse medlemmer viser til Stortingets målsetting om flere utenlandsstudenter. Disse medlemmer anser det som svært viktig at studenter skal ha gode tilskuddsordninger som gjør det mulig å ha et fleksibelt utdanningsløp med perioder i et annet nordisk land. Både av hensyn til studentene selv og det norske samfunn, bør studenter kunne hente impulser og kunnskap utenfor norske utdanningsinstitusjoner. Utdanning utenfor Norges grenser medfører dessuten mulighet for relasjonsbygging og forretningsforbindelser som kan lette arbeidet med å finne nye markeder for

norske produkter. Disse medlemmer mener reise- stipendet for Norden bør opp på fullt nivå igjen, og disse medlemmer vil fremme følgende forslag om full gjeninnføring:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag for Stortinget om gjeninnføring av hele reisestipendet i Norden."

Disse medlemmer viser videre til at det fra og med undervisningsåret 2005-2006 ikke lenger blir gitt støtte til det første året av utdanning på bachelornivå i Kina, Japan, Russland og Brasil, samt de fleste av verdens utviklingsland. Årsaken til dette er at universitets- utdanningen i disse landene starter ett år tidligere enn i Norge. Første året blir derfor, ifølge NOKUT, ikke regnet for å være på nivå med første året av høyere utdanning i Norge. Disse medlemmer mener at det bør gis støtte til første året dersom det inngår som en del av en grad som NOKUT, samlet sett, vurderer til å være på nivå med en norsk bachelorgrad. Disse medlemmer anmoder Regjeringen om å endre forskriften for støtte fra Lånekassen i tråd med dette.

Disse medlemmer vil peke på de problemer norske studenter ofte møter ved gjennomføring av høyere studier i USA, fordi Lånekassen ikke utbetaler ytelser under gjennomføring av det såkalte "Freshman Year", som er førsteåret i en bachelorgrad. Disse medlemmer finner det underlig at ikke dette studieåret også får støtte på lik linje med andre studieår. De siste år viser en drastisk nedgang i antall norske studenter som velger å ta høyere utdanning i USA, noe som kan skyldes for dårlige støtteordninger. Disse medlemmer vil derfor fremme følgende forslag om det at såkalte "Freshman Year" skal være støtteberettiget som en del av bachelorstudiet:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at Freshman Year-studenter skal få tilgang til samme låne- og stipendordninger som for annen høyere utdanning tatt i utlandet."

4. MERKNADER TIL KAPITLER PÅ KIRKENS OMRÅDE

4.1 Kultur- og kirkedepartementet - Administrasjon m.m.

Under programkategori 08.10 Administrasjon m.m. behandles bare kap. 310 i denne innstillingen. Øvrige kapitler behandles av familie- og kulturkomiteen.

Kap. 310 Tilskudd til trossamfunn m.m. og private kirkebygg

Departementet foreslår i Tillegg nr. 1 en bevilgning på 121 477 000 kroner under dette kapitlet. Tilskuddet til trossamfunn og livssynssamfunn er en lovhjemlet overslagsbevilgning, beregnet ut fra medlemstall. I Tillegg nr. 1 foreslås tilskudd til ordningen med private kirkebygg (post 75) avviklet, samt en reduksjon av tilskuddet til råd for tro og livssyn (post 76).

Komiteen viser til at bevilgningen er en overslagsbevilgning som beregnes ut fra medlemstall i ulike kirke- og livssynsorganisasjoner. Hensikten med tilskuddet er å sikre økonomisk likebehandling mellom den norske kirke og tros- og livssynsamfunnene utenfor Den norske kirke. Komiteen registrerer at Regjeringen har fulgt opp tiltak for å hindre dobbeltmedlemskap og bedre kontrollen med at tilskuddene utbetales i forhold til reelle medlemstall. Komiteen viser også til komiteens merknad i Budsjett-innst. S. nr. 12 (2004-2005) i denne sammenheng.

Komiteen viser til at den har endringer i finansieringen av Den norske kirke til behandling, jf. St.meld. nr. 41 (2005-2006), og til det pågående arbeidet i Statkirke-utvalget.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) og slutter seg til bevilgningsfor- slaget.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre regner med at departementet kommer tilbake til Stortinget med en egen stortingsmelding dersom en eventuell ny finansieringsform for Den norske kirke også bør medføre endringer i finansieringsordningen for andre tros- og livssynsamfunn.

TILSKUDD TIL PRIVATE KIRKEBYGG (POST 75)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at en viktig forutsetning for religionsfrihet er muligheten til å utøve sin tro. Et element for slik utøvelse ligger i muligheten til bygging av forsamlingslokaler utenom Den norske kirke. Disse medlemmer mener ordningen med tilskudd til private kirkebygg er et viktig bidrag til å sikre en likere behandling mellom ulike trossamfunn. Disse medlemmer ser det som beklagelig at Regjeringen foreslår å fjerne tilskuddsordningen for private kirkebygg. Disse medlemmer viser til at flere menigheter og trossamfunn allerede har igangsatt byggeprosjekter hvor det er budsjettet med tilskuddet fra denne posten. Fjerningen av dette tilskuddet vil derfor få store konsekvenser for slike prosjekter. Disse medlemmer legger til grunn at Regjeringen kommer tilbake til hvordan den vil legge forholdene til rette for at tros- og livssynssamfunn kan ha egne lokaler.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og til at disse partiene i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I

(2005-2006) foreslo å opprettholde bevilgningen (post 75) med 9,37 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil foreslå at tilskudd til private kirkebygg opprettholdes på det nivå som fremkommer som forslag i St.prp. nr. 1 (2005-2006), og vil derfor øke post 75 med 9,4 mill. kroner.

4.2 Den norske kirke

Programkategori 08.40 Den norske kirke omfatter de statlige bevilgningene til Den norske kirke, særlig driftsbevilgninger til de regionale og sentralkirkelige organer i Den norske kirke, til prestetjenesten og Det praktisk-teologiske seminar. Kategorien omfatter også tilskudd til kirkens virksomhet, bl.a. til de kirkelige fellesrådene, Sjømannskirken og døvemenighetene, foruten utgifter til det bygningsmessige vedlikeholdet av Nidarosdomen og driften av Erkebispegården.

Opplysningsvesenets fond hører også innunder kategorien. Fondet er selvfinansierende og belaster ikke statsbudsjettet.

Komiteen vil vektlegge at Den norske kirke skal ivareta og videreføre vår kristne kulturarv, formidle de trosforestillinger og verdier som kjennetegner kristendommen og bevare sin identitet som folkekirke.

Komiteen har merket seg at medlemstallet i Den norske kirke er stabilt og at dette også kjennetegner oppslutning og deltakelse ved gudstjenester og kirkelige handlinger. Komiteen har videre merket seg at de fleste av landets innbyggere gjennom året har kontakt med kirken.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ser dette som viktige indikatorer på kirkens stilling som folkekirke i vårt land.

Disse medlemmer viser til den forestående innstilling fra Stat-kirke-utvalget.

Komiteen viser til at Kirkemøtet nylig behandlet "Kunsten å være kirke - Den norske kirkes kulturmelding". Komiteen ser det som svært positivt at Den norske kirke har levert et viktig grunnlagsarbeid for å styrke den fremtidige kirkelige kultursatsing, samtidig som dette også bidrar til å synliggjøre kirken i den kulturpolitiske debatt. Komiteen viser videre til at Kirkemøtet har satt i gang en offensiv kultursatsing med lokal og regional forankring. Komiteen vil peke på at Kirkemøtets vedtak viser at Den norske kirke tar sitt ansvar som kulturbærer og kulturformidler på alvor, og at kirken ønsker å satse på kulturfeltet.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at Kirkemøtet ønsker at det etableres kirkelige ressurs- og kompetansesentre for skapende og utøvende kunst, for å gi faglig tyngde til møtet mellom kirke, kunst og kultur over hele landet. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til disse partienes forslag i familie-

og kulturkomiteen om å bevilge 500 000 kroner på rammeområde 3 til kirkelige ressurs- og kompetansesentre for skapende og utøvende kunst.

Kap. 340 Kirkelig administrasjon

Departementet foreslår i Tillegg nr. 1 en bevilgning på 469 051 000 kroner under dette kapitlet, som omfatter driftsutgifter til Kirkerådet, bispedømmerådene og biskopene, foruten tilskudd til kirkelige formål, bl.a. tilskudd til Sjømannskirken, døvemenighetene og stillinger innen kirkelig undervisning og diakoni.

Reformen av trosopplæringen i Den norske kirke som ble igangsatt i 2004, er de første årene basert på forsøk og utprøving av prosjekter. For å sikre framdrift og bredde foreslås det en bevilgningsøkning på nær 23. mill. kroner. Den årlige budsjettinnsatsen på området vil være ca. 78 mill. kroner i 2006.

I Tillegg nr. 1 foreslås driftstilskuddet til de kirkelige fellesrådene nedsatt med 10,8 mill. kroner.

DRIFTSUTGIFTER (POST 1)

Komiteen viser til at det er Kirkemøtets oppgave å foreta prioriteringer av de ulike satsningsområder i kirken. Komiteen har merket seg at det i strategiplanen for Den norske kirke 2005-2008 er fastsatt fire hovedsatsningsområder: trosopplæring, gudstjenesteliv, diakoni og ung i kirken. Komiteen er enig i at kirkens evne til å inkludere barn og ungdom i sitt arbeid vil være avgjørende for folkekirken framtid og ser positivt på at det i tillegg til trosopplæringsreformen gjennomføres en rekke tiltak for å styrke kirkens kontakt med barn og unge.

TILSKUDD TIL KIRKELIGE FORMÅL (POST 71)

Komiteen mener at Stiftelsen Kirkens Ressurssenter mot vold og seksuelle overgrep gjør et arbeid av sentral betydning. Komiteen mener at kirken skal ha et aktivt engasjement på dette området.

Komiteen viser til at ressurscenteret utfører et arbeid som er viktig også for lokale kirkelige organer.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener det er viktig å styrke ressurscenterets arbeid og bevilger 200 000 kroner.

Flertallet vil understreke at det er behov for et tett samarbeid mellom ressurscenteret og representanter for de lokale kirker ved Kirkens Arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA).

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, vil i den sammenheng foreta en omfordeling fra post 72 Kirkelig virksomhet i kommunene - primært posten KOPINOR.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til St.prp. nr. 1 (2005-2006). Innenfor denne rammen ville disse medlemmer sett det som naturlig om 0,2 mill. kro-

ner fra kap. 200 (post 1) hadde vært omdisponert til kap. 340 (post 71) Stiftelsen Kirkens Ressurscenter mot vold og seksuelle overgrep.

Komiteen viser til at det er Sjømannskirken som på vegne av Den norske kirke gjør et viktig arbeid ved å ivareta den kirkelige betjening av nordmenn i utlandet. Komiteen har også merket seg at Sjømannskirken var en viktig aktør under hjelpearbeidet i forbindelse med flodbølgekatastrofen i Asia.

Komiteen mener denne kompetansen bør inngå i norske myndigheters planverk for håndtering av krise eller katastrofesituasjoner som rammer nordmenn i utlandet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet har merket seg at fra post 71 har det over flere år vært gitt tilskudd til Det norske bibelselskap til oversettelse av bibelske tekster til lule-, sør- og nordsamisk. I hovedsak medgår tilskuddet til oversettelse av Det gamle testamente til nordsamisk. Disse medlemmer mener samisk bibeloversettelse ikke bør være en prioritert oppgave. Disse medlemmer vil derfor fjerne dette tilskuddet, og reduserer post 71 med kr 1 250 000.

TILSKUDD TIL KIRKELIG VIRKSOMHET I KOMMUNENE (POST 72)

Komiteen viser til at målsettingen med tilskuddet er å styrke det økonomiske grunnlaget for kirkens lokale virksomhet utover det som følger av kommunenes utgiftsforpliktelser etter kirkeoven. Komiteen viser videre til at det i forståelse med Kirkerådet og Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA) de senere år har vært avsatt midler til sentrale tiltak som kan gi utgiftsbesparelser, effektiviseringsgevinster eller lettelse for den lokale kirkeforvaltningen. Kirkebyggene har vært særlig prioritert i denne sammenheng, med blant annet avtale om felles forsikringsordning.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til St.meld. nr. 41 (2004-2005) Om økonomien i Den norske kirke som bl.a. omhandler rammebetingelsene for de kirkelige fellesrådene og det lokale menighetsarbeidet. Flertallet vil avvente behandlingen av meldingen.

Flertallet viser til St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006) og slutter seg til proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre mener at dersom de kirkelige fellesrådene skal kunne oppfylle sin funksjon, både når det gjelder kirkelig virksomhet og som arbeidsgivere, må statstilskuddet bedre reflektere fellesrådenes utgiftsforpliktelser.

Disse medlemmer ser det som svært uheldig at den nye regjeringen har foretatt en betydelig reduksjon av tilskuddet til den kirkelige virksomhet i kommu-

nene. Disse medlemmer vil i denne forbindelse vise til den foreslåtte økning fra Regjeringen i overføringene av frie midler til kommunene, og forutsetter at Regjeringen bidrar til å sikre at disse også kommer den kirkelige virksomhet i kommunene til gode.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og til at disse partiene i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) foreslo å opprettholde bevilgningen (post 72) med 92,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser med bekymring på at Regjeringen vil redusere overføringene til kirkelig aktivitet i kommunene med hele 10,8 mill. kroner. Det er, etter disse medlemmers syn, i kommunene den kirkelige aktiviteten er viktigst, og en slik reduksjon vil bidra til å redusere kirkens rolle som verdiformidler i lokalsamfunnet. Disse medlemmer vil derfor øke post 72 med 10,8 mill. kroner.

DOMKIRKER (POST 73 OG 74)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til Nidarosdomens karakter som nasjonalhelligdom. Disse medlemmer viser også til at Oslo domkirke har visse riksdekkende oppgaver. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at den kirkelige og musikalske aktiviteten ved disse to kirkene får tilført tilstrekkelige bevilgninger. Disse medlemmer vil også vise til at flere av de andre domkirkene har et kvalitativt høyt musikalsk tilbud.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å styrke den kirkelige og musikalske aktiviteten ved Nidaros domkirke, og disse medlemmer foreslår derfor å styrke post 73 med 1 mill. kroner til dette formålet.

Disse medlemmer mener det er viktig å styrke den kirkelige og musikalske aktiviteten ved Oslo domkirke, og disse medlemmer foreslår derfor å styrke post 74 med 1 mill. kroner til dette formålet.

TROSOPPLÆRING (POST 75)

Komiteen viser til Regjeringens forslag om å øke bevilgningen til kirkens trosopplæring med 22,7 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til Regjeringens budsjettforslag og er fornøyd med å kunne gi en satsning på trosopplæringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre konstaterer at finansiering og gjennomføring av reformen er i god gjenge og legger til grunn at opptrappingen skal videreføres i henhold til tidligere

målsetting. Disse medlemmer vil understreke at dåpsopplæringen er en viktig forutsetning for å opprettholde en bred og engasjert folkekirke.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre vil også vise til komitéflertallets uttalelse i forbindelse med innføringen av trosopplæringsreformen, jf. Innst. S. nr. 200 (2002-2003) der det heter:

"Flertallet viser til at opplæringen er anslått til å ha en økonomisk ramme på ca. 250 mill. kroner når den er fullt utbygd. Flertallet ser disse anslagene som en norm og ramme for omfanget. Flertallet viser til at det er i de årlige budsjettene nødvendige bevilgninger skal gis. I forsøksperioden mener flertallet det skal være øremerkede bevilgninger."

Kap. 341 Presteskapet

Departementet foreslår i Tillegg nr. 1 en bevilgning på 700 372 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteen viser til at det fra 1. juli 2004 ble innført ny tjenesteordning for proster, samtidig som det ble foretatt endringer i tjenesteordning for menighetsprester. Komiteen viser til at reformen innebærer at prostene er pålagt et betydelig større ansvar for prestenes tjeneste og har fått et markert større ansvar som ledere.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre forutsetter at prostene sikres de nødvendige administrative ressurser for at reformen kan bli vellykket og uten at det skjer på bekostning av prestatjenesten i lokalmenighetene.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og til at disse partiene i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) foreslo å øke bevilgningen til prostereformen (post 1) med 10 mill. kroner utover forslaget fra Samarbeidsregjeringen.

Kap. 342 Nidaros domkirke m.m.

Departementet foreslår i Tillegg nr. 1 en bevilgning på 42 960 000 kroner under dette kapitlet, herunder en første bevilgning på 1 mill. kroner for å sikre det elektriske anlegget etter en brann i Nidaros Domkirke.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til bevilgningsforslaget.

5. MERKNADER TIL KAPITLER PÅ FORSKNINGSOMRÅDET

5.1 Forskning og utvikling i statsbudsjettet

Regjeringen gir en egen omtale av forskning og utvikling i statsbudsjettet i Del III av St.prp. nr. 1 (2005-2006) for Kunnskapsdepartementet, der priori-

teringer i 2006-budsjettet og fordeling på ulike departementer framgår. Regjeringen legger videre fram en opptrappingsplan for den offentlige forskningsinnsatsen 2006-2010, i tråd med vedtak under behandlingen av Innst. S. nr. 232 (2004-2005) om forskningsmeldingen 16. juni 2005.

Komiteen er fornøyd med at Norges forskningsråd har startet arbeidet med å følge opp prioriteringene i St.meld. nr. 20 (2004-2005) Vilje til forskning, og at de tematiske programmene i all hovedsak er på plass.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at Samarbeidsregjeringens budsjettforslag for 2006 gir en samlet ramme for bevilgning til forskning og utvikling på ca. 15,4 mrd. kroner. Dette er en økning på 1,4 mrd. kroner i forhold til 2005-budsjettet. I tillegg foreslår Samarbeidsregjeringen å øke kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping med 39 mrd. kroner til 75 mrd. kroner. Denne fondsøkningen ville gitt en økt avkastning på ca. 1,4 mrd. kroner i 2007.

Disse medlemmer understreker at forslaget fra Samarbeidsregjeringen gir en kraftig vekst i bevilgningene til forskningsformål og virkemidler som er viktige for næringslivet, samtidig som budsjettforslaget styrker rekruttering til forskning og bedrer forskernes arbeidsvilkår.

Disse medlemmer mener det er svært uheldig at Regjeringen i Tillegg nr. 1 kutter 25 mrd. kroner i Forskningsfondet i forhold til budsjettforslaget fra Samarbeidsregjeringen. Samtidig går Regjeringen inn for kutt i Samarbeidsregjeringens forslag til forskning og innovasjon over Nærings- og handelsdepartementets budsjett.

Disse medlemmer viser til at Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre i Finansinnstillingen (Budsjett-innst. S. I (2005-2006)) fremmet forslag om en offensiv satsing for forskning og innovasjon, bl.a. med forslag om økte bevilgninger til næringsrettet brukerstyrt forskning og næringsrettet strategisk forskning, og om økte bevilgninger til vitenskapelig utstyr ved universiteter og vitenskapelige høyskoler. Disse medlemmer viser til merknader under de enkelte kapitler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til viktigheten av et aktivt og forutsigbart forskningsmiljø i Norge. Dersom Norge skal hevde seg i den internasjonale konkurranse, må norsk forskning være kvalitetsmessig. For å sikre god forskningskvalitet er det en forutsetning at forskningen gis stabile rammer og forutsetninger, eksempelvis gjennom fondsfinansiering av langsiktige forskningsprosjekter. Disse medlemmer ser det som svært uheldig at Regjeringen har foreslått å fjerne 25 mrd. kroner fra forskningsfondet sett opp mot forslaget fra regjeringen Bondevik II, uten nærmere begrunnelse enn at Regjeringen er mot bruk av fond i for stor utstrekning.

Disse medlemmer legger til grunn at forskning skal være et prioritert satsingsområde for Norge i årene som kommer. Derfor forutsettes det at Regjeringen

kommer tilbake til Stortinget med forslag om hvordan den langsiktige forskningsinnsatsen i Norge kan sikres varig finansiering i tilstrekkelig grad.

Likestilling

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, mener at arbeidet med likestilling i universitets- og høyskolesektoren må prioriteres og forsterkes i mye større grad. Både utdanningsinstitusjoner og myndigheter har ansvar for dette. Flertallet viser til at menn utgjør 84 pst. av professorene, og at få offentlige høyere utdanningsinstitusjoner har en jevn kjønnsfordeling blant professorene. Flertallet ber Regjeringen vurdere flere tiltak, som at universiteter og høyskoler årlig bør framvise statistikk over kjønnsfordelingen blant søkere, innstilte og tilsatte i vitenskapelige stillinger. Andre tiltak som flertallet støtter, er mentorordninger for kvinner.

5.2 Kunnskapsdepartementet - forskning

Programkategori 07.70 Forskning omfatter departementets bevilgning til forskning gjennom Norges forskningsråd, Fondet for forskning og nyskaping, forskningsinstitutter og andre tiltak, internasjonalt forskningssamarbeid og meteorologiformål, jf. også punkt 5.1 foran.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, har merket seg at Sverige har vedtatt kjønnsforskning som ett av fire forskningsområder. Flertallet mener kunnskap om kjønn er viktig for å utvikle politiske tiltak generelt og likestillingstiltak, og at Norge ikke har lignende satsing. Flertallet viser til at det nåværende kvinne- og kjønnsforskningsprogrammet varer til ut 2007. Flertallet viser til at kvinne- og kjønnsforskning gjennom snart tretti år har bidratt med kunnskap om hva samfunnsendring betyr for ulike befolkningsgrupper og individer, og utvidet forståelsen for at kjønn spiller en sentral rolle i forbindelse med økonomisk og kulturell endring. Flertallet viser til Soria Moria-erklæringen om videreføring av programmet.

Kap. 283 Meteorologiformål

Departementet foreslår en bevilgning på 251 967 000 kroner under dette kapitlet.

Departementet legger i Tillegg nr. 1 ikke opp til å videreføre arbeidet omtalt i St.prp. nr. 1 (2005-2006) med å utrede en utskilling av den kommersielle virksomheten ved Meteorologisk institutt i et eget selskap. Det legges i stedet opp til å vurdere alternativer innenfor rammene av nasjonalt og internasjonalt regelverk.

Komiteen mener Meteorologisk institutt gjør en viktig og nødvendig innsats i samband med meteorologifaglig forskning og utvikling, klimastudier og beredskap. I en tid da vi opplever uvanlig kraftige værpheno-

menes er instituttets innsats særlig viktig. Instituttet ivaretar også andre viktige oppgaver knyttet til den norske fiskerisone, samt for eksisterende og framtidige olje- og gassaktiviteter inn mot Barentshavet. Komiteen er opptatt av at instituttets innsats i nordområdene opprettholdes for framtiden.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, ber Regjeringen legge fram en plan for økt tempo i utbyggingen av værradar, slik at hele landet kan være dekket av værradar innen rimelig tid.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 2006 legge fram en plan for økt tempo i utbygging av værradar, slik at hele landet kan være dekket av værradar innen 2010.

Kap. 285 Norges forskningsråd

Departementet foreslår en bevilgning på 1 312 000 kroner under dette kapitlet. Bevilgningsreduksjonen i Tillegg nr. 1 gjelder en ompostering av midler til doktorgradsstillinger, jf. omtale under punkt 3.4.

Komiteen stiller seg bak den foreslåtte økningen under post 52, og er enig i de omdisponeringer Regjeringen foreslår på denne posten. Komiteen vil understreke betydningen av å trappe opp FoU-innsatsen i Norge fra dagens 1,75 pst. til 3 pst. av BNP innen 2010, slik et bredt flertall i Stortinget ga uttrykk for under behandlingen av Forskningsmeldingen (Innst. S. nr. 232 (2004-2005)). Komiteen ønsker å gi uttrykk for at det er særlig positivt at finansieringen av frie prosjekter økes. Forskerinitiert grunnforskning gjennom frie prosjekter er et hovedvirkemiddel for å sikre kvalitet og fornyelse av grunnforskningen. Komiteen merker seg at tilskuddet under denne posten også skal benyttes til å evaluere norske forskningsmiljøer og støtter Norges forskningsråds mål om å styrke arbeidet med oppfølging av evalueringene.

Komiteen merker seg at programtilskuddene har som hovedformål å bygge opp kompetanse og utvikle kunnskap på tematisk avgrensede felt der Norge har særskilte behov eller særskilte forutsetninger.

Komiteen slutter seg til at det bevilges ekstra midler i 2006 til å forberede Norges deltakelse i det internasjonale polaråret (IPY). Komiteen legger til grunn at denne posten må økes vesentlig for 2007 og 2008, og at disse midlene bør komme som ekstraordinære midler i forskningsbudsjettene.

Kap. 286 Fondet for forskning og nyskaping

I St.prp. nr. 1 (2005-2006) er det foreslått å øke kapitalen i Fondet for forskning og nyskaping med 39 mrd. kroner til 75 mrd. kroner. I Tillegg nr. 1 foreslås kapitalinnskuddet satt 25 mrd. kroner lavere. Det vises til Stortingets behandling av St.meld. nr. 20 (2004-2005)

Vilje til forskning, der det foreslås å øke kapitalen i fondet med 14 mrd. kroner til 50 mrd. kroner i 2006. Gitt en rentesats på 3,75 pst. vil en økning på 14 mrd. kroner medføre en avkastning til forskningsformål på om lag 525 mill. kroner i 2007.

Post 95 Fondskapital behandles av finanskomiteen.

Komiteen viser til Stortingets behandling av Innst. S. nr. 232 (2004-2005) om vilje til forskning. Stortinget sluttet seg enstemmig til et mål om at samlet forskningsinnsats i 2010 skal utgjøre 3 pst. av brutto nasjonalprodukt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at den foreslåtte bevilgning er første steget i en opptrapping fram til 2010. Målet, slik flertallet vedtok, er at den offentlige forskningsinnsatsen i 2010 skal utgjøre 1 pst. av BNP. Flertallet viser til at den foreslåtte forskningsbevilgningen i 2006 med sin realvekst på nær 7 pst. gir et godt grunnlag for å nå målet om en offentlig forskningsinnsats på 1 pst. av BNP i 2010.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre ser det som et negativt signal til Forsknings-Norge at Regjeringen ikke øker Fondet for forskning og nyskaping til 75 mrd. kroner slik regjeringen Bondevik II foreslo. Disse medlemmer ønsker å uttrykke bekymring for hvilke konsekvenser dette vil få for den langsiktige opptrappingen av norsk forskningsinnsats. Denne bekymringen deler også flere av høringsinstansene, blant annet Universitets- og høyskolerådet, Norges forskningsråd, Forskerforbundet og Abelia. FoU-innsatsen i Norge skal trappes opp fra dagens 1,75 pst. til 3 pst. av BNP innen 2010, slik et bredt flertall i Stortinget ga uttrykk for under behandlingen av Forskningsmeldingen (Innst. S. nr. 232 (2004-2005)). Disse medlemmer vil vise til forslag i forbindelse med Budsjett-innst. S. I (2005-2006).

Disse medlemmer viser til viktigheten av en progressiv og moderne forskningsaktivitet i Norge. Et av virkemidlene for å oppnå dette er å disponere fondsavkastningen fra fondet for forskning og nyskaping. Disse medlemmer viser til at regjeringen Bondevik II foreslo å øke kapitalen i fondet med 39 mrd. kroner slik at fondets totale størrelse ble 75 mrd. kroner. Det ville etter disse medlemmers oppfatning gi et etterlenget løft for forskningen i Norge. Regjeringen foreslår at økningen skal reduseres med 25 mrd. kroner i forhold til forslaget i St.prp. nr. 1 (2005-2006). Disse medlemmer mener det vil være et tydelig signal på at en ikke prioriterer forskningsaktivitet i den grad som det tidligere er gitt uttrykk for.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser derfor til Fremskrittspartiets forslag i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) om å øke denne posten med 25 mrd. kroner. Gitt en rentesats på 3,75 pst. vil en økning på 25 mrd. kroner medføre en ekstra avkastning

til forskningsformål på om lag 937,5 mill. kroner i 2007.

GAVEFORSTERKNING

Komiteen viser til at det i St.prp. nr. 1 (2005-2006) lanseres en ordning med gaveforsterkning:

"Fondet skal fra 2006 òg finansiere ei ordning med gaveforsterking ved større private donasjoner til grunnforskning. [...] Regjeringa foreslår å øymerke 50 mill. kroner til denne ordninga i 2006."

Nedre grense for å delta i ordningen med gaveforsterkning er satt til bidrag på minst 5 mill. kroner.

Komiteen ber Regjeringen følge utviklingen av og interessen for gaveforsterkningsordningen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre tar opp følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fortløpende vurdere rammene for gaveforsterkningsordningen, og også vurdere om den nedre beløpsgrensen for å kunne delta i ordningen bør justeres ned."

Kap. 287 Forskningsinstitutter og andre tiltak

Departementet foreslår en bevilgning på 134 030 000 kroner under dette kapitlet. I Tillegg nr. 1 viser departementet til at Norges forskningsråd skal foreta en gjennomgang av aktuelle forskningsinstitutter, og vil derfor ikke endre tilknytningsform for instituttene NOVA og NUI i 2006. Videre er fondsavkastningene til Ludvig Holbergs forskningspris justert.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til at basisbevilgningen til NOVA og NUI også i 2006 skal gis direkte og ikke gå om Norges forskningsråd. Dette er i samsvar med merknader under Stortingets behandling av Innst. S. nr. 232 (2004-2005). Flertallet viser også til at Forskningsrådet skal foreta en gjennomgang av aktuelle institutter. Flertallet viser i den forbindelse til merknader i Innst. S. nr. 232 (2004-2005) og at disse blir lagt til grunn i gjennomgangen.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at Regjeringen i Tillegg nr. 1 reduserer bevilgningen til Ludvig Holbergs forskningspris med 3,3 mill. kroner, og mener det er svært uheldig. Disse medlemmer viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og påpeker at disse partier i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) opprettholdt forslaget fra Samarbeidsregjeringen. Disse medlemmer minner om at formålet med Holberg-prisen bl.a. er å øke oppmerksomheten omkring humanistisk og samfunnsvitenskapelig forskning. I denne sammenheng er det naturlig og riktig at bevilgningen til Holberg-prisen er på samme nivå som bevilgningen til Niels Henrik Abels matematikkpris.

Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak

Departementet foreslår en bevilgning på 902 735 000 kroner under dette kapitlet. Samlet norsk kontingent for deltakelse i EUs sjette rammeprogram er beregnet til 3 mrd. kroner. Utbetalingene i 2006 gjelder femte og sjette rammeprogram og vil øke til ca. 764 mill. kroner. I Tillegg nr. 1 er kontingenten til UNESCO satt ned med 3 mill. kroner ut fra nye anslag.

Komiteen viser til at bevilgningen under dette kapitlet stort sett går til EUs rammeprogram for forskning samt til andre internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, så som CERN (kjernefysikk), EMBL (bioteknologi), EMBC (molekylærbiologi), ESRF (synkrotronforskning) og IARC (kreftforskning). Norge dekker mellom 0,5 pst. og 5 pst. av budsjettene til de internasjonale grunnforskningsorganisasjonene.

Komiteen noterer seg at Norge hevder seg godt i konkurransen om forskningsmidler fra EU-samarbeidet, og legger til grunn at organiseringen av arbeidet fra norsk side er tilfredsstillende.

5.3 Nærings- og handelsdepartementet - Forskning, nyskaping og internasjonalisering

Programkategorien 17.20 Forskning, nyskaping og internasjonalisering omfatter bl.a. Nærings- og handelsdepartementets bevilgninger gjennom Norges forskningsråd, jf. også punkt 5.1 foran. Bevilgningene gjelder brukerstyrt og næringsrettet strategisk forskning, innovasjon og infrastrukturtiltak, herunder grunnbevilgninger til forskningsinstitutter, Teknologirådet, administrasjon av SKATTEFUNN-ordningen og forprosjektmidler til deltakelse i EU-programmer. Tilskuddsordning for ulønnet arbeidsinnsats i forbindelse med FoU særlig i småbedrifter behandles også her.

Øvrige kapitler under denne programkategorien behandles av næringskomiteen.

Kap. 920 Norges forskningsråd

Departementet foreslår i Tillegg nr. 1 en bevilgning på 1 066 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteen vil understreke betydningen av å trappe opp FoU-innsatsen i Norge fra dagens 1,75 pst. til 3 pst. av BNP innen 2010, slik et bredt flertall i Stortinget ga uttrykk for under behandlingen av forskningsmeldingen (Innst. S. nr. 232 (2004-2005)).

Komiteen mener at det er særlig viktig at midlene til de brukerstyrte ordningene vokser. Dette virkemidlet har vist seg å utløse store investeringer fra næringslivet, og evalueringene av den brukerstyrte prosjektporteføljen viser at den samlet gir god bedriftsøkonomisk lønnsomhet og at de samfunnsøkonomiske gevinstene antas å være enda større.

Komiteen understreker viktigheten av Skattefunnordningen, og at denne ordningen er ment å skulle utløse investeringer blant annet fra små og mellomstore bedrifter, i tillegg til å virke som et rekrutteringsiltak for FoU i næringslivet.

Komiteen imøteser resultatet av den evalueringen som Statistisk sentralbyrå legger fram i 2007.

Komiteen imøteser den utredningen som Regjeringen har bedt Forskningsrådet og Innovasjon Norge om å gjøre for å belyse mulighetene for å tiltrekke utenlandske investeringer i norsk FoU-virksomhet, slik det ble varslet i forskningsmeldingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre merker seg at Regjeringen foreslår et kutt på 10 mill. kroner i forhold til St.prp. nr. 1 (2005-2006) under dette kapitlet. Disse medlemmer mener det er særlig uheldig å kutte næringsrettet forskning. En samlet komité uttalte i Innst. S. nr. 232 (2004-2005) følgende:

"Komiteen mener at målet om 3 pst. av BNP til forskning innen 2010 vil være avhengig av at de store selskapene øker sin forskningsinnsats, og at myndighetene utvikler virkemidler og stimulerer selskapene til dette."

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til sine generelle merknader under punkt 2.2, og til at disse partier i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) fremmet forslag om å øke bevilgningen til næringsrettet brukerstyrt forskning (post 50.1) og til næringsrettet strategisk forskning (post 50.2) med henholdsvis 20 mill. kroner og 12 mill. kroner utover forslaget fra Samarbeidsregjeringen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Teknologirådet er et uavhengig, rådgivende organ for teknologivurdering. Teknologirådet skal arbeide tverrfaglig, og resultatene forutsettes formidlet til både myndighetene og offentligheten med sikte på å stimulere den offentlige teknologidebatten. Disse medlemmer foreslår å øke tilskuddet på post 50 med 2 mill. kroner øremerket Teknologirådet, i tillegg til å tilbakeføre kuttet på 10 mill. kroner som Regjeringen har foreslått for posten.

Kap. 928 FoU-prosjekter i næringslivets regi

Departementet foreslår i Tillegg nr. 1 at statstilskuddet på 30 000 000 kroner til ulønnet forskningsinnsats som ikke omfattes av Skattefunnsordningen, skal utgå i 2006. Bakgrunnen er behovet for nyprioriteringer i statsbudsjettet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, slutter seg til bevilgningsforslaget.

Komiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre har merket seg at Regjeringen i Tillegg nr. 1 fjerner den foreslåtte bevilgningen på 30 mill. kroner til tilskuddsordningen for ulønnet forskningsinnsats. Disse medlemmer viser til sine generelle merknader under punktene 2.2

og 5.1, og påpeker at disse partiene i sitt forslag til rammeområde 17 i Budsjett-innst. S. I (2005-2006) opprettholdt forslaget fra Samarbeidsregjeringen om en bevilgning på 30 mill. kroner. Målene for næringslivets forskningsinnsats frem mot 2010 er ambisiøse. Det har derfor vært bred enighet om at en større del av den offentlige forskningsinnsatsen må innrettes med sikte på å utløse forskningsaktivitet i næringslivet. Disse medlemmer konstaterer at Regjeringens og flertallets fjerning av tilskuddsordningen for ulønnet forskningsinnsats er et skritt i gal retning.

5.4 Fiskeri- og kystdepartementet - Forskning og utvikling

Programkategori 16.20 Forskning og utvikling omfatter Fiskeri- og kystdepartementets bevilgninger til marin forskning og utvikling. Dette er dels forskning som grunnlag for vitenskapelig baserte råd til forvaltningen, dels FoU for eksisterende eller framtidig næringsaktivitet og verdiskaping. Tilskuddene gjelder Norges forskningsråd, ulike forskningsinstitutter og forskningsfartøy, jf. også punkt 5.1. Kapitlene under denne kategorien er ikke endret i Tillegg nr. 1.

Kap. 1020 Havforskningsinstituttet

Departementet foreslår en bevilgning på 380 255 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteen vil peke på hvor viktig arbeidet er som blir utført ved Havforskningsinstituttet, ikke minst fordi det er et av verdens største marine forskningsinstitutter, samt at det nyter høy internasjonal anerkjennelse.

Instituttets forskning og rådgivning har en sentral rolle som grunnlag for fiskeri- og havbruksforvaltningens beslutninger, bl.a. ved at de er en viktig bidragsyter til kvoterådgivningen gjennom Det internasjonale råd for havforskning (ICES).

Kap. 1021 Drift av forskningsfartøyene

Departementet foreslår en bevilgning på 186 380 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteen viser til at forskningsfartøyene er plattformen for forskning og overvåking av hav- og kystmiljøet, de biologiske ressursene i havet og sammenhengen mellom disse, samt studier av de geologiske og biologiske forhold på havbunnen.

Det ble oppstartet en oppgradering av fartøyene i 2002 som vil pågå i flere år fremover. Komiteen mener det derfor er viktig å se fartøyene i sammenheng med Havforskningsinstituttet og den langsiktige planleggingen der.

Kap. 1022 NIFES

Departementet foreslår en bevilgning på 77 185 000 kroner til NIFES - Norsk institutt for ernærings- og sjømatforskning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Norsk institutt for ernærings- og

sjømatforskning er et forskningsprosjekt som også har forvaltningsoppgaver. Disse medlemmer viser til det viktige arbeidet instituttet bidrar med i forhold til forskningsbasert forvaltningsstøtte og rådgivning innenfor sine fagområder til Mattilsynet og Fiskeri- og kystdepartementet, knyttet blant annet til myndighetenes risikohåndtering for dette området. Disse medlemmer vil derfor styrke NIFES ved å tilføre post 1 ytterligere 2 mill. kroner.

Kap. 1023 Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU

Departementet foreslår en bevilgning på 373 450 000 kroner under dette kapitlet.

Komiteen slutter seg til proposisjonen.

5.5 Landbruks- og matdepartementet - Forskning og utvikling

Programkategori 15.20 Forskning og utvikling omfatter Landbruks- og matdepartementets bevilgninger til forskningsprogrammer, vesentlig via Norges forskningsråd, og basisbevilgninger til forskningsinstitutter, jf. også punkt 5.1.

Kap. 1137 Forskning og utvikling

Departementet foreslår i Tillegg nr. 1 en bevilgning på i alt 340 675 000 kroner til forskningsaktivitet i regi av Norges forskningsråd (post 50), samt basisbevilgninger til forskningsinstitutter (post 51) som omfatter grunnbevilgninger og strategiske instituttprogrammer.

I Tillegg nr. 1 redegjør departementet for etableringen av Bioforsk med utgangspunkt i de tre instituttene Jordforsk, NORSØK og Planteforsk og deres FoU-virksomhet innenfor planteproduksjon, mattrygghet, økologisk produksjon og jordfaglig miljøforskning. Departementet vurderer det slik at forretnings- og omstillingsplanen for interimstyret gir et godt grunnlag, men at omstillinger må skje uten at enheter legges ned. Til omstilling avsettes 6 mill. kroner over post 52, hvorav 1 mill. kroner er omdisponert fra forskningsaktiviteten. Departementet avsetter også midler til bygningsmessige tiltak (3 mill. kroner) og til husleiekompensasjon.

Komiteen vil bemerke at instituttstrukturen er i sterk endring innen landbruksforskningen. Forskningsmeldingen legger opp til høye og klare ambisjoner for utvikling av verdikjedene innen landbruket, jf. St.meld. nr. 20 (2004-2005) Vilje til forskning. Forskningen skal spille en viktig og aktiv rolle for å øke innovasjonsevnen og verdiskapingen innen sektoren.

Komiteen viser til at det legges stor vekt på at forskningen bidrar til å skape god kontakt med alle aktørene i verdikjeden, og at næringen og næringslivsaktørene må mobiliseres for at målet om 3 pst. i 2010 skal nås. I lys av de klare målsettingene og i de utfordringer landbruksnæringen står overfor mener komiteen det er viktig at departementet følger strukturendringene tett. Det vil være naturlig å evaluere resultatene av strukturendringene etter en viss tid, og departementet bør sørge for at det utvikles klare målsettinger innen

instituttene som underbygger de målsettinger departementet har, og som underbygger målsettingen i forskningsmeldingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at Regjeringen ikke følger opp intensjonene fra tidligere om å slå sammen instituttene Jordforsk, NORSØK og Planteforsk til et felles aksjeselskap under navnet Bioforsk, men heller fremmer et forslag om å etablere Bioforsk som et forvaltningsor-

gan med særskilte fullmakter. Disse medlemmer foreslår kostnadene knyttet til etablering av Bioforsk AS dekket ved at den eiendomsmasse Planteforsk disponerer, som har liten alternativ verdi for staten, realiseres. Disse medlemmer vil fremholde at arbeidet for å danne et Bioforsk AS har pågått og vært omtalt i budsjettsammenheng siden St.prp. nr. 1 (2001-2002). Disse medlemmer viser til forslag fremmet i Budsjett-innst. S. nr. 8 (2005-2006) fra næringskomiteen.

6. OVERSIKT OVER FORSLAG TIL BEVILGNINGSENDRINGER

6.1 Oversikt over forslag til bevilgningsendringer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet

Tabellen nedenfor viser på hvilke kapitler/poster regjeringspartiene Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet foreslår å endre bevilgningene i forhold til proposisjonen. Endringer i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ligger til grunn for innstillingens utkast til endelig vedtak i Stortinget, jf. punkt 8 nedenfor.

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	A, SV, Sp
Utgifter rammeområde 17 (i hele tusen kroner)				
200		Kunnskapsdepartementet (jf. kap. 3200)	193 699	192 699
				(-1 000)
	1	Driftsutgifter	186 577	185 577
				(-1 000)
220		Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)	183 610	183 410
				(-200)
	21	Spesielle driftsutgifter	8 099	7 899
				(-200)
225		Tiltak i grunnsopplæringen (jf. kap. 3225)	1 771 046	1 772 246
				(+1 200)
	74	Tilskudd til organisasjoner	7 756	8 956
				(+1 200)
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen	946 419	949 419
				(+3 000)
	21	Spesielle driftsutgifter	943 209	946 209
				(+3 000)
254		Tilskudd til voksenopplæring	131 188	131 688
				(+500)
	72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes	8 416	8 916
				(+500)
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	196 791	196 791
				(0)
	74	Tilskudd til velferdsarbeid	57 684	67 684
				(+10 000)
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	134 091	124 091
				(-10 000)
275		Høgskoler	7 896 221	7 896 521
				(+300)
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler	5 009 384	5 012 384
				(+3 000)
	70	Basisfinansiering private høyskoler	307 365	304 665
				(-2 700)
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)	872 763	870 963
				(-1 800)
	1	Driftsutgifter	329 060	327 260
				(-1 800)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	A, SV, Sp
340		Kirkelig administrasjon	469 051	469 051
				(0)
	71	Tilskudd til kirkelige formål	161 380	161 580
				(+200)
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	81 670	81 470
				(-200)
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)	9 718 110	9 716 110
				(-2 000)
	1	Driftsutgifter	277 626	275 626
				(-2 000)
		Sum utgifter rammeområde 17	43 932 386	43 932 386
				(0)
		Inntekter rammeområde 17 (i hele tusen kroner)		
		Sum inntekter rammeområde 17	5 869 392	5 869 392
				(0)
		Sum netto rammeområde 17	38 062 994	38 062 994
				(0)

6.2 Oversikt over forslag til bevilgningsendringer fra Fremskrittspartiet

Tabellen nedenfor viser på hvilke kapitler/poster Fremskrittspartiet foreslår å endre bevilgningen i forhold til proposisjonen. Endringer i forhold til Regjeringens forslag i parentes.

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	FrP
		Utgifter rammeområde 17 (i hele tusen kroner)		
200		Kunnskapsdepartementet (jf. kap. 3200)	193 699	173 305
				(-20 394)
	1	Driftsutgifter	186 577	168 273
				(-18 304)
	21	Spesielle driftsutgifter	4 696	2 606
				(-2 090)
204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3204)	5 751	7 751
				(+2 000)
	1	Driftsutgifter	5 751	7 751
				(+2 000)
205		Skoleombud (NYTT KAPITTEL)		2 500
	1	Driftsutgifter (NY POST)	0	2 500
				(+2 500)
206		Samisk utdanningsadministrasjon	29 453	7 000
				(-22 453)
	50	Tilskudd til Sametinget	29 453	7 000
				(-22 453)
220		Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)	183 610	171 086
				(-12 524)
	1	Driftsutgifter	136 673	124 149
				(-12 524)
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 3222)	129 946	67 112
				(-62 834)
	1	Driftsutgifter	125 849	63 015
				(-62 834)
225		Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 3225)	1 771 046	1 330 916
				(-440 130)
	63	Tilskudd til samisk i grunnopplæringen	46 705	0
				(-46 705)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	FrP
	64	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen	836 035	420 000 (-416 035)
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring	28 842	15 000 (-13 842)
	66	Tilskudd til leirskoleopplæring	34 539	69 539 (+35 000)
	67	Tilskudd til opplæring i finsk	10 479	0 (-10 479)
	68	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen	139 199	105 000 (-34 199)
	70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov	7 696	12 196 (+4 500)
	71	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskoler	8 070	0 (-8 070)
	74	Tilskudd til organisasjoner	7 756	8 456 (+700)
	75	Stiftelsen Arkivet	2 961	1 961 (-1 000)
	76 (Ny)	Tilskudd til skoler med elever med særskilte behov	0	35 000 (+35 000)
	77 (Ny)	Tilskudd til skoler med blinde og svaksynte elever	0	5 000 (+5 000)
	78 (Ny)	Tilskudd til elever med dysleksi og lignende	0	10 000 (+10 000)
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	946 419	972 919 (+26 500)
	21	Spesielle driftsutgifter	943 209	969 709 (+26 500)
227		Tilskudd til særskilte skoler	56 176	55 317 (-859)
	61	Tilskudd til Nordland kunst- og filmskole	2 359	0 (-2 359)
	71	Tilskudd til internatdrift ved Krokeide yrkesskole	18 568	19 568 (+1 000)
	72	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	23 419	23 919 (+500)
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.	2 031 539	2 419 139 (+387 600)
	70	Tilskudd til frittstående skoler	2 031 000	2 366 000 (+335 000)
	72	Tilskudd til kapitalkostnader	0	52 600 (+52 600)
230		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 3230)	639 657	669 657 (+30 000)
	1	Driftsutgifter	582 389	612 389 (+30 000)
252	(Nytt)	Kvalitetsutvikling i rådgivningstjenesten		950
	1	Prosjektmidler til PROFRÅD (NY POST)	0	950 (+950)
253		Folkehøgskoler	552 627	496 008 (-56 619)
	70	Tilskudd til folkehøgskoler	547 393	492 774 (-54 619)
	71	Tilskudd til folkehøgskolerådet	4 615	2 615 (-2 000)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	FrP
254		Tilskudd til voksenopplæring	131 188	103 599
	70	Tilskudd til studieforbund	101 771	(-27 589) 77 528
	71	Tilskudd til fjernundervisning	11 063	(-24 243) 16 169
	72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes	8 416	(+5 106) 6 416
	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	9 938	(-2 000) 3 486
				(-6 452)
255	(Nytt)	Prosjektmidler til kompetanseutvikling		800
	1	Prosjektmidler (NY POST)	0	800
				(+800)
256		Vox - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet (jf. kap. 3256)	55 136	50 821
	1	Driftsutgifter	42 675	(-4 315) 38 360
				(-4 315)
258		Analyse og utviklingsarbeid	41 986	25 646
	21	Spesielle driftsutgifter	38 676	(-16 340) 22 336
				(-16 340)
272		Vitenskapelige høyskoler	873 983	879 983
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler	17 396	(+6 000) 19 396
	71	Resultatbasert undervisningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	17 418	(+2 000) 19 418
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	10 839	(+2 000) 12 839
				(+2 000)
275		Høyskoler	7 896 221	7 983 221
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler	5 009 384	(+87 000) 5 011 284
	70	Basisfinansiering private høyskoler	307 365	(+1 900) 351 965
	71	Resultatbasert undervisningsfinansiering private høyskoler	266 099	(+44 600) 296 099
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler	32 267	(+30 000) 42 267
	74 (Ny)	Tilskudd til nettverk for private høyskoler	0	(+10 000) 500
				(+500)
276		Fagskoleutdanning	274 705	306 462
	70	Teknisk fagskoleutdanning	274 705	(+31 757) 284 705
	71 (Ny)	Øvrige godkjente fagskoler	0	(+10 000) 21 757
				(+21 757)
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)	872 763	934 763
	1	Driftsutgifter	329 060	(+62 000) 359 060
	21	Særskilte driftsutgifter	0	(+30 000) 2 000
	30 (Ny)	Fellesmidler	0	(+2 000) 20 000
				(+20 000)

Kap.	Post	Formål:	St.prp. nr. 1 med Tl. nr. 1	FrP
	46	Tilskudd til øremerket vedlikehold	0	30 000 (+30 000)
	79	Ny universitetsklinikk i Trondheim	279 672	259 672 (-20 000)
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og private kirkebygg	121 477	130 877 (+9 400)
	75	Tilskudd til private kirkebygg	0	9 400 (+9 400)
340		Kirkelig administrasjon	469 051	480 601 (+11 550)
	71	Tilskudd til kirkelige formål	161 380	160 130 (-1 250)
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	81 670	92 470 (+10 800)
	73	Tilskudd til virksomheten ved Nidaros domkirke	3 000	4 000 (+1 000)
	74	Tilskudd til Oslo domkirke	1 000	2 000 (+1 000)
920		Norges forskningsråd	1 066 000	1 078 000 (+12 000)
	50	Tilskudd	1 066 000	1 078 000 (+12 000)
1022		NIFES (jf. kap. 4022)	77 185	79 185 (+2 000)
	1	Driftsutgifter	42 183	44 183 (+2 000)
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)	9 718 110	9 709 910 (-8 200)
	50	Avsetning til utdanningsstipend	4 413 280	4 405 280 (-8 000)
	72	Rentestønad	994 220	994 020 (-200)
Sum utgifter rammeområde 17			43 932 386	43 932 186 (-200)
Inntekter rammeområde 17 (i hele tusen kroner)				
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)	3 146 220	3 146 020 (-200)
	80	Renter	3 146 220	3 146 020 (-200)
Sum inntekter rammeområde 17			5 869 392	5 869 192 (-200)
Sum netto rammeområde 17			38 062 994	38 062 994 (0)

7. FORSLAG FRA MINDRETALL**Rammeområde 17 (Kirke, utdanning og forskning)****Forslag fra Fremskrittspartiet:***Forslag 1***I**

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
200		Kunnskapsdepartementet (jf. kap. 3200)		
	1	Driftsutgifter	168 273 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	2 606 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	2 426 000	
204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3204)		
	1	Driftsutgifter	7 751 000	
205	(Nytt)	Skoleombud		
	1	Driftsutgifter	2 500 000	
206		Samisk utdanningsadministrasjon		
	50	Tilskudd til Sametinget	7 000 000	
220		Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)		
	1	Driftsutgifter	124 149 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	8 099 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 21</i>	38 838 000	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskole- internat (jf. kap. 3222)		
	1	Driftsutgifter	63 015 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	4 097 000	
225		Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 3225)		
	1	Driftsutgifter	120 686 000	
	60	Tilskudd til landslinjer	144 841 000	
	64	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen	420 000 000	
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring	15 000 000	
	66	Tilskudd til leirskoleopplæring	69 539 000	
	68	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen	105 000 000	
	69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen	326 087 000	
	70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov	12 196 000	
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram	49 059 000	
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet	8 091 000	
	74	Tilskudd til organisasjoner	8 456 000	
	75	Stiftelsen Arkivet	1 961 000	
	76 (Ny)	Tilskudd til skoler med elever med særskilte behov.....	35 000 000	
	77 (Ny)	Tilskudd til skoler med blinde og svaksynte elever.....	5 000 000	
	78 (Ny)	Tilskudd til elever med dysleksi og lignende	10 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres,</i>		
		<i>kan nyttes under post 70</i>	969 709 000	
	70	IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i>	3 210 000	
227		Tilskudd til særskilte skoler		
	60	Tilskudd til Moskvaskolen	1 142 000	
	62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	4 345 000	
	70	Tilskudd til den franske og den tyske skolen i Oslo	6 343 000	
	71	Tilskudd til internatdrift ved Krokeide yrkesskole	19 568 000	
	72	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	23 919 000	
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.		
	70	Tilskudd til frittstående skoler, <i>overslagsbevilgning</i>	2 366 000 000	
	71	Tilskudd til friskoleorganisasjoner	539 000	
	72	Tilskudd til kapitalkostnader	52 600 000	
229		Andre tiltak		
	70	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	11 000 000	
230		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 3230)		
	1	Driftsutgifter	612 389 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	50 420 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	6 848 000	
252	(Nytt)	Kvalitetsutvikling i rådgivningstjenesten		
	1	Prosjektmidler til PROFRÅD	950 000	
253		Folkehøgskoler		
	70	Tilskudd til folkehøgskoler	492 774 000	
	71	Tilskudd til folkehøgskolerådet	2 615 000	
	72	Tilskudd til nordiske folkehøgskoler	619 000	
254		Tilskudd til voksenopplæring		
	70	Tilskudd til studieforbund	77 528 000	
	71	Tilskudd til fjernundervisning	16 169 000	
	72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes	6 416 000	
	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	3 486 000	
255	(Nytt)	Prosjektmidler til kompetanseutvikling		
	1	Prosjektmidler.....	800 000	
256		VOX - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet (jf. kap. 3256)		
	1	Driftsutgifter	38 360 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 461 000	
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24 490 000	
258		Analyse og utviklingsarbeid		
	1	Driftsutgifter	3 310 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	22 336 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter		
	71	Tilrettelegging av studier i utlandet	5 016 000	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid	57 684 000	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	134 091 000	
271		Universiteter		
	50	Basisfinansiering statlige universiteter	5 767 387 000	
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige universiteter	2 111 575 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter	2 350 831 000	
272		Vitenskapelige høyskoler		
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	501 158 000	
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	185 556 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	141 616 000	
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler	19 396 000	
	71	Resultatbasert undervisningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	19 418 000	
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	12 839 000	
275		Høyskoler		
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler	5 011 284 000	
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige høyskoler	2 039 667 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler	241 439 000	
	70	Basisfinansiering private høyskoler	351 965 000	
	71	Resultatbasert undervisningsfinansiering private høyskoler	296 099 000	
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler	42 267 000	
	74 (Ny)	Tilskudd til nettverk for private høyskoler	500 000	
276		Fagskoleutdanning		
	70	Teknisk fagskoleutdanning	284 705 000	
	71 (Ny)	Øvrige godkjente fagskoler.....	21 757 000	
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)		
	1	Driftsutgifter	359 060 000	
	21	Særskilte driftsutgifter	2 000 000	
	30 (Ny)	Fellesmidler	20 000 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	13 064 000	
	46	Tilskudd til øremerket vedlikehold	30 000 000	
	51	Senter for internasjonalisering av høyere utdanning	21 800 000	
	73	Tilskudd til internasjonale programmer	72 106 000	
	74	Tilskudd til UNIS	94 885 000	
	75	Tilskudd til Uninett AS	34 169 000	
	76	Tilskudd til NORDUnet, <i>kan overføres</i>	16 279 000	
	78	Tilskudd til Universitets- og høyskolerådet	11 728 000	
	79	Ny universitetsklinikk i Trondheim, <i>kan overføres</i>	259 672 000	
283		Meteorologiformål		
	50	Meteorologisk institutt	203 826 000	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter	48 141 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
285		Norges forskningsråd		
	52	Forskningsformål	1 094 521 000	
	55	Administrasjon	217 479 000	
286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286)		
	50	Overføring til Norges forskningsråd	707 760 000	
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak (jf. kap. 3287)		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 202 000	
	53	NOVA og NUPI	41 094 000	
	54	Forskningsstiftelser	48 075 000	
	56	Ludvig Holbergs forskningspris	9 100 000	
	71	Tilskudd til andre private institusjoner	19 159 000	
	73	Niels Henrik Abels matematikkpris	12 400 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak (jf. kap. 3288)		
	21	Spesielle driftsutgifter	3 825 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	119 094 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning	764 320 000	
	75	UNESCO	15 496 000	
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og private kirkebygg		
	70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslags- bevilgning</i>	117 877 000	
	75	Tilskudd til private kirkebygg	9 400 000	
	76	Tilskudd til råd for tro og livssyn	3 600 000	
340		Kirkelig administrasjon		
	1	Driftsutgifter	126 801 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	15 000 000	
	71	Tilskudd til kirkelige formål	160 130 000	
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	92 470 000	
	73	Tilskudd til virksomheten ved Nidaros domkirke	4 000 000	
	74	Tilskudd til Oslo domkirke	2 000 000	
	75	Trosopplæring, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	76 200 000	
	76	Tilskudd til forsøks- og utviklingstiltak i kirken, <i>kan overføres</i>	3 500 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan overføres</i>	500 000	
341		Presteskapet		
	1	Driftsutgifter	695 372 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000	
342		Nidaros domkirke m.m.		
	1	Driftsutgifter	38 374 000	
	41	Erkebispegården, riksregaliene, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	4 586 000	
920		Norges forskningsråd		
	50	Tilskudd	1 078 000 000	
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020)		
	1	Driftsutgifter	241 010 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	139 245 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
1021		Drift av forskningsfartøylene (jf. kap. 4021)		
	1	Driftsutgifter	101 245 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	85 135 000	
1022		NIFES (jf. kap. 4022)		
	1	Driftsutgifter	44 183 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	35 002 000	
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU (jf. kap. 4023)		
	50	Tilskudd Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	253 000 000	
	51	Tilskudd til Veterinærinstituttet	32 300 000	
	70	Tilskudd Fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	57 300 000	
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	30 850 000	
1137		Forskning og utvikling		
	50	Forskningsaktivitet	151 266 000	
	51	Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m.	183 409 000	
	52	Omstillingsmidler Bioforsk	6 000 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i>	277 626 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	108 785 000	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	4 405 280 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	2 640 285 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	523 161 000	
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	994 020 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	311 000 000	
	74	Tap på utlån	444 000 000	
	75	Særskilte tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet	5 753 000	
		Totale utgifter		43 932 186 000
Inntekter				
3200		Kunnskapsdepartementet (jf. kap. 200)		
	5	Refusjon utdanningsbistand NORAD mv.	2 873 000	
3204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 204)		
	2	Salgsinntekter mv.	244 000	
3220		Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 220)		
	1	Inntekter ved oppdrag	7 743 000	
	2	Salgsinntekter mv.	9 674 000	
3222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskole- internat (jf. kap. 222)		
	2	Salgsinntekter mv.	4 447 000	
	61	Refusjon fra fylkeskommuner	847 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 225)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	26 400 000	
3230		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 230)		
	1	Inntekter ved oppdrag	50 236 000	
	2	Salgsinntekter mv.	3 275 000	
	11	Kursavgifter ved voksenopplæring og etterutdanning	2 100 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
3256		VOX - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet (jf. kap. 256)		
	1	Inntekter ved oppdrag	8 070 000	
	2	Salgsinntekter mv.	1 030 000	
3281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 281)		
	2	Salgsinntekter mv.	10 000	
3286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 286)		
	80	Avkastning	2 134 060 000	
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak (jf. kap. 287)		
	80	Avkastning fra Niels Henrik Abels minnefond	12 400 000	
	81	Avkastning fra Ludvig Holbergs minnefond	9 100 000	
3288		Internasjonale samarbeidstiltak (jf. kap. 288)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	5 073 000	
3340		Kirkelig administrasjon		
	1	Ymse inntekter	9 500 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	15 000 000	
3341		Presteskapet		
	1	Ymse inntekter	7 000 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 000 000	
3342		Nidaros domkirke m.m.		
	1	Ymse inntekter	8 403 000	
	4	Leieinntekter m.m.	2 028 000	
4020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 1020)		
	3	Oppdragsinntekter	139 245 000	
4021		Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 1021)		
	1	Oppdragsinntekter	85 140 000	
4022		NIFES (jf. kap 1022)		
	1	Oppdragsinntekter	35 000 000	
	2	Laboratorieinntekter	680 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)		
	3	Diverse inntekter	94 000	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	9 500 000	
	72	Gebyr	129 000 000	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)		
	80	Renter	3 146 020 000	
		Totale inntekter		<u>5 869 192 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2006 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 200 post 1	kap. 3200 post 2
kap. 204 post 1	kap. 3204 post 2
kap. 220 post 1	kap. 3220 post 2
kap. 222 post 1	kap. 3222 postene 2 og 61
kap. 225 post 1	kap. 3225 post 4
kap. 230 post 1	kap. 3230 postene 2 og 11
kap. 256 post 1	kap. 3256 post 2
kap. 270 post 75	kap. 3270 post 49
kap. 281 post 1	kap. 3281 post 2
kap. 286 post 50	kap. 3286 post 80
kap. 287 post 56	kap. 3287 post 81
kap. 287 post 73	kap. 3287 post 80
kap. 2410 post 1	kap. 5310 post 3

2. overskride bevilgningene til oppdragsvirksomhet under postene 21 mot tilsvarende merinntekter.
3. benytte inntekter fra salg av eiendommer ved universitetene til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved samme institusjon.
4. benytte inntekter fra salg av hybelhus Schultz' gate til bygging av nye studentboliger, jf. kap. 270 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter post 75 Tilskudd til bygging av studentboliger.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2006 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
220		Utdanningsdirektoratet	
	70	Tilskudd til læremidler mv.	20,0 mill. kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter	120,0 mill. kroner
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	130,0 mill. kroner
285		Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål	37,5 mill. kroner

2. gi tilsagn om å utbetale støtte for første halvår 2007 (andre halvdel av undervisningsåret 2006-2007) etter de satser som blir fastsatt andre halvår 2006 (første halvdel av undervisningsåret 2006-2007), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 70 Utdanningsstipend, post 71 Andre stipend, post 72 Rentestønad og post 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning samt kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning post 80 Renter.
3. gi tilsagn om å konvertere lån til stipend første halvår 2007 (andre halvdel av undervisningsåret 2006-2007) etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2006 (første halvdel av undervisningsåret 2006-2007), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 50 Avsetning til utdanningsstipend.
4. gi tilsagn om å utbetale tillegg til utdanningslånet for 2006 med kr 3 575 per måned i opptil to måneder for studenter som deltar i undervisning som er omfattet av ordningen med sommerundervisning, jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 72 Rentestønad og post 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning samt kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning post 80 Renter.
5. gjennomføre moderniseringen av Statens lånekasse for utdanning innenfor en kostnadsramme på

319 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

IV

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. privatister som melder seg til eksamen, og kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale et gebyr per prøve. Gebyret skal betales til fylkeskommunen. Privatister som melder seg til eksamen, skal betale kr 310 dersom privatisten ikke har prøvd seg i faget tidligere som privatist eller elev, og kr 630 ved forbedringsprøver. Kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale kr 630 per prøve dersom kandidaten ikke har gått opp tidligere, og kr 1 250 ved senere forsøk.
2. Kunnskapsdepartementet kan gi universiteter og høyskoler fullmakt til å:
 - a) opprette nye selskap eller andre enheter og delta i selskap eller enheter i institusjonens randsone.
 - b) benytte overskudd av eksternt finansiert virksomhet ved institusjonen eller i randsonen til kapitalinnskudd ved oppretting av nye enheter eller deltakelse i enheter i institusjonens randsone.
 - c) benytte utbytte fra selskap eller enhet i institusjonens randsone som institusjonene etter fullmakt har opprettet eller kjøpt aksjer i. Utbyttet kan benyttes i driften av institusjonen eller som stiftelseskapital.
 - d) selge aksjer i selskap som institusjonen har opprettet eller kjøpt aksjer i. Salgssummen skal tilbakeføres til institusjonens driftsmidler.
3. kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler post 51 Senter for internasjonalisering av høyere utdanning får unntak fra Bevilgningsreglementets § 3 fjerde ledd.
4. ubrukte bevilgninger for 2005 til Senter for internasjonalisering av høyere utdanning under kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter kan overføres til 2006 i samsvar med vanlige regler til kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler post 51 Senter for internasjonalisering av høyere utdanning.

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 340 post 1	kap. 3340 post 1
kap. 340 post 21	kap. 3340 post 2
kap. 341 post 1	kap. 3341 post 1
kap. 341 post 21	kap. 3341 post 2
kap. 342 post 1	kap. 3342 postene 1 og 4

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelsen	Samlet ramme
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd	172,5 mill. kroner

VII

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1020 postene 1 og 21	kap. 4020 post 3
kap. 1021 postene 1 og 21	kap. 4021 post 1
kap. 1022 postene 1 og 21	kap. 4022 post 1

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre:

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en vurdering av finansieringen og organiseringen av landslinjene senest våren 2006.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en gjennomgang av tiltak for å håndtere det bygningsmessige vedlikeholdsetterslepet i universitets- og høyskolesektoren.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen fortløpende vurdere rammene for gaveforsterkningsordningen, og også vurdere om den nedre beløpsgrensen for å kunne delta i ordningen bør justeres ned.

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen legge frem sak for Stortinget med oppjustering til 100 pst. tilskudd til friskolenes

drift og med opptrappingsplan for dette knyttet til den årlige budsjettbehandlingen.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen legge frem sak om etablering av et politisk og administrativt uavhengig skoleombud.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen vurdere å fremme nødvendige forslag for å sikre like studiestøtteordninger for bachelor- og mastergradsstudier for norske studenter i utlandet.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag for Stortinget om gjeninnføring av hele reisestipendet i Norden.

Forslag 9

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag om at Freshman Year-studenter skal få tilgang til samme låne- og stipendordninger som for annen høyere utdanning tatt i utlandet.

8. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonene og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Rammeområde 17 (Kirke, utdanning og forskning)

I

På statsbudsjettet for 2006 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
200		Kunnskapsdepartementet (jf. kap. 3200)		
	1	Driftsutgifter	185 577 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	4 696 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	2 426 000	
204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 3204)		
	1	Driftsutgifter	5 751 000	
206		Samisk utdanningsadministrasjon		
	50	Tilskudd til Sametinget	29 453 000	
220		Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 3220)		
	1	Driftsutgifter	136 673 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	7 899 000	
	70	Tilskudd til læremidler mv., <i>kan overføres, kan nyttes under post 21</i>	38 838 000	
222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskoleinternat (jf. kap. 3222)		
	1	Driftsutgifter	125 849 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	4 097 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
225		Tiltak i grunnsopplæringen (jf. kap. 3225)		
	1	Driftsutgifter	120 686 000	
	60	Tilskudd til landslinjer	144 841 000	
	63	Tilskudd til samisk i grunnsopplæringen, <i>kan overføres</i>	46 705 000	
	64	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i grunnskolen	836 035 000	
	65	Tilskudd til opplæring for språklige minoriteter i videregående opplæring	28 842 000	
	66	Tilskudd til leirskoleopplæring	34 539 000	
	67	Tilskudd til opplæring i finsk	10 479 000	
	68	Tilskudd til opplæring innenfor kriminalomsorgen	139 199 000	
	69	Kompensasjon for investeringskostnader ved grunnskolereformen	326 087 000	
	70	Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger med spesielle behov	7 696 000	
	71	Tilskudd til utvikling av musikk- og kulturskoler	8 070 000	
	72	Tilskudd til internasjonale utdanningsprogram	49 059 000	
	73	Tilskudd til studieopphold i utlandet	8 091 000	
	74	Tilskudd til organisasjoner	8 956 000	
	75	Stiftelsen Arkivet	2 961 000	
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 70</i>	946 209 000	
	70	IKT-tiltak, <i>kan nyttes under post 21</i>	3 210 000	
227		Tilskudd til særskilte skoler		
	60	Tilskudd til Moskvaskolen	1 142 000	
	61	Tilskudd til Nordland kunst- og filmskole	2 359 000	
	62	Tilskudd til Fjellheimen leirskole	4 345 000	
	70	Tilskudd til den franske og den tyske skolen i Oslo	6 343 000	
	71	Tilskudd til internatdrift ved Krokeide yrkesskole	18 568 000	
	72	Tilskudd til Røde Kors Nordisk United World College	23 419 000	
228		Tilskudd til frittstående skoler mv.		
	70	Tilskudd til frittstående skoler, <i>overslagsbevilgning</i>	2 031 000 000	
	71	Tilskudd til friskoleorganisasjoner	539 000	
229		Andre tiltak		
	70	Tilskudd til sikkerhetsopplæring for fiskere	11 000 000	
230		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 3230)		
	1	Driftsutgifter	582 389 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	50 420 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	6 848 000	
253		Folkehøgskoler		
	70	Tilskudd til folkehøgskoler	547 393 000	
	71	Tilskudd til folkehøgskolerådet	4 615 000	
	72	Tilskudd til nordiske folkehøgskoler	619 000	
254		Tilskudd til voksenopplæring		
	70	Tilskudd til studieforbund	101 771 000	
	71	Tilskudd til fjernundervisning	11 063 000	
	72	Tilskudd til kvinneuniversitetene, Norsk fredssenter og Studiesenteret Finnsnes	8 916 000	
	73	Tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner	9 938 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
256		VOX - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet (jf. kap. 3256)		
	1	Driftsutgifter	42 675 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	12 461 000	
257		Program for basiskompetanse i arbeidslivet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	24 490 000	
258		Analyse og utviklingsarbeid		
	1	Driftsutgifter	3 310 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	38 676 000	
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter		
	71	Tilrettelegging av studier i utlandet	5 016 000	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid	67 684 000	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, <i>kan overføres</i>	124 091 000	
271		Universiteter		
	50	Basisfinansiering statlige universiteter	5 767 387 000	
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige universiteter	2 111 575 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige universiteter	2 350 831 000	
272		Vitenskapelige høyskoler		
	50	Basisfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	501 158 000	
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	185 556 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige vitenskapelige høyskoler	141 616 000	
	70	Basisfinansiering private vitenskapelige høyskoler	17 396 000	
	71	Resultatbasert undervisningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	17 418 000	
	72	Forskningsfinansiering private vitenskapelige høyskoler	10 839 000	
275		Høyskoler		
	50	Basisfinansiering statlige høyskoler	5 012 384 000	
	51	Resultatbasert undervisningsfinansiering statlige høyskoler	2 039 667 000	
	52	Forskningsfinansiering statlige høyskoler	241 439 000	
	70	Basisfinansiering private høyskoler	304 665 000	
	71	Resultatbasert undervisningsfinansiering private høyskoler	266 099 000	
	72	Forskningsfinansiering private høyskoler	32 267 000	
276		Fagskoleutdanning		
	70	Teknisk fagskoleutdanning	274 705 000	
281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)		
	1	Driftsutgifter	327 260 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	13 064 000	
	51	Senter for internasjonalisering av høyere utdanning	21 800 000	
	73	Tilskudd til internasjonale programmer	72 106 000	
	74	Tilskudd til UNIS	94 885 000	
	75	Tilskudd til Uninett AS	34 169 000	
	76	Tilskudd til NORDUnet, <i>kan overføres</i>	16 279 000	
	78	Tilskudd til Universitets- og høyskolerådet	11 728 000	
	79	Ny universitetsklinikk i Trondheim, <i>kan overføres</i>	279 672 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
283		Meteorologiformål		
	50	Meteorologisk institutt	203 826 000	
	72	Internasjonale samarbeidsprosjekter	48 141 000	
285		Norges forskningsråd		
	52	Forskningsformål	1 094 521 000	
	55	Administrasjon	217 479 000	
286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 3286)		
	50	Overføring til Norges forskningsråd	707 760 000	
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak (jf. kap. 3287)		
	21	Spesielle driftsutgifter	4 202 000	
	53	NOVA og NUPI	41 094 000	
	54	Forskningsstiftelser	48 075 000	
	56	Ludvig Holbergs forskningspris	9 100 000	
	71	Tilskudd til andre private institusjoner	19 159 000	
	73	Niels Henrik Abels matematikkpris	12 400 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak (jf. kap. 3288)		
	21	Spesielle driftsutgifter	3 825 000	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner	119 094 000	
	73	EUs rammeprogram for forskning	764 320 000	
	75	UNESCO	15 496 000	
310		Tilskudd til trossamfunn m.m. og private kirkebygg		
	70	Tilskudd til tros- og livssynssamfunn, <i>overslagsbevilgning</i>	117 877 000	
	76	Tilskudd til råd for tro og livssyn	3 600 000	
340		Kirkelig administrasjon		
	1	Driftsutgifter	126 801 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	15 000 000	
	71	Tilskudd til kirkelige formål	161 580 000	
	72	Tilskudd til kirkelig virksomhet i kommunene	81 470 000	
	73	Tilskudd til virksomheten ved Nidaros domkirke	3 000 000	
	74	Tilskudd til Oslo domkirke	1 000 000	
	75	Trosopplæring, <i>kan overføres, kan nyttes under post 1</i>	76 200 000	
	76	Tilskudd til forsøks- og utviklingstiltak i kirken, <i>kan overføres</i>	3 500 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan overføres</i>	500 000	
341		Presteskapet		
	1	Driftsutgifter	695 372 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 000 000	
342		Nidaros domkirke m.m.		
	1	Driftsutgifter	38 374 000	
	41	Erkebispegården, riksregaliene, <i>kan overføres,</i> <i>kan nyttes under post 1</i>	4 586 000	
920		Norges forskningsråd		
	50	Tilskudd	1 066 000 000	
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020)		
	1	Driftsutgifter	241 010 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	139 245 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
1021		Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 4021)		
	1	Driftsutgifter	101 245 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	85 135 000	
1022		NIFES (jf. kap. 4022)		
	1	Driftsutgifter	42 183 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	35 002 000	
1023		Fiskeri-, havbruks- og transportrettet FoU (jf. kap. 4023)		
	50	Tilskudd Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i>	253 000 000	
	51	Tilskudd til Veterinærinstituttet	32 300 000	
	70	Tilskudd Fiskeriforskning, <i>kan overføres</i>	57 300 000	
	71	Tilskudd til utviklingstiltak, <i>kan overføres</i>	30 850 000	
1137		Forskning og utvikling		
	50	Forskningsaktivitet	151 266 000	
	51	Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m.	183 409 000	
	52	Omstillingsmidler Bioforsk	6 000 000	
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310)		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 45</i>	275 626 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> .	108 785 000	
	50	Avsetning til utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	4 413 280 000	
	70	Utdanningsstipend, <i>overslagsbevilgning</i>	2 640 285 000	
	71	Andre stipend, <i>overslagsbevilgning</i>	523 161 000	
	72	Rentestønad, <i>overslagsbevilgning</i>	994 220 000	
	73	Avskrivninger, <i>overslagsbevilgning</i>	311 000 000	
	74	Tap på utlån	444 000 000	
	75	Særskilte tilretteleggingstiltak for utdanning i utlandet	5 753 000	
		Totale utgifter		43 932 386 000
Inntekter				
3200		Kunnskapsdepartementet (jf. kap. 200)		
	5	Refusjon utdanningsbistand NORAD mv.	2 873 000	
3204		Foreldreutvalget for grunnskolen (jf. kap. 204)		
	2	Salgsinntekter mv.	244 000	
3220		Utdanningsdirektoratet (jf. kap. 220)		
	1	Inntekter ved oppdrag	7 743 000	
	2	Salgsinntekter mv.	9 674 000	
3222		Statlige grunn- og videregående skoler og grunnskole- internat (jf. kap. 222)		
	2	Salgsinntekter mv.	4 447 000	
	61	Refusjon fra fylkeskommuner	847 000	
3225		Tiltak i grunnopplæringen (jf. kap. 225)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	26 400 000	
3230		Kompetansesentra for spesialundervisning (jf. kap. 230)		
	1	Inntekter ved oppdrag	50 236 000	
	2	Salgsinntekter mv.	3 275 000	
	11	Kursavgifter ved voksenopplæring og etterutdanning	2 100 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
3256		VOX - Nasjonalt senter for læring i arbeidslivet (jf. kap. 256)		
	1	Inntekter ved oppdrag	8 070 000	
	2	Salgsinntekter mv.	1 030 000	
3281		Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 281)		
	2	Salgsinntekter mv.	10 000	
3286		Fondet for forskning og nyskaping (jf. kap. 286)		
	80	Avkastning	2 134 060 000	
3287		Forskningsinstitutter og andre tiltak (jf. kap. 287)		
	80	Avkastning fra Niels Henrik Abels minnefond	12 400 000	
	81	Avkastning fra Ludvig Holbergs minnefond	9 100 000	
3288		Internasjonale samarbeidstiltak (jf. kap. 288)		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	5 073 000	
3340		Kirkelig administrasjon		
	1	Ymse inntekter	9 500 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	15 000 000	
3341		Presteskapt		
	1	Ymse inntekter	7 000 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	5 000 000	
3342		Nidaros domkirke m.m.		
	1	Ymse inntekter	8 403 000	
	4	Leieinntekter m.m.	2 028 000	
4020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 1020)		
	3	Oppdragsinntekter	139 245 000	
4021		Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 1021)		
	1	Oppdragsinntekter	85 140 000	
4022		NIFES (jf. kap. 1022)		
	1	Oppdragsinntekter	35 000 000	
	2	Laboratorieinntekter	680 000	
5310		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)		
	3	Diverse inntekter	94 000	
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	9 500 000	
	72	Gebyr	129 000 000	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410)		
	80	Renter	3 146 220 000	
		Totale inntekter		5 869 392 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2006 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 200 post 1	kap. 3200 post 2
kap. 204 post 1	kap. 3204 post 2
kap. 220 post 1	kap. 3220 post 2
kap. 222 post 1	kap. 3222 postene 2 og 61
kap. 225 post 1	kap. 3225 post 4
kap. 230 post 1	kap. 3230 postene 2 og 11
kap. 256 post 1	kap. 3256 post 2
kap. 270 post 75	kap. 3270 post 49
kap. 281 post 1	kap. 3281 post 2
kap. 286 post 50	kap. 3286 post 80
kap. 287 post 56	kap. 3287 post 81
kap. 287 post 73	kap. 3287 post 80
kap. 2410 post 1	kap. 5310 post 3

2. overskride bevilgningene til oppdragsvirksomhet under postene 21 mot tilsvarende merinntekter.
3. benytte inntekter fra salg av eiendommer ved universitetene til kjøp, vedlikehold og bygging av andre lokaler til undervisnings- og forskningsformål ved samme institusjon.
4. benytte inntekter fra salg av hybelhus Schultz' gate til bygging av nye studentboliger, jf. kap. 270 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter post 75 Tilskudd til bygging av studentboliger.

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kunnskapsdepartementet i 2006 kan:

1. gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
220		Utdanningsdirektoratet	
	70	Tilskudd til læremidler mv.	20,0 mill. kroner
226		Kvalitetsutvikling i grunnsopplæringen	
	21	Spesielle driftsutgifter	120,0 mill. kroner
270		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger	130,0 mill. kroner
285		Norges forskningsråd	
	52	Forskningsformål	37,5 mill. kroner

2. gi tilsagn om å utbetale støtte for første halvår 2007 (andre halvdel av undervisningsåret 2006-2007) etter de satser som blir fastsatt andre halvår 2006 (første halvdel av undervisningsåret 2006-2007), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 70 Utdanningsstipend, post 71 Andre stipend, post 72 Rentestønad og post 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning samt kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning post 80 Renter.
3. gi tilsagn om å konvertere lån til stipend første halvår 2007 (andre halvdel av undervisningsåret 2006-2007) etter de satsene som blir fastsatt for andre halvår 2006 (første halvdel av undervisningsåret 2006-2007), jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 50 Avsetning til utdanningsstipend.
4. gi tilsagn om å utbetale tillegg til utdanningslånet for 2006 med kr 3 575 per måned i opptil to måneder for studenter som deltar i undervisning som er omfattet av ordningen med sommerundervisning, jf. kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 72 Rentestønad og post 90 Lån til Statens lånekasse for utdanning samt kap. 5617 Renter fra Statens lånekasse for utdanning post 80 Renter.

5. gjennomføre moderniseringen av Statens lånekasse for utdanning innenfor en kostnadsramme på 319 mill. kroner, jf. omtale under kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold i St.prp. nr. 1 (2005-2006).

IV

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at:

1. privatister som melder seg til eksamen, og kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale et gebyr per prøve. Gebyret skal betales til fylkeskommunen. Privatister som melder seg til eksamen, skal betale kr 310 dersom privatisten ikke har prøvd seg i faget tidligere som privatist eller elev, og kr 630 ved forbedringsprøver. Kandidater som melder seg til fag-/svenneprøver etter opplæringslova § 3-5, skal betale kr 630 per prøve dersom kandidaten ikke har gått opp tidligere, og kr 1 250 ved senere forsøk.
2. Kunnskapsdepartementet kan gi universiteter og høyskoler fullmakt til å:
 - a) opprette nye selskap eller andre enheter og delta i selskap eller enheter i institusjonens randsoner.
 - b) benytte overskudd av eksternt finansiert virksomhet ved institusjonen eller i randsonen til kapitalinnskudd ved oppretting av nye enheter eller deltakelse i enheter i institusjonens randsoner.
 - c) benytte utbytte fra selskap eller enhet i institusjonens randsoner som institusjonene etter fullmakt har opprettet eller kjøpt aksjer i. Utbyttet kan benyttes i driften av institusjonen eller som stiftelseskapital.
 - d) selge aksjer i selskap som institusjonen har opprettet eller kjøpt aksjer i. Salgssummen skal tilbakeføres til institusjonens driftsmidler.
3. kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler post 51 Senter for internasjonalisering av høyere utdanning får unntak fra Bevilgningsreglementets § 3 fjerde ledd.
4. ubrukte bevilgninger for 2005 til Senter for internasjonalisering av høyere utdanning under kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter kan overføres til 2006 i samsvar med vanlige regler til kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler post 51 Senter for internasjonalisering av høyere utdanning.

V

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kultur- og kirkedepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 340 post 1	kap. 3340 post 1
kap. 340 post 21	kap. 3340 post 2
kap. 341 post 1	kap. 3341 post 1
kap. 341 post 21	kap. 3341 post 2
kap. 342 post 1	kap. 3342 postene 1 og 4

VI

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 2006 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitte bevilgninger, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
920		Norges forskningsråd	
	50	Tilskudd	172,5 mill. kroner

VII
Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Fiskeri- og kystdepartementet i 2006 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 1020 postene 1 og 21	kap. 4020 post 3
kap. 1021 postene 1 og 21	kap. 4021 post 1
kap. 1022 postene 1 og 21	kap. 4022 post 1

VIII

Stortinget ber Regjeringen legge fram resultatene av evalueringen av Kvalitetsreformen i høyere utdanning som egen sak.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 7. desember 2005

Ine Marie Eriksen

leder og ordf. for kap. 200, 206, 2410,
3200, 5310 og 5617

Anders Anundsen

ordf. for kap. 204, 228, 310 og 3204

Freddy de Ruiter

ordf. for kap. 254 og 928

Odd Einar Dørum

ordf. for kap. 271, 283, 285 og 920

Inger S. Enger

ordf. for kap. 220, 222, 1022, 3220,
3222 og 4022

Gunnar Gundersen

ordf. for kap. 257, 258, 272 og 1137

Jon Jæger Gåsvatn

ordf. for kap. 276

Anniken Huitfeldt

ordf. for kap. 226

Lena Jensen

ordf. for kap. 225, 227, 229 og 3225

Gerd Janne Kristoffersen

ordf. for kap. 275, 281, 342, 3281 og
3342

Anna Ljunggren

ordf. for kap. 253, 270 og 1023

Ola T. Lånke

ordf. for kap. 340, 341, 3340 og 3341

Torfinn Opheim

ordf. for kap. 230, 256, 3230 og 3256

Rolf Reikvam

ordf. for kap. 286, 287, 3286 og 3287

Åse M. Schmidt

ordf. for kap. 288, 1020, 1021, 3288,
4020 og 4021

